

Årsrapport **2023**

INNHold

SIDE

4	BANKSJEFEN HAR ORDET
7	NØKKELTALL
8	OM SPAREBANK 1 GUDBRANDSDAL
10	Finanshuset
11	Privatmarkedet
12	Bedriftsmarkedet
13	Forsikning
14	EiendomsMegler 1
16	SpareBank 1 Alliansen
18	VIRKSOMHETSSTYRING
18	Vår organisering
18	Styrende organer
19	Styret i SpareBank 1 Gudbrandsdal
19	Ledergruppen i SpareBank 1 Gudbrandsdal
20	Utvidet ledergruppe i SpareBank 1 Gudbrandsdal
22	BANKENS ARBEID MED BÆREKRAFT OG SAMFUNNSANSVAR
40	BANKENS STØTTE TIL LOKALSAMFUNNET
48	STYRETS BERETNING
51	Bankens resultat for 2023
53	Balanseutvikling
55	Risikovurdering av balansen
58	Oppsummering og utsiktene fremover
62	RESULTATREGNSKAP
63	BALANSE
64	ENDRING I EGENKAPITAL
65	KONTANTSTRØMOPPSTILLING
66	NOTER
111	ERKLÆRING FRA STYRETS MEDLEMMER OG ADM. BANKSJEF
112	REVISORS BERETNING

Banksjefen har ordet

Til alle lesere av årsrapporten for SpareBank 1 Gudbrandsdal.

Årsrapporten gir et innblikk i bankens utvikling det siste året, hovedsakelig basert på den økonomiske og finansielle utviklingen, men den gir også et bilde på hvordan våre kunder og medarbeidere har det. Vi tar i tillegg temperaturen på bank- og finansbransjen og samfunnsutviklingen både lokalt og nasjonalt.

Tilbakeblikk på året som har gått

I 2023 har det vært lite oppmerksomhet om pandemien som herjet med oss i 2020 og 2021. Det er andre forhold som har preget nyhetene. Krigen i Ukraina er i ferd med å gå inn i tredje år og det er ikke utsikter i det korte bildet til fred. I tillegg har urolighetene på Gaza utviklet seg til en humanitær katastrofe som verden knapt har sett maken til.

Den internasjonale maktkampen har blitt kampen om teknologien og kampen om energien. Kina leder an i kampen om teknologien gjennom å dominere kampen om mineralene og metallene. Dette gjennomføres via handelsavtaler med afrikanske land. I tillegg utdanner Kina sammen med Russland flest ingeniører i verden. Kina sitt behov for energi og Russlands behov for økonomisk samarbeid har blitt viktig for begge stormaktene, da Russland eksporterer mer enn en tredjedel av sin totale oljeproduksjon til Kina. Russlands økonomi går bedre enn i de vestlige landene, som følge av sterk satsing på våpenindustrien og oljeeksporten.

Vestens posisjon har blitt svekket som følge av gjeldsvekst, lav produktivitsvekst og inflasjon.

I Norge har vi hatt et år preget av renteoppgang og usikkerhet. Etter 20 år med sammenhengende velstandsøkning for norske husholdninger drevet av lave renter, økt gjeld og tilgang på likviditet, har ubalansene i norsk og vestlig økonomi bygd seg opp til et nivå hvor tilbudssiden ikke kan møte etterspørselen og følgen av dette er inflasjon.

Vår mening er at Norges Bank har gjort en god jobb med å dempe de negative effektene av inflasjon og dyrtid. Norges Bank benytter styringsrenta til å trekke inn kjøpekraften fra husholdninger og bedrifter, og har med sin tydelige kommunikasjon bidratt til å dempe etterspørselen etter varer og tjenester. Den tredje oppgaven til Norges Bank handler om rentedifferansen mot de landene vi handler mest med. En stor andel av vårt forbruk av varer og tjenester importeres. Jo lavere rentedifferanse, desto sterkere norsk krone og jo mere får vi for pengene. Når vi importerer varer som er billigere å produsere i utlandet enn i Norge, må vi likevel veksle importen til norske kroner. Med

en svak norsk krone importerer vi inflasjon.

SpareBank 1 Gudbrandsdal sin rolle i dette er å trekke inn kjøpekraften gjennom å øke rentene på både innskudd og utlån. Et økt rentenivå i kombinasjon med en generell prisstigning på varer og tjenester har resultert i negativ reallønnsutvikling, lavere investeringslyst og lavere vekst i norsk økonomi. Dette har vært nødvendig for å dempe inflasjonen, men har gitt utfordrende privatøkonomi og tøffere rammebetingelser for bedriftene. Heldigvis har vi så langt ikke sett stor vekst i arbeidsledigheten som følge av tiltakene mot inflasjon.

Hva kan vi forvente i 2024

Vi tror fortsatt på myk landing for norske husholdninger og bedrifter. Utsiktene for 2024 er preget av at deler av næringslivet går litt bedre enn Norges Bank har i sine forventninger.

Det er tre ting som er viktige for husholdningene denne våren. Det viktigste er å beholde jobben, det nest viktigste er utviklingen i rentenivået og det tredje viktigste er lønnsoppgjøret.

Arbeidsmarkedet

I arbeidsmarkedet er det ved utgangen av 2023 55.400 personer registrert som helt arbeidsledige hos NAV. Det tilsvarer 1,9 prosent av arbeidsstyrken. Ledigheten har økt gjennom året, men er fortsatt på et historisk lavt nivå. Antallet arbeidssøkere har økt mest innen byggebransjen. Ved utgangen av desember var 10.200 personer med denne yrkesbakgrunnen registrert som helt arbeidsledig.

Dette henger sammen med lave igangsettingstall for bransjen. I 2023 ble det registrert igangsetting av 10.921 nye boliger i Norge. Dette var en nedgang på 40 % i forhold til 2022.

I vår region er det mer enn 15.000 sysselsatte i bygg og anlegg. Utsiktene for 2024 er at igangsettingstall for nye boligprosjekter fortsatt vil være lave. Prognosene for fritidsmarkedet er usikre.

Vi er mest usikre på markedet for håndverksbedriftene innen byggfagene og deler av varehandelen i vår region.

Landbruket er en viktig næring i Gudbrandsdalen. Antallet aktive gårdbrukere er på vei nedover, men næringen representerer fortsatt 13 % av antall sysselsatte i Innlandet. Vi er spent på rammebetingelsene fremover for bransjen som

på mange måter er «rygggraden» i Gudbrandsdalen.

Arbeidsmarkedet er fortsatt stramt. SSB spår en svak økning i ledigheten i den neste tre års perioden uten at dette er dramatisk. Det er grunn til å tro på at de fleste av oss vil beholde lønnsinngangen selv om noen av oss kanskje må bytte jobber.

Rentenivået

I 2023 steg prisene med 6,2 %. Prisene steg mest i starten av året. I andre halvår var imidlertid energiprisene lavere og prisveksten falt derfor mot slutten av året. I 2024 var prisveksten i januar på 4,7 %. Avvikene fra Norges Bank sine forventninger er små. Vi forventer at prisveksten skal videre ned, men at etterspørselssiden er sterk som følge av at arbeidsmarkedet fortsatt er stramt. Dette vil bidra til at inflasjonen vil bruke lengre tid på å komme ned til målsatt nivå på 2,0 %.

Utsiktene til rentekutt i første halvår er lave og forventningene til at de internasjonale sentralbankene skal kutte rentene er også redusert.

Vi tror ikke på rentekutt i første halvår.

Lønnsoppgjøret

Norske arbeidstakere har hatt reallønnsvekst i flere tiår. De tre siste årene har imidlertid prisveksten på varer og tjenester vært sterkere enn lønnsveksten, noe som har gitt reallønnsnedgang tre år på rad.

Arbeidstakersiden har vært helt klare på at økt kjøpekraft er kravet i årets lønnsforhandlinger.

Norges Bank anslo før jul at lønnsveksten vil lande på 5 % i 2024, mens prisveksten ventes å komme inn på 4,4 %. SSB anslår lønnsveksten for 2024 til å komme på 5,6% mens prisveksten er prognostisert til 4,5 %.

Dette kan få betydning for hvor raskt Norges Bank finner det riktig å kutte renten, da frykten for en lønns- og prisspiral er stor.

Oppsummert så tror vi at de fleste vil beholde jobbene sine, at 2024 vil gi reallønnsøkning, men at rentekuttene først vil komme mot slutten av året hvis de i det hele tatt kommer.

Boligmarkedet

Boligmarkedet i 2023 ble sterkt preget av renteøkningene fra Norges Bank. I 2023 steg boligprisene i Norge frem til juni og for deretter å falle gjennom resten av året, i tillegg til at omsetningstiden økte betydelig. 2023 endte med en svak prisoppgang fra året før på 0,5 %. I 2024 startet januar med en overraskende sterk vekst i boligprisene på 3,4 %. Januar er en sterk måned for boligomsetning, og prisveksten kan være et resultat av oppdemmet behov i markedet og en tro på at rentetoppen er nådd.

Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal opplever så langt i år at interessen er på vei opp og har tro på at markedet kommer til å løsne etter hvert. Erfaringen er at økt omsetning og prisvekst i Oslo forplanter seg sakte, men sikkert nordover.

Videre utvikling i boligmarkedet vil være preget av utsiktene til rentekutt. Vi tror fortsatt på et avventende marked i første halvår, med en gradvis bedring i andre halvår.

Banken

I bankbransjen er vi inne i en periode med strukturendringer både på selskapsnivå og på alliansenivå. Dette er et uttrykk for at rammebetingelsene endrer seg, og at aktørene må endre seg i takt med reguleringer, makroøkonomiske forhold og samfunnsutviklingen.

Det er siden 2018 gjennomført 19 transaksjoner som involverer 41 sparebanker. Bakgrunnen for disse strukturendringene handler om at smådriftsfordelene i bransjen er vanskeligere å finne og at stordriftsfordelene har blitt mye tydeligere. Dette materialiserer seg først og fremst gjennom lavere kapitalkrav for de store bankene, lavere finansieringskostnader og skalaeffekter på kostnader og investeringer.

I banken kjenner vi også på at økte krav fra regulatoriske myndigheter utfordrer oss på kritisk kompetanse og kapasitet på ikke inntektsgenererende årsverk.

Styret i banken har gitt oss klare føringer på at banken skal være selvstendig. Vi bygger banken for fremtiden med robuste kontorer og stabsmiljø. Vi tror at det er plass til en bank som kan tilby alle produkter og tjenester under ett tak, som i tillegg har konkurransedyktige salgsløsninger på digitale plattformer og ikke minst har dyktige medarbeidere som er lett tilgjengelige gjennom våre åpne kontorer.

Vi tror at i samarbeidet mellom eiendomsmegler og

finansrådgiver, samt mellom regnskapsrådgiver og bedriftsrådgiver ligger gullet begravd. Kundetilfredsheten vår i alle tre selskapene er høy. Vi har de beste folkene. Men hver for oss blir vi små. Sammen blir vi sterke. Vi kan tilby alt kundene trenger under det samme taket, og det er mennesket som utgjør forskjellen.

Dette forutsetter at kunden har tillit til oss. Denne tilliten må fortjenest gjennom håndverk med profesjonalitet og forvaltes gjennom service med hjertet.

Vi er stolte i banken over at det er nettopp dette som har differensiert oss fra konkurrentene våre og gitt oss en utrolig reise. For alle våre medarbeidere er det å sikre og skape verdier for kunder og lokalsamfunn i Lillehammer og Gudbrandsdalen noe mer enn bare en misjon.

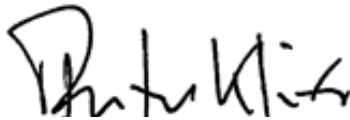
Våre medarbeidere i Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal, SpareBank 1 Regnskapshuset SMN og SpareBank 1 Gudbrandsdal gjør en fantastisk jobb for å

bistå våre kunder og for å drive de støttetjenestene som kundeaktivitetene krever og de kontrolloppgavene som myndighetene pålegger oss.

Avslutningsvis vil jeg rette en takk til våre lojale kunder, gode samarbeidspartnere, styret og ikke minst våre medarbeidere, som aldri sier nei til å ta i et ekstra tak når situasjonen krever det, og som har et stort hjerte for Lillehammer og Gudbrandsdalen.

Lykke til i 2024.

Vinstra, den 23. februar 2024.

Per Ivar Kleiven
Administrerende banksjef

Nøkkeltall (tall i hele tusen kroner) ¹	2023	2022	2021	2020	2019
Forvaltningskapital	12.520.069	11.492.892	10.734.172	9.940.659	8.758.300
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	11.998.680	11.350.977	10.434.853	9.544.700	8.644.639
Overført utlån til SpareBank 1 Boligkreditt (BK)	4.354.888	3.948.826	3.564.056	3.058.437	2.517.602
Forvaltningskapital inkl. BK	16.874.957	15.441.718	14.298.228	12.999.095	11.275.902
Brutto utlån til kunder	10.138.642	9.665.398	8.823.296	8.095.694	7.459.156
Brutto utlån til kunder inkl. BK	14.493.530	13.614.224	12.387.352	11.154.130	9.976.758
Innskudd fra kunder	9.420.290	8.699.932	8.019.408	7.273.852	6.259.495
Resultat underliggende bankdrift eks. tap ²	169.235	120.993	97.218	92.603	101.578
Tap på utlån	13.774	3.510	4.695	8.784	2.985
Resultat underliggende bankdrift inkl. tap	155.461	117.484	92.523	83.819	98.593
Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	36.075	10.537	10.457	-4.962	30.105
Resultat før skatt	199.098	153.906	150.945	127.120	182.175
Resultat etter skatt	151.391	122.965	126.707	106.785	154.376
Egenkapital	1.606.462	1.473.728	1.358.534	1.238.576	1.063.765
Renteinntekter i % av GFK	2,20 %	1,74 %	1,39 %	1,50 %	1,84 %
Driftskostnader i % av GFK	1,41 %	1,39 %	1,27 %	1,34 %	1,44 %
Driftskostnader i % av driftsinntekter eks. kursgevinst	48,87 %	51,83 %	47,75 %	47,10 %	44,13 %
Utlån overført til kredittforetak i prosent av brutto utlån	30,0 %	29,0 %	28,8 %	27,4 %	25,2 %
Tap i % av brutto utlån	0,14 %	0,04 %	0,05 %	0,11 %	0,03 %
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,61 %	0,41 %	0,45 %	0,47 %	0,41 %
Resultat etter skatt i % av GFK	1,26 %	1,08 %	1,21 %	1,12 %	1,79 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,48 %	0,31 %	0,39 %	0,38 %	0,44 %
Egenkapitalandel	12,83 %	12,82 %	12,66 %	12,46 %	12,15 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	9,81 %	8,70 %	9,78 %	9,25 %	15,60 %
Kapitaldekning morbank	22,76 %	22,35 %	22,05 %	22,06 %	22,61 %
Kjernekapitaldekning morbank	21,23 %	20,66 %	20,23 %	20,04 %	20,40 %
Ren kjernekapitaldekning morbank	21,23 %	20,66 %	20,23 %	20,04 %	20,40 %
Uvektet kjernekapitaldekning morbank	10,79 %	10,62 %	10,18 %	9,84 %	10,37 %
Kapitaldekning konsolidert	21,92 %	22,13 %	22,30 %	22,35 %	23,06 %
Kjernekapitaldekning konsolidert	20,33 %	20,38 %	20,37 %	20,22 %	20,75 %
Ren kjernekapitaldekning konsolidert	20,14 %	20,14 %	20,10 %	19,95 %	20,43 %
Uvektet kjernekapitaldekning konsolidert	8,84 %	9,05 %	8,75 %	8,51 %	8,97 %
LCR	160 %	175 %	125 %	133 %	175 %
NSFR	132 %	135 %	139 %	144 %	146 %
Utlånsvekst egen balanse	4,90 %	9,54 %	8,99 %	8,53 %	6,23 %
Utlånsvekst inkl. BK	6,46 %	9,90 %	11,06 %	11,80 %	7,57 %
Innskuddsvekst	8,28 %	8,49 %	10,25 %	16,21 %	6,68 %
Innskudd i % av brutto utlån	92,91 %	90,01 %	90,89 %	89,85 %	83,92 %
Endring i forvaltningskapital	8,94 %	7,07 %	7,98 %	13,50 %	6,72 %
Brutto utlån næring inkl. BK	27,60 %	26,76 %	25,55 %	25,81 %	25,99 %
Brutto utlån privat inkl. BK	72,40 %	73,24 %	74,45 %	74,19 %	74,01 %
Antall årsverk	84	79	76	68	68
Antall ansatte	87	84	83	73	71

¹ Året 2019 ble det anvendt regnskapsprinsipper etter NGAAP. Fra 2020 føres regnskapet etter IFRS.

² Underliggende bankdrift er bankens resultat korrigert for utbytte og verdiendringer

Om SpareBank 1 Gudbrandsdal

SpareBank 1 Gudbrandsdal har en historie helt tilbake til 1860 da Sør-Fron Sparebank ble stiftet 1. desember. To år etter ble Nord-Fron Sparebank etablert.

Bakgrunnen for etableringene var at begge kommuner, som bare noen år tidligere var én kommune, hadde et kornmagasin hvor det ble lånt ut såkorn til lokale bønder om våren. Etter innhøstingen fikk kornmagasinet tilbake korn, med renter. Dette skjedde gjennom Det Velmente Froenske Kornmagasin.

Kornmagasinet som gjennom flere tiår hadde fungert nærmest som en lokal bank, begynte på midten av 1800-tallet å utspille sin rolle. Årsaken var blant annet at kontanter hadde kommet mer og mer i omløp og ble brukt i handel mellom folk. Derfor ble korn og bygninger solgt. Det ga kommunene et fond på 11.662 spesidaler. Dette ble delt mellom kommunene og ble etter hvert grunnkapitalen i de to nyetablerte bankene.

I mer enn 100 år var Sør-Fron Sparebank og Nord-Fron Sparebank viktige institusjoner i hver sin kommune. Utviklingen lokalt var preget av at kommunene hadde egen bank med lokalkunnskap og lokal interesse. Etter hvert ble det både konkurranse fra andre banker og et sterkt press for å slå sammen lokale sparebanker til større enheter for å styrke konkurransekraften.

1. november 1971 ble Fron Sparebank etablert som en sammenslutning av Sør-Fron Sparebank og Nord-Fron Sparebank. Banken hadde kontor på Hundorp og Vinstra. Sistnevnte sted ble bankens hovedkontor, og er det den dag i dag. I 1997 ble det åpnet avdelingskontor på Ringebru. Samme år skiftet banken navn til SpareBank 1 Gudbrandsdal. I 2001 overtok banken Vår Bank og Forsikring sine lokaler og ansatte på Lillehammer og Otta.

I tidsrommet 2008 og fram til 2023 opplevde banken sin største vekst, og har vært blant de banker i Norge med høyest kredittvekst i mange år. I 2008 var forretningskapi-

talen på 3,7 milliarder kroner. Ved utgangen av 2023 hadde

denne vokst til hele 16,9 milliarder kroner.

Mens bankens grunnkapital var basert på et kornmagasin for 163 år siden, er banken i dag et regionalt finanshus som har til formål å sikre og skape verdier for kundene og lokalsamfunnene i Gudbrandsdal og Lillehammer. Banken eies av sine kunder og alt den skaper skal gå tilbake til lokale byer og bygder.

SpareBank 1 Gudbrandsdal sin historie er rik og spennende. Derfor ønsket banken i samarbeid med Sør-Fron kommune å etablere en bankutstilling i bankens tidligere lokaler på Hundorp som kommunen kjøpte for noen år siden. En intern arbeidsgruppe, samt representanter fra kommunen og reklamebyrået Krible jobbet fram en bildeutstilling som viser bankens historie fra 1860 og fram til nå. Den tar for seg viktige lokale begivenheter, bankens betydning for lokalsamfunnene og bransjens endring gjennom over 160 år, og er spredd i alle deler av bankbygget. Asbjørn Ringen, tidligere ansvarlig redaktør i GD og forfatter av flere lokalhistoriske bøker, deriblant jubileumsboken i 2010 da banken fylte 150 år, var ansvarlig for innholdsproduksjonen, sammen med tidligere assisterende banksjef Ole Petter Kleiven. Gjennom korte tekster, anekdoter og et stort antall bilder er utstillingen ment å gi lokale og tilreisende en reise i bankens historie, utvikling og betydning, samt befeste bankens opphav som er i Sør-Fron.

Fra åpningen av utstillingen i september. F.v. Ole Petter Kleiven, Åsne Flyen fra Krible, Asbjørn Ringen og Per Ivar Kleiven

Ved utgangen av 2023 var det 87 faste ansatte medarbeidere i banken, fordelt på 84,4 årsverk. I tillegg er Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal, hvor banken er majoritetseier, lokalisert med 21 medarbeidere på alle bankens fire kontorer. Bankens har også en eierpost i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN, som er lokalisert på Lillehammer med 18 regnskapsrådgivere. Disse er samlokalisert med bank og megler i Storgata. Totalt er det dermed 126 medarbeidere innen bank, megling og regnskap i SpareBank 1 Gudbrandsdals lokaler. Dette gjør oss til en betydelig aktør innen bank og finans fra Lillehammer i sør til Otta i nord.

Ved å kunne tilby våre kunder produkter og tjenester innen bank, forsikring, eiendomsmegling og regnskap, har banken etablert et bredt produkt- og tjenestespekter, og viser en organisasjon i vekst og utvikling. Alt er dessuten samlet under ett tak. Våre strategiske satsinger er i stor grad knyttet til forretning mellom de ulike organisasjonene, noe som gjør samhandlingen mellom dem viktig. Selskapene er alle under felles paraply i SpareBank 1 og deler et bredt verdisett.

Finanshuset

Vårt finanshus består av

- SpareBank 1 Gudbrandsdal
- EiendomsMegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS
- SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS

Vi er totalt 126 ansatte fordelt på våre kontorer på Vinstra, Otta, Ringebu og Lillehammer.

Vi er et komplett finanshus med fullskala tjenester innen bank, forsikring, megling, regnskap og rådgivning.

«*Bedre sammen*»

Privatmarkedet

- 33.400 kunder
- 10,5 milliarder kroner i utlån
- Utlånsvekst på 5,2 % i 2023
- 5,3 milliarder kroner i innskudd
- Innskuddsvekst på 10,1 % i 2023

Med fire kontorer i Lillehammer og Gudbrandsdalen og 26 rådgivere skal det være enkelt å treffe oss – enten på kontorene, i telefon eller på nett.

Vårt kundesenter er tilgjengelig 07.00 – 24.00. I 2023 besvarte de over 28.000 henvendelser fra våre kunder.

Hos oss ønsker vi alltid velkommen til en prat om personlig økonomi. Vi er opptatt av å gi gode råd, trygghet og oppfølging til de som ønsker det.

«Du treffer oss der du ønsker»

Bedriftsmarkedet

- 3.100 kunder
- 4,0 milliarder kroner i utlån
- Utlånsvekst på 9,9 % i 2023
- 4,1 milliarder kroner i innskudd
- Innskuddsvekst på 6,0 % i 2023

For bedriftsmarkedet er vi rådgivere og støttespillere for små og mellomstore bedrifter i vår region. Vi har en komplett tilbudspakke av tjenester innen bank, forsikring, regnskapstjenester og eiendomsmegling.

Vi legger vekt på korte og lokale beslutningsprosesser, og kombinerer personlig rådgivning med enkle og digitale løsninger. Vi har stordriftsfordeler gjennom SpareBank 1-alliansen, men samtidig er vi små nok til at du blir kjent med oss som jobber her.

«Vi blir med deg på din reise»

Forsikring

- 23.800 skadeforsikringsavtaler
- 6.600 avtaler på liv og pensjon

Våre åtte forsikringsspesialister betjener alle våre fire kontorer. Vi legger stor vekt på å tilby gode og riktige løsninger for alle våre kunder, både i personmarked og bedriftsmarked.

Gode og riktige forsikringer er en stor trygghet for deg som kunde. Vi sørger for at dine verdier er tilstrekkelig forsikret om uhellet først er ute. Fokus på forsikringer som dekker liv og uførhet er ekstra viktig for å trygge den økonomiske situasjonen hvis noe skulle skje med helse.

«Økonomisk trygghet
for helse og verdier»

EiendomsMegler 1

- Over 600 formidlinger av salg, kjøp eller oppgjør
- Markedsandel på 33 %
- EiendomsMegler 1 omsatte flest boliger på landsbasis i 2023

Vi har fire kontorer og 21 ansatte i Lillehammer og Gudbrandsdalen. Våre meglere kjenner lokalsamfunnet godt, enten det er snakk om bolig, næringseiendom eller fritidsbolig. Vi er opptatt av å tilføre kompetanse og trygghet i eiendomshandelen. Vi har et traineeprogram for de som ønsker å jobbe parallelt med studiene. I dag har vi tre traineer som kommer til å bli gode meglere når de er ferdig på skolen.

Kjøp og salg av bolig er en stor og viktig økonomisk beslutning. Vi er en megler som ivaretar både kjøper og selger gjennom hele prosessen. Vi jobber tett med banken for å gi en forutsigbar og trygg boligreise for alle parter.

«Mennesket
utgjør forskjellen»

SpareBank 1 - Alliansen

SpareBank 1-alliansen ble etablert i 1996, i kjølvannet av bankkrisen tidlig på 90-tallet. Samlet er den Norges nest største finansgruppering, målt i forvaltningskapital. SpareBank 1-alliansen består i dag av 12 selvstendige sparebanker, som alle er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner i sine lokalk markeder rundt om i Norge.

Formålet med SpareBank 1-alliansen er å sikre den enkelte banks selvstendighet, regionale forankring, lønnsomhet og soliditet, gjennom å dele utviklingskostnader, oppnå stordriftsfordeler og bygge kritisk kompetanse. SpareBank 1-alliansen har i dag totalt ca. 8 900 ansatte, hvor rundt 1.850 ansatte er tilknyttet SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA med datterselskaper.

De åtte lokalbankene har et eget administrasjonsselskap, SpareBank 1 Samspår AS.

De er også sammen deleiere i ytterligere ti finansielle selskaper. De fleste av bankene har flere egne finansielle selskaper i sine konsern.

Organisering av samarbeidet

Samarbeidet i alliansen er organisert gjennom de to felleseide selskapene SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA med datterselskaper, og gjennom en rekke andre selskaper som er direkte eid av de 12 bankene. Det er selskapene innenfor SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA som utgjør grunnsteinen i samarbeidet, selskapene som betegnes som Alliansesamarbeidet.

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen AS er et holdingselskap med 5 datterselskaper. Disse selskapene utvikler og leverer produkter til alliansebankene, som igjen tilbyr dette til kunder - i sine lokalk markeder. Holdingselskapets oppgaver er økonomistyring, risikostyring og compliance, juridiske tjenester og myndighetskontakt. Morselskapet utvikler og leverer også produkter til LOs forbund og forbundsmedlemmer gjennom LOFavor. LO er medeier i SpareBank 1 Gruppen AS med 9,6 %.

SpareBank 1 Utvikling DA

SpareBank 1 Utvikling DA består av en rekke utviklings- og fagmiljøer, som leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til de 12 eierbankene. Selskapet bidrar til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler.

Selskapet eier og forvalter alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet «SpareBank 1». Selskapet har to datterselskaper som også leverer fellestjenester til de 12 alliansebankene.

Fremtind Forsikring AS

Fremtind er et resultat av en fusjon mellom forsikringsselskapene til SpareBank 1 og DNB. Selskapet er et av Norges største forsikringsselskap – og den største leverandøren til forsikring som selges i bank. Fremtinds distribusjon skjer gjennom bankenes lokale kontorer utover hele landet, via kundesenter og

digitalt. SpareBank 1-bankene distribuerer forsikringene under SpareBank 1-merkevaren, mens DNB distribuerer forsikringene under DNB-merkevaren. Selskapet leverer også produkter til LO-forbundenens 930.000 medlemmer gjennom merkevaren LOfavør.

SpareBank Forvaltning AS

SpareBank 1 Forvaltning AS er direkte eiet av SpareBank 1 Gruppen sine eiere. SpareBank 1 Forvaltning AS har konsesjon som verdipapirforetak og er en tidligere fusjon av SR-Forvaltning, SpareBank 1 Kapitalforvaltning, og SpareBank 1 Verdipapirservice. ODIN Forvaltning er 100 % eiet av SpareBank 1 Forvaltning.

Selskaper med betydelig eierinteresser:

- LOfavør
- Kredinor AS

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærhet, lokal forankring og kompetanse.

Alliansesamarbeidets visjon er: Attraktiv for kundene og bankene.

Banknæringen preges av konsolidering hvor gjerne små aktører fusjonerer med større banker. Gjennom 2023 og begynnelsen av 2024 er dette intensivert i Norge, og det er nå et tempo i fusjoner som bransjen ikke har sett på mange år. Også internt i vår allianse har det vært aktivitet i 2023. I april kom nyheten om at Sparebanken Sogn og Fjordane kjøper seg inn i SamSpar, og blir en del av SpareBank 1-familien. Transaksjonen er ventet å bli gjennomført i løpet av 2024, og banken vil bli en viktig bidragsyter inn i både SamSpar og alliansen.

Den største fusjonsnyheten i bank-Norge kom i oktober da SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge varslet fusjon. Den fusjonerte banken vil bli Norges største sparebank, og er den største sammenslåingen på 25 år i Norge. Navnet på den nye banken blir Sparebank 1 Sør-Norge og vil ha hovedkontor i Stavanger. Totalt 2.300 medarbeidere vil arbeide i banken. Det er foreløpig ukjent når transaksjonen er endelig gjennomført, men trolig mot slutten av 2024.

SamSpar vil gjennom nevnte fusjoner både få en ny bank på eiersiden gjennom Sparebanken Sogn og Fjordanes inntreden, men samtidig miste en bank ved at SpareBank 1 Sørøst-Norge fusjonerer med SpareBank 1 SR-Bank.

Virksomhetsstyring

Vår organisering

Banken har i dag fire fullskala bankfilialer på henholdsvis Vinstra, Otta, Ringebu og Lillehammer. Ved alle kontorer er også Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal lokalisert med sine medarbeidere, i tillegg til at SpareBank 1 Regnskapshuset har sine medarbeidere tilknyttet kontoret på Lillehammer. I sum utgjør både antall medarbeidere og funksjoner at hvert enkelt kontor er et kompetansesenter.

Banken er opptatt av kvalitet og kundeservice, og holder høyt å kunne møte kunder fysisk. Derfor er vår bank en av stadig færre som har åpne dører og tilgjengelighet for dem som måtte ønske, når kundene ønsker det. Vi pleier å si at «det er det som skiller oss fra de andre».

Styrende organer

Generalforsamlingen er bankens øverste organ og skal sørge for at banken virker etter sitt formål. Organet består av 17 medlemmer og 8 varamedlemmer, hvorav 13 medlemmer og 6 varamedlemmer velges av og blant bankens kunder. Resterende fire medlemmer og to varamedlemmer velges av og blant bankens medarbeidere.

I bankens styre sitter sju medlemmer. Fem av medlemmene er valgt av generalforsamlingen, mens to medlemmer er valgt av bankens medarbeidere. Styret sikrer forsvarlig organisering og drift, og sørger for at banken forvaltes på best mulig måte. Administrerende banksjef rapporterer til styret, samt har møte- og talerett.

Blant styrets medlemmer er fire representert i bankens Risikoutvalg og Revisjonsutvalg, mens tre sitter i Godtgjørelsesutvalget.

I 2023 bestod ledergruppen i banken av seks personer, og ledes av administrerende banksjef. Gruppen er bredt sammensatt i forhold til forretningsområder, nøkkelfunksjoner og lokasjon. Gjennom deler av 2023 er det jobbet med organisasjonsutvikling som blant annet ledet til behov for endringer i organiseringen, antall ledere og hvem som rapporterer til administrerende banksjef. Endringene og rekruttering til nye ledige stillinger og nyopprettede stillinger er planlagt gjennomført i første tertial 2024.

Pål Egil Rønn
Rolle: Styreleder
Stilling: Næringslivsleder og eiendomsutvikler

Frode Henning Killi
Rolle: Styremedlem
Stilling: Direktør for Moelven Byggmodul AS

Guro Selfors Lund
Rolle: Nestleder
Stilling: Revisor i forvaltningsrevisjon Innlandet Revisjon IKS

Ida Hamilton
Rolle: Styremedlem
Stilling: Statsautorisert Regnskapsfører hos Snøhetta

Trond Skjellerud
Rolle: Styremedlem
Stilling: CEO Pearl Group AS

Jorunn Blekastad
Rolle: Styremedlem
Ansattrepresentant

Petter Ulen
Rolle: Styremedlem
Ansattrepresentant

Per Ivar Kleiven
Administrerende Banksjef
Tlf: 901 93 660

Ledergruppen i SpareBank 1 Gudbrandsdal

Per Ivar Kleiven
Administrerende Banksjef

André Winje Arntzen
Samfunnskontakt

Ivar Belle
Banksjef forretningsutvikling

Lars Sletmoen
Teamleder risk og compliance

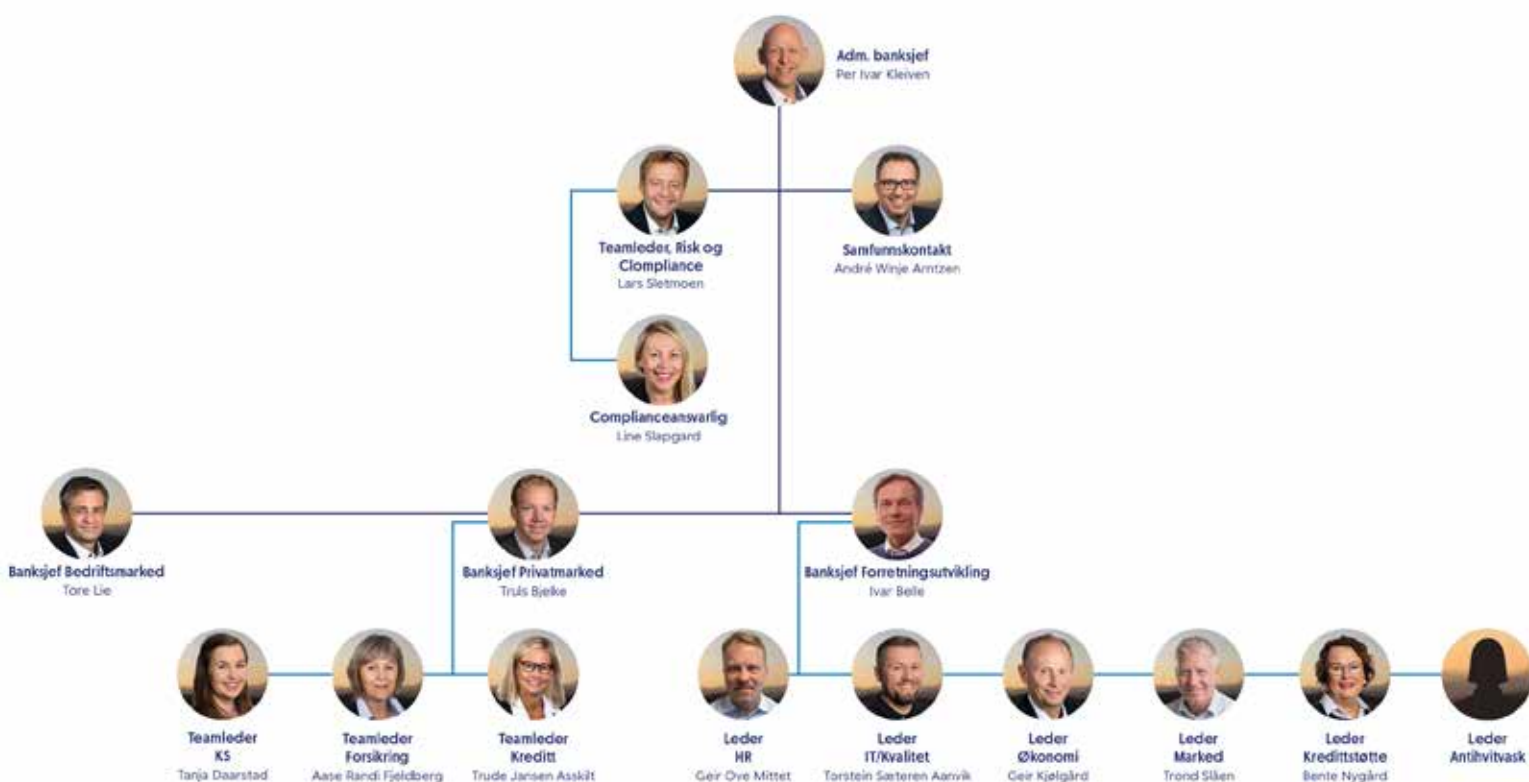
Tore S. Lie
Banksjef bedriftsmarked

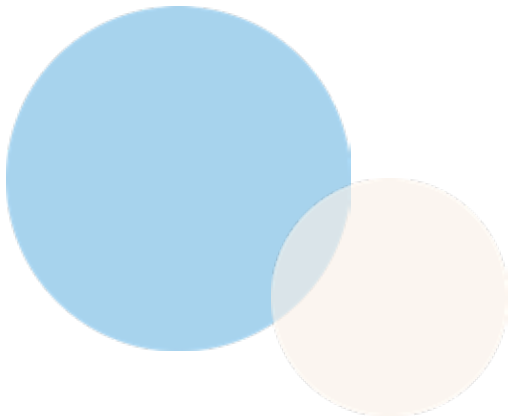

Truls Bjelke
Banksjef personmarked

Utvidet ledergruppe består av 16 personer og dekker alle ledernivåer i banken. Det er denne gruppen som representerer den totale ledelsen av banken, og det er stor grad av samarbeid på tvers.

Utvidet ledergruppe i SpareBank 1 Gudbrandsdal

Bankens arbeid med bærekraft og samfunnsansvar

Banken har siden etableringen i 1860 drevet sin virksomhet med tanke på å dekke lokalsamfunnets behov for bank- og finanstjenester. Vi ser på oss selv som en viktig bidragsyter til at folk vil leve og bo i vårt markedsområde.

Vår forretningside er å være en lønnsom, selvstendig enhet og et lokalt alternativ til nasjonale finanskonsern. I bankens strategidokument synliggjøres denne forretningsideen, målbildet og hvordan banken definerer sin rolle i lokalsamfunnet.

Sparebankene i Norge har sitt fundament i de lokalsamfunnene de er en del av og har derfor et spesielt ansvar i forhold til disse. For SpareBank 1 Gudbrandsdal er det avgjørende å kunne bidra til å sikre og skape verdier for kundene og lokalsamfunnene i Gudbrandsdal og Lillehammer.

Banken er involvert i en rekke prosjekter og samarbeider med organisasjoner både lokalt og regionalt som jobber aktivt med å fremme innovasjon og vekst i næringslivet. Vi er også en pådriver ovenfor relevante miljøer i forhold til lokal nyskaping. Eksempler på dette er bankens engasjement i Varde Investeringslag, Skjøppå Kunnskapspark AS, Krafttak for Grønn vekst, Midt-Gudbrandsdal Næringsforening, Høgskolen i Innlandet og Ungt Entreprenørskap.

Etter regnskapsloven §3-3c skal virksomheten rapportere sitt arbeid med menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, likestilling og ikke-diskriminering, sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon.

Banken ble høsten 2023 sertifisert som Miljøfyrtårn. Overordnet har dette hatt stor betydning på bankens arbeid og fokus knyttet til bærekraft, både internt og ut mot kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Kravene som stilles gjennom sertifiseringen har bidratt til å strukturere vårt arbeid. Miljøfyrtårn gir oss smarte verktøy for å jobbe konkret med bærekraft innen områder som arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport. Sertifiseringen gjør forutsetningene for å jobbe helhetlig, systematisk og langsiktig med tiltak, som igjen skal forbedre våre miljøprestasjoner, redusere klimagassutslippene, samt gjøre banken til en enda bedre arbeidsplass. Sertifiseringen har også hatt betydning gjennom at banken har vedtatt en omfattende bærekraftspolicy som tydeliggjør ambisjoner og konkrete mål for hvordan vi selv skal omstille oss, men også hvordan vi skal bidra til at omgivelsene også gjør bærekraftige og framtidsrettede tiltak. Policyen er ledsaget av en konkret tiltaksplan for alle områder i banken, hvor det er tydeliggjort hva slags tiltak, hvem som er ansvarlig for å gjennomføre tiltakene og tidsperspektiv.

Ordfører i Lillehammer, Hans Olav Sundfør overrakte en plakett som viser at banken er Miljøfyrtårn til administrerende banksjef Per Ivar Kleiven

Gjennom sertifiseringen er bankens styre og ledelse, samt medarbeidere, mer bevisst vår rolle knyttet til klima/miljø (E), vårt sosiale ansvar overfor samfunn og medarbeidere (S) og forretningsetiske forhold (G). Det har vært en god kombinasjon av involvering og gjennomføring på tvers av organisasjonen. Arbeidet har vært ledet av en tverrfaglig gruppe med kunnskap om alle deler av organisasjonen. Alle bankens medarbeidere er løpende inkludert og gjort kjent med arbeidet med sertifiseringen, og hva det betyr for oss. Medarbeidere har hatt anledning til å påvirke prioriteringene i den vedtatte bærekraftspolicyen.

Overordnet er ambisjonen til banken;

- SpareBank 1 Gudbrandsdal skal være et forbilde gjennom fremtidsrettet og bærekraftige valg. Vi skal være en pådriver for bærekraftig omstilling i det samfunnet vi opererer i.

Miljø (Environment):

- Vi anerkjenner Parisavtalens mål om å redusere oppvarmingen med 1,5 grader. SpareBank 1 Gudbrandsdal skal redusere sine klimagassutslipp med minimum 30% innen utgangen av 2026 og mål om netto nullutslipp i 2050.

Samfunnsengasjert (Social):

- SpareBank 1 Gudbrandsdal skal være en bærekraftig

samfunnsbygger ved å bidra med engasjement i næringsliv og lokalsamfunnet. Vi skal bidra til at våre medarbeidere og kunder har kompetanse på bærekraft og klimarisiko. Vi skal være en kompetansesarbeidsplass som har fokus på arbeid for likestilling og mangfold, og mot diskriminering.

Ansvarlig (Governance):

- SpareBank 1 Gudbrandsdal er en ansvarlig og solid aktør med fokus på god kvalitet og etterlevelse. Vi skal forebygge hvitvasking og terrorfinansiering, hindre svindel og datakriminalitet. Vi skal være gode forbilder og vi setter tydelige krav til våre leverandører og samarbeidspartnere mht. etisk forretningsdrift og menneskerettigheter..

Menneskerettigheter

SpareBank 1 Gudbrandsdal har ikke egne, eksplisitte retningslinjer for menneskerettigheter. Risikoen for brudd på menneskerettighetene er liten ettersom vår forretningsdrift er i Norge og opererer under en rekke norske og internasjonale lover, forskrifter, regler og konvensjoner.

Det betyr ikke at vi ikke er opptatt av denne type problemstillinger, også forhold langt utenfor våre landegrenser. Gjennom alliansens innkjøpsreglement er dette vesentlig.

Banken har de siste årene vært engasjert i NRK TV-Aksjonen og tatt initiativ til næringslivsdugnader på henholdsvis Vinstra og Lillehammer. Her har gode samarbeidspartnere og næringslivskunder ringte rundt til lokalt næringsliv og bedt om støtte. Gjennom disse to initiativene samlet banken inn i underkant av 400.000 kroner til Redd Barnas arbeid for krigsutsatte barn høsten 2023. Banken har også hatt en representant med i fylkesaksjonskomiteen til Innlandet, ledet av Statsforvalteren.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har utarbeidet etiske retningslinjer som sammen med regler for hvitvasking skal fungere som et rammeverk for bankens ansatte for å sikre bekjempelse av kriminell aktivitet og korrupsjon.

Banken har utarbeidet et egenerklæringsskjema til bruk ved lokale innkjøp, det vil si innkjøp som ikke gjennomføres via den sentrale innkjøpsavtalen for alliansen. I denne erklæringen ber vi leverandører blant annet bekrefte forhold knyttet til miljø, sosiale forhold og etisk drift, som også regulerer menneske- og arbeidstakerrettigheter.

Som bank er vi helt avhengig av tillit fra kunder, offentlige myndigheter og samfunnet for øvrig. De etiske retningslinjene i banken angir hovedprinsipper for hvordan ansatte og tillitsvalgte i organisasjonen skal opptre og hvilke holdninger som skal ligge til grunn for beslutninger i gitte situasjoner.

Medarbeidere i SpareBank 1 Gudbrandsdal skal kjennetegnes ved en høy etisk standard. Adferden skal være i henhold til gjeldende lover, forskrifter, bransjenormer, interne retningslinjer og de normer som ellers gjelder i samfunnet.

Alle våre rådgivere som jobber kunderettet er omfattet av ulike typer autorisasjonsordninger, som fremmer og sikrer nødvendig kunnskap, holdninger og ferdigheter. Dette gjøres ved at rådgiverne må dokumentere sin kompetanse gjennom kunnskapsprøver, hvor målet er å styrke kvaliteten på rådgivningen overfor kunder, samt sørge for at de har nødvendige kompetanse og etterlever god rådgivningsskikk.

Sparebank 1 Gudbrandsdal hadde per utgangen av 2023 16 AFR-autoriserte rådgivere. (Sparing og investering). I tillegg var 15 medarbeidere autoriserte saksbehandlere innen kredittområdet. Ytterligere 9 medarbeidere er i et autorisasjonsløp per desember 2023. Banken har 8 medarbeidere med autorisasjon for salg av skadeforsikring, mens 6 personer har autorisasjon for salg av personforsikring. Ytterligere 2 medarbeidere er i et autorisasjonsløp.

Det har også kommet en ny autorisasjonsordning for salg av skadeforsikring næring og personforsikring næring. Dette er gjort for å styrke kvaliteten på rådgivningen slik at kunden kan foreta gode og riktige valg. Banken har tre medarbeidere med denne autorisasjonen. Alle 3 er autorisert både i skadeforsikring næring og personforsikring næring.

SpareBank 1 Utvikling har på vegne av SpareBank 1-alliansen utarbeidet en egen innkjøpspolicy hvor alle samarbeidspartnere må dokumentere en bevissthet om sin leverandørkjede og arbeidet som gjøres for å redusere negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i hele sin leverandørkjede. SpareBank 1 stiller også krav til leverandørene om at de har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling.

Arbeid opp mot leverandører, hvor det gjerne er store internasjonale selskaper, er tidkrevende. SpareBank 1 Utvikling identifiserte i 2022 12 ulike leverandører som gjennom en aktsomhetsvurdering viste grunnlag for videre oppfølging. I årsrapporten til Sparebank 1 Utvikling for 2023 opplyses det at to større leverandører ble fulgt tettere opp fordi deres redegjørelser ikke la nok vekt på opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser. Disse ble bedt om å redegjøre nærmere på dette, samt redegjøre for undersøkelser gjort hos underleverandører i Kina. Det ble avdekke problematiske forhold hos underleverandørene i begge undersøkte selskaper. Dette viser viktigheten av å følge opp egne leverandører og underleverandører i et bærekraftsperspektiv.

Allianseinnkjøp i SpareBank 1 Utvikling har tidligere fått anerkjennelse for sitt arbeid med bærekraftige innkjøp av organisasjonen CDP (tidligere Carbon Disclosure Project). Organisasjonen ga allianseinnkjøp topplassering i sin bærekraftvurdering av internasjonale selskaper i 2022.

Selv om brorparten av bankens innkjøp skjer på fellesarenaen, er SpareBank 1 Gudbrandsdal opptatt av å gjøre lokale innkjøp når det kommer til varer og tjenester som ikke er omhandlet av den sentrale innkjøpsavtalen. Dette for å støtte opp om lokalt næringsliv. Det gir oss også mulighet til å påvirke lokale leverandører når det kommer til bærekraftselementer.

Som tidligere nevnt har banken utarbeidet et egenerklæringsskjema til bruk ved interne innkjøp som kartlegger om en leverandør har negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og/eller driver uetisk forretningsvirksomhet. Egenerklæringsskjemaet har til hensikt å bevisstgjøre

lokale leverandører og deres underleverandører om at vi som organisasjon stiller krav til deres virksomhet rundt disse områdene. Egenerklæringsskjemaet ble tatt inn i vårt lokale innkjøpsreglement fra januar 2021, og oppdatert i forbindelse med bankens Miljøfyrtårnsertifisering høsten 2023.

Vår kjennskap til lokalt næringsliv gir oss også en viss kunnskap om eventuelle negative forhold, noe som vil kunne påvirke våre valg når det kommer til lokale innkjøp.

Arbeidstakerrettigheter

SpareBank 1 Gudbrandsdal ønsker å være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldre og livsfaser. Vi legger ned betydelig innsats for å legge til rette for at balansen mellom arbeid, hjem og fritid skal være god for alle. Vi bidrar til at alle medarbeidere skal opprettholde god helse og vi stimulerer til fysisk aktivitet, både gjennom tiltak på jobb og utenfor jobb.

Blant annet er det eget trimrom i lokalene på Vinstra, samt at det normalt arrangeres en rekke sosiale tiltak som fjellturer, Birkebeinerarrangement, Holmenkollstafetten og liknende. Alle lokasjoner har garderobefasiliteter som gjør det mulig å eksempelvis sykle til og fra jobb. Det er også etablert egne, sikre sykkelparkeringer.

To år med pandemi ga oss erfaringer i å samhandle mer digitalt og vi ble mindre avhengig av hvor den enkelte satt fysisk. De positive sidene med dette er videreført i 2023 ved at vi har lært oss å bli mer fleksible knyttet til møteform og møtested. Der det er formålstjenlig, både for den enkelte medarbeider og banken som virksomhet, gis det mulighet til å arbeide hjemmefra.

Det har vært et nært og godt samarbeid med tillitsvalgte underveis i 2023. Tillitsvalgte har utvist stor grad av forståelse og vært løsningsorienterte, samt kommet med verdifulle innspill knyttet til overordnet styring og utvikling av banken som arbeidsplass og hvordan hverdagen kan løses til det beste for både medarbeidere og arbeidsplass.

Vi har et omfattende rammeverk på organisasjonsområdet som skal sørge for at arbeidstakerrettigheter blir oppfylt. Blant annet hovedavtalen, sentralavtalen, bedriftsoverenskomsten, personalhåndbok, HMS-håndbok, sikkerhetshåndbok, vi har IA-avtale, etiske retningslinjer og liknende. Dette er rammeverk som regelmessig gjennomgås og oppdateres.

Det er også en anonym varslingskanal for alle medarbeidere.

Den ligger lett tilgjengelig på bankens Intranett og er ment å gi mulighet til å varsle om forhold ved arbeidsplassen som oppleves vanskelig og problematisk. Det ble ikke innlevert noen varsler i 2023.

Med bakgrunn i at virksomheten samhandler tett med både Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal, samt SpareBank 1 Regnskapshuset SMN, har det de siste årene vært et pågående kulturprosjekt som har til hensikt å se på hvordan vi som organisasjon jobber sammen, samhandler og på hvilken måte vi bygger en felles kultur. Arbeidet med kulturprosjektet har ikke noen sluttdato. Dette er kontinuerlig arbeid, og var også tema under årets strategisamling for samtlige medarbeidere i de tre selskapene.

Bankens HR-avdeling er en premissleverandør i ledernes arbeid opp mot ulike avdelinger og miljøer. Det kan eksempelvis handle om lederstøtte, nærværsledelse, kompetanseutvikling, partssamarbeid, utvikle relasjoner, kommunikasjon, policyutvikling, større grad av involvering osv. I tillegg er avdelingen en ressurs for både ledere og medarbeidere i det kontinuerlige arbeidet med arbeidsmiljøet.

Fra 1. januar 2023 tok SpareBank 1 Gudbrandsdal i bruk et nytt system for å måle medarbeidertilfredshet. Dette erstattet den tidligere, årlige medarbeiderundersøkelsen (MTU), og er et mer dynamisk verktøy for å måle tilfredshet. WinningTemp blir beskrevet og omtalt senere i rapporten.

Våren 2023 ble et omfattende lederutviklingsprogram avsluttet for alle bankens ledere. Gjennom 15 måneder og 7 samlinger arbeidet lederne med relevante tema opp mot lederrollen, personlig utvikling og relasjonskompetansen til den enkelte, og utvikling av kompetanse til å jobbe med eget team. Styrking av samarbeid på tvers av Finanshuset, samt integrering i tidsaktuelle problemstillinger var også en målsetting for programmet. Konklusjonen etter programmet er at det har bidratt til å styrke våre ledere til det beste for både organisasjonen, medarbeidere og dem selv. I etterkant har den enkelte leder hatt fokus på læringspunkter fra programmet for å utvikle eget lederskap. Det jobbes med å etablere liknende program for nye ledere som rekrutteres til banken.

Det utøves internkontroll i henhold til utarbeidede rutiner for området helse, miljø og sikkerhet og vi har avtale med Falck AS om bedriftshelsetjeneste.

Sykefraværsutviklingen i SpareBank 1 Gudbrandsdal har de siste årene fått ekstra oppmerksomhet, ettersom sykefraværsprosenten har vært over ønsket nivå på 3 %. Mens

sykefraværet var 5,5 % i 2022, har det i 2023 økt til 6,5 %. Dette til tross for intensivert innsats for å snu utviklingen. Både styret og ledelsen har sykefraværet som tema i sine møter, og det jobbes internt med flere prosesser for å forbedre nivået. Det vises til kapittelet hvor det redegjøres for arbeidet med likestilling.

Intern kartlegging viser at sykefraværet delvis skyldes langtidsfravær som ikke er jobbrelatert. Det vil si sykdom og skader som ikke kan knyttes til jobben eller jobbhverdagen. Banken er nøye med å følge opp disse særskilt med tanke på behov de måtte ha, tilpassing av arbeid osv. Det er innledet tettere samarbeid med NAV lokalt, NAV arbeidslivssenter og fastleger der dette er mulig.

På systemsiden er Simployer nylig tatt i bruk som nytt HRM-system. Dette systemet bidrar til bedre oppfølging, struktur, tips og råd for oppfølging av syke. I tillegg til løpende oppfølging fra HR vil utfordringer knyttet til sykefravær ha høyt fokus i 2024.

Tabellen viser sykefraværet, minus permisjoner og fravær på grunn av barns sykdom, målt per kvartal i 2023.

Sykefravær i %	1-3 dager	4-16 dager	> 16 dager	I alt
1. kvartal	0,91 %	1,43 %	2,02 %	4,36 %
2. kvartal	0,68 %	0,24 %	6,18 %	7,10 %
3. kvartal	2,74 %	1,55 %	2,89 %	7,18 %
4. kvartal	1,04 %	0,37 %	5,82 %	7,23 %
Totalt	1,34 %	0,90 %	4,23 %	6,47 %

Styret er opptatt av at ledere og medarbeidere har fokus på tematikken gjennom 2023 og at det jobbes målrettet for å komme ned mot ønsket nivå på 3%.

Vi har ikke hatt sykefravær som følge av ulykker på arbeidsplassen i 2023.

Styret legger til grunn at alle ansatte har like muligheter til personlig og faglig utvikling, og at ingen behandles i strid med diskrimineringsloven. Spesielle tiltak i denne forbindelse er ikke funnet nødvendig.

Samarbeidet med de ansattes tillitsvalgte fungerer godt. Det har vært avholdt samlinger og allmøter for bankens ansatte gjennom året hvor fokus blant annet har vært bankens utvikling og økonomi, bankens arbeid med bærekraft, bygging av bedriftskultur, strategiske initiativ, samhandling, effektiviseringsprosjekt, datadreven kundedialog og innføring av nye systemer.

Erfaringene med fleksitidsordningen som ble innført i 2019 oppleves fortsatt positivt blant medarbeiderne. Hensikten med ordningen har vært å gjøre arbeidshverdagen noe mer fleksibel. Mange jobber ekstra når det er høy arbeidsbelastning og avspaserer når det er roligere. Fleksitidsordningen fungerer fint som hjelpemiddel i så måte og gir både virksomheten og den enkelte medarbeider oversikt og forutsigbarhet. Det er et prioritert ønske at våre medarbeidere opplever balanse mellom arbeid og sitt private liv.

Likestilling og ikke-diskriminering

Finansbransjen har i lang tid vært opptatt av mangfold på arbeidsplassen. Også SpareBank 1 Gudbrandsdal er spesielt opptatt av dette og særlig gjelder det å fremme likestilling og hindre diskriminering på bakgrunn av kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisk opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Også når det kommer til rekrutteringer er vi opptatt av å ha både kvinner og menn som aktuelle kandidater, og det gjøres særskilte vurderinger av kandidater med annen etnisitet eller funksjonsevne. I 2022 ble det gjort grep i stillingsutlysningene som på en bedre måte tydeliggjør at virksomheten er opptatt av mangfold og inkludering. Dette fokuset er styrket internt i 2023.

I tillegg er begge kjønn i banken representert i utvelgelse

og intervjuer. Banken har et eget ansettelsesutvalg bestående av representanter for ledelsen og de ansattes organisasjoner. Utvalget består av både kvinner og menn og har som en av sine funksjoner å kvalitetssikre utvelgelsen, at likestilling og ikke-diskriminering er ivaretatt, samt drøfte den endelige ansettelsen.

Banken har utarbeidet egen rutine for varsling av kritikkverdige forhold, herunder alle former for trakassering og annen utilbørlig opptreden slik som mobbing, seksuell trakassering, diskriminering, kriminelle forhold og forhold der liv og helse er i fare. Det kom ingen varsler i 2023.

Ved utgangen av 2023 hadde banken en bemanning på 84,4 årsverk fordelt på 87 medarbeidere. Korrigert for sykefravær var årsverksbruken 79,1 årsverk.

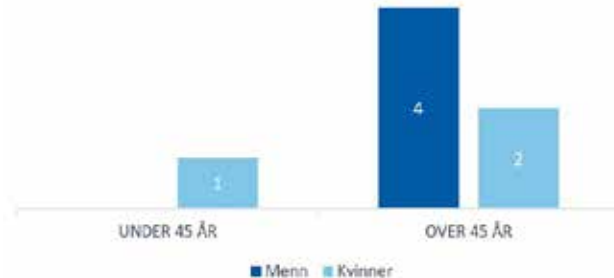
I 2023 ble det ansatt 11 personer i faste stillinger. Dette var dels rekruttering knyttet til at medarbeidere sluttet eller hadde gått av med pensjon, samt rekruttering til nye stillinger. Disse fordelte seg på 5 finansielle rådgivere til våre ulike lokasjoner, 3 rådgivere til vårt kundesenter på Vinstra, ny kunderådgiver forsikring bedriftsmarked på Vinstra, kunderådgiver dagligbank på Vinstra og rådgiver antihvitvask på Lillehammer.

De ansatte fordeler seg på 53 kvinner og 34 menn. Bankens ledergruppe består av seks menn.

Kjønnsfordeling styrende organer

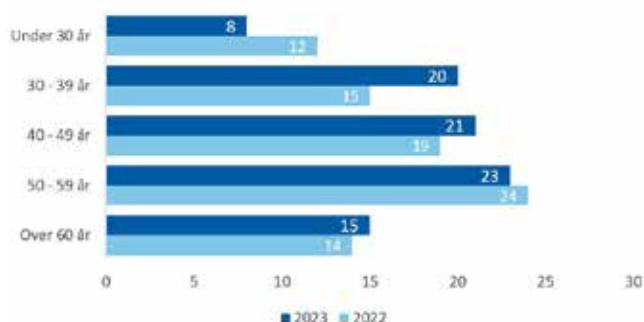

Aldersfordeling styremedlemmer

Gjennomsnittsalder for styret er 48 år. Ett styremedlem er under 45 år.

Aldersfordeling ansatte

Fordeling hel- og deltidsansatte

Likestillingsredegjørelse

Sparebank 1 Gudbrandsdal

Finansbransjen har i lang tid vært opptatt av mangfold på arbeidsplassen.

Arbeidsgivere som har mer enn 50 ansatte skal som en del av aktivitetsplikten minst hvert annet år foreta en kartlegging av lønn og ufrivillig deltid og presentere resultatet av dette i årsrapporten. Rapporten skal undersøke og kartlegge;

1. kjønnsbalanse og lønnsforskjeller på ulike stillingsnivåer
2. omfang og kjønnsforskjeller i ufrivillig deltid
3. analysere årsaker
4. iverksette tiltak
5. evaluere arbeidet

I Sparebank 1 Gudbrandsdal er vi svært opptatt av å arbeide for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene.

Kjønnslikestilling

Kjønnslikestilling i SpareBank 1 Gudbrandsdal

	Kjønnsfordeling på ulike stillingsnivåer/grupper		Lønnsforskjeller <i>Kvinnens andel av menns lønn oppgis i prosent ¹</i>			
	Kvinner	Menn	Kontante ytelser			Naturalytelser
			Sum kontante ytelser	Grunnlønn	Variabel lønn	Sum skattepliktige naturalytelser
Ledere	5	9	80,8 %	77,7 %	107,6 %	Består i all hovedsak av dekket bredbånd. Sammenligningen omfatter få personer og det er tilfeldig hvem som har bedt om refusjon. Derav blir en sammenligning irrelevant. Bredbånd er imidlertid gitt iht. bankens sin policy på området. Det følger av funksjon og ikke kjønn.
Økonomiske rådgivere	15	17	95,0 %	92,8 %	118,9 %	
Service og salgsstøtte	17	2	-	-	-	
Spesialtistfunksjoner	15	3	102,9 %	101,9 %	112,9 %	

1) I beregninger av lønn er det korrigert for deltid. Adm. banksjef er ikke medregnet

Av personvern hensyn er det valgt ut stillingskategorier hvor det inngår minst 3 ansatte av hvert kjønn. Dette gjør oversikten generell.

I kategorien økonomiske rådgivere inngår både finans-, forsikrings- og ulike bedriftsrådgivere, dvs. stillinger som primært er rettet mot salg og kundekontakt. I kategorien service og salgsstøtte finnes stillingene som bankvert, rådgiver ved kundesenteret og medarbeidere innen kredittstøtte og intern service.

Kjønnsfordelingen mellom kvinner og menn er i forholdet 59/41. I fremtiden blir det derfor viktig å jobbe for økt rekruttering av kvinner i ledende funksjoner og menn i funksjoner som i dag er kvinnedominert. Tilfanget av mannlige søkere til kundesenteret må økes gjennom spisset annonsering og søk i studentmiljøene, mens det allerede er igangsatt tiltak internt for å løfte frem kvinner som ønsker å kvalifisere seg for en lederkarriere.

I vurderingen av likelønn er det gjort sammenligninger av grunnlønn mellom kvinner og menn, og mellom enkeltansatte i stillinger på sammenlignbare nivå. Det er ulike elementer som bidrar til hva slags lønnsnivå som er hos enkeltpersoner og i ulike stillinger. Når lønn blir fastsatt/justert baserer det seg på:

- Vurderinger knyttet til stillingens tyngde (kompetansekrav, kompleksitet, oppgaver og ansvar)
- Vurderinger knyttet til lønnsnivå i det markedet en rekrutterer fra (lønn for å rekruttere og beholde rett kompetanse)
- Vurderinger knyttet til personlig dyktighet (personlige tillegg etter kriteriene i bedriftsoverenskomsten)
- Automatiske opprykk som følge av bestemmelser i bedriftsoverenskomsten

Gjennomsnittet av kvinnelige ansatte har kontantytelser som er 81 % av hva gjennomsnittet av mannlige ansatte har. Årsaken til forskjellen er at det er flere kvinner enn menn som jobber i stillingene som kunderådgivere, bankverter, i spesialistfunksjoner og innen kredittstøtte, mens det er flertall av menn innen bedriftsrådgivning, forsikring og i øverste ledelse. Gjennomsnittlig lønnsnivå ligger høyere i sistnevnte stillinger.

Prosenttallet påvirkes også av hvilken tilgang banken har til kompetanse i ulike stillinger. Banken har god tradisjon for å lage interne karriereløp fra kundesenteret/bankverter til økonomisk rådgivning, mens en ved rekruttering til en del andre stillinger har hentet kandidater utenfor banken og vært i en annen konkurransesituasjon. Dette gjelder særlig enkelte spesialiststillinger, økonomiske rådgivere og enkelte lederstillinger.

I kategorien ledelse skyldes lønnsforskjellene at kvinnene er mellomledere, mens det i bankens øverste ledelse pr. 31.12.23 kun var menn. Det er for 2024 vedtatt ny organisering av banken og med dette også bankens ledergruppe. Det er i denne prosessen en klar ambisjon om å styrke kvinneandelen i bankens øverste ledelse. Dette vil være med å utjevne ulikheten i lønn mellom kvinnelige og mannlige ledere.

Variasjoner i variabel lønn pr kategori skyldes primært at det innenfor noen kategorier blir tilfeldige kjønnsmessige forskjeller fordi nyansatte ikke tar del i overskuddsdelingen fra året før de ble ansatt. Det er også eksempler hvor kompensert overtid slår ut tilfeldig og uavhengig av kjønn.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har i samarbeid med Finansforbundet lokalt også gjort mer detaljerte analyser av grunnlønn mellom kvinner og menn enn hva tabellen under viser, samt mellom stillinger av noenlunde samme «tyngde». Heller ikke her er det avdekket lønnsforskjeller som skyldes annet enn forklarbare forhold. Partene er imidlertid enige om at en lokal lønnspolitikk bør bedre forutsetningene for å identifisere evt. uønskede forskjeller knyttet til kjønn eller andre diskrimineringsgrunnlag.

I andel av midlertidige ansatte, uttak av foreldrepermisjon og faktisk deltid er det ikke funnet ulikheter som skyldes arbeidsgivers praksis. Andelen av kvinner som jobber deltid gjenspeiler en generell samfunnstrend og det vil bli vurdert tiltak for å senke andelen deltid og utjevne den kjønnsmessige forskjellen.

Det er ikke registrert uønsket deltid blant våre ansatte.

Kjønnsbalanse (antall)		Midlertidig ansatte (prosentandel av alle ansatte)		Foreldrepermisjon (gjennomsnittlig antall uker)		Faktisk deltid (prosentandel av alle ansatte)		Ufrivillig deltid (antall)	
Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
56	35	3,2 %	1,1 %	1,9	0,5	12,1 %	1,1 %	0	0

Prinsipper, prosedyrer, standarder, praksis og tiltak i arbeidet for likestilling og mot diskriminering.

I Sparebank 1 Gudbrandsdal er vårt likestillingsarbeid forankret i virksomhetens ulike strategier, verktøy og retningslinjer. Som følge av vårt samfunnsoppdrag knyttet til sosial bærekraft ble det i 2023 vedtatt nye retningslinjer for å styrke arbeidet for å fremme likestilling og mangfold, og hindre diskriminering. Retningslinjene baserer seg på en omfattende risikovurdering knyttet til samtlige identifiserte diskrimineringsområder. Det er også utarbeidet en egen handlingsplan for området. Dette er utarbeidet i samarbeid med tillitsvalgte, verneombud og bankens ledelse.

Arbeidsgiver og tillitsvalgte har med henvisning til hovedavtalen og lovverk på arbeidslivsområdet en nær dialog knyttet til organisasjonsendringer, lønnsfastsettelse, rekruttering, personalsaker, personalpolitiske tiltak, rutiner, prosesser osv. Arbeidet for likestilling, mangfold og inkludering er innlemmet i disse prosessene. Tillitsvalgte og bankens ledelse ved adm. banksjef og HR-leder har i 2023 avholdt regelmessige samarbeidsmøter hvor begge parter har meldt inn saker og følger opp drøftingene med tiltak, ansvarlige og frister.

Partsamarbeidet omfatter også et eget ansettelsesutvalg som er sammensatt av to representanter fra arbeidsgiver, to representanter fra Finansforbundet og HR-leder som faglig ressurs. Utvalget drøfter ansettelser, interne opprykk og lønnsfastsettelse. Rådet bidrar til at beslutninger fattes på mest mulig objektivt grunnlag, herunder i tråd med bedriftsoverenskomst og lovverk. Både i kravutforming, utlysninger, ansettelse og i fastsettelse av lønn er det særlig oppmerksomhet på å avdekke risiko og gjøre grep knyttet til det å ivareta likestilling og forhindre diskriminering.

Banken sitt arbeidsmiljøutvalg (AMU) har fire faste møter årlig hvor risikovurderinger, målinger av arbeidsmiljøet, gjennomgang av vernerunder og øvrige analyser danner grunnlag for en egen handlingsplan for helse, miljø og sikkerhet. I dette arbeidet er det også gjort konkrete vurderinger knyttet til diskriminering, likestilling og mangfold.

I stillingsutlysningene har vi i løpet av året justert teksten for enda bedre å ivareta at alle kvalifiserte søkere skal oppleve seg velkommen og valgt uavhengig av kjønn, etnisitet eller andre diskrimineringsgrunnlag. I utarbeidelsen av kravspesifikasjoner til stillingene gjøres det nå ekstra kritiske vurderinger av på hvilket nivå en må beherske norsk

for å kunne inneha rollen. Tillitsvalgte deltar i intervjuene og har her en rolle for å bidra til at seleksjonen skjer på et mest mulig objektivt grunnlag og iht. rutiner for området.

Det er fra 2023 innført personlighetstester som avdekker personlige forutsetninger (personlighet og kognitive evner) for å inneha ulike stillinger uavhengig av formell kompetanse, erfaring, kjønn, etnisitet eller andre forhold. Testene, som er sertifisert av Det Norske Veritas, reduserer faren for ubevisst diskriminering og er med å bevisstgjøre på mangfold.

Så lenge det finnes kvalifiserte kandidater tilstrebes det å innkalle søkere av begge kjønn og med ulik etnisitet til intervju. Det er i 2023 også utarbeidet en ny mal for innstilling til ansettelse hvor den lederen som rekrutterer må redegjøre for andelen av kvinnelige og mannlige søkere, samt andel av søkere med annen etnisitet.

Det er i bedriftsoverenskomsten lagt inn en sikringsmekanisme knyttet til likelønn, hvor ansatte som kommer tilbake fra fødselspermisjon automatisk gis ett lønnstrinn. I forbindelse med lokalt lønnsoppgjør gjøres det vurderinger av lønnsforskjeller sett opp mot stillingens tyngde. I 2023 har partene fremforhandlet en ny bedriftsoverenskomst og særavtale om å gå over til et trinnløst lønssystem. Virkningen av overgangen er at andelen av lønnsrammen til det lokale oppgjøret øker, og dermed at flere kan få personlige tillegg basert på vurderingskriteriene. Bestemmelsen om at det automatisk gis ett lønnstrinn hvert 2. år til et «tak» erstattes med et lokalt generelt tillegg på 1/3 av lokal lønnspekt minimum hvert 3. år. Den nye modellen vurderes som bedre for å forhindre utilsiktede lønnsforskjeller.

Modellen for overskuddsdelingen gjelder samtlige ansatte og det gis likt kronebeløp uavhengig av grunnlønn. Dette er et viktig prinsipp i banken som viser at fokuset er lagarbeid og at alle er like viktige for resultatoppnåelsen. Med dagens kjønns sammensetning virker overskuddsdelingen prosentvis lønnsutjevne for de stillingene med lavest grunnlønn, der også kvinneandelen er størst.

Det er etablert et varslingssystem som bl.a. skal bidra til at evt. hendelser knyttet til diskriminering, trakassering, seksuell trakassering, kjønnsbasert vold etc. blir rapportert og håndtert. Systemet for varsling er et virkemiddel for å ha god ytringskultur samt å ha en preventiv virkning på evt. uheldige hendelser. Ansatte får informasjon om dette årlig og oppfordres til å benytte kanalen.

Det er i 2023 innført et eget kartleggingsverktøy for

arbeidsmiljøet hvor ansatte ukentlig svarer anonymt på spørsmål knyttet til arbeidsmiljøet (WinningTemp). Systemet er innført i alle banker i SamSpar. Systemet avdekker ulikheter og utviklingstrekk for banken samlet, i ulike team, mellom ulike aldersgrupper, hvor lenge en har vært ansatt og kjønn. WinningTemp gir et godt grunnlag for å vurdere tiltak knyttet til arbeidsmiljø generelt, men også likestilling, diskriminering, mobbing, trakassering etc.

I alle team avholdes det regelmessig møter hvor alle ansatte involveres i status og tiltak knyttet til sider ved arbeidsmiljøet som teamet ønsker å beholde eller utvikle. Dette inngår i handlingsplanene for de ulike team, forretningsområder eller segmenter (f.eks. ledergruppa).

I WinningTemp kan det også varsles anonymt om kritikkverdige forhold som opplever i hverdagen. Samtlige henvendelser besvares og ansatte som evt. har uheldige opplevelser veiledes til hvordan de kan håndtere situasjonen eller oppfordres til dialog med hovedverneombudet, HR, leder eller Arbeidstilsynet.

WinningTemp gir banken en benchmark på arbeidsmiljø og ambassadørskap blant ansatte opp mot valgte sammenligningsgrunnlag eksternt, men også mellom team og forretningsområder. Ved utgangen av 2023 var score på arbeidsmiljø 8,1 av 10 og ambassadørskapet på 57 av 100. Begge deler vurderes som veldig gode resultater. I kategorien bank og finans nasjonalt er gjennomsnittlig score på 7,8 og 27.

Det er i 2022 og 2023 gjennomført lederutviklingsprogram for alle bankens ledere. Programmet har blant annet hatt fokus på kommunikasjonsferdigheter, maktrelasjoner, rollebevissthet, tilbakemeldinger og viktigheten av psykologisk trygghet som grunnlag for åpen dialog, læring og utvikling. Dette anses også som et godt virkemiddel for å bidra til åpenhet om uheldige forhold, f.eks. diskriminering, mobbing eller mistriivsel.

Fravær slår tradisjonelt ut noe ulikt hos menn og kvinner. Det kan også være knyttet til ulike situasjoner og utfordringer både på jobb og privat. Å jobbe med økt nærvær er derfor viktig for å ivareta likestilling og hindre diskriminering. Hos oss er dette ivaretatt som følger:

- Vi jobber kontinuerlig med en kultur for god informasjon, samhandling, involvering og takhøyde.
- Det gjennomføres medarbeidersamtaler, lønnsamtaler og hyppige undersøkelser av arbeidsmiljø ved hjelp av WinningTemp.
- Det er utvidet mulighet for å benytte egenmelding.

- Det er innført et HRM-system som automatisk genererer oppgaver til leder og gir tips om beste praksis i oppfølgingen.
- Ved fravær knyttet til forhold utenfor jobb oppfordres ansatte til å være oppmerksom på fordeling av belastning mellom ektefeller/samboere.
- Ansatte med særlige helseutfordringer ivaretas med utstrakt grad av tilrettelegging.
- Det gjennomføres vernerunder med fokus på ivaretagelse av fysisk og psykososialt arbeidsmiljø.
- Behov for utstyr og kontormateriell er vurdert opp mot krav til fleksibel ergonomisk utforming og forebygging.
- Ansatte som er sykmeldte inkluderes i ansattssamlinger og ulike sosiale tiltak.
- Det er utarbeidet en policy for arbeid fra annet sted enn arbeidsplassen (ofte omtalt som «hjemmekontor»). I dette arbeidet er hensynet til ulike livs- og familiesituasjoner ivaretatt, herunder både omsorgsoppgaver, helseutfordringer og ulike behov ansatte har knyttet til arbeid og fritid.
- Det er tidligere gjennomført lederopplæring som klargjorde både lederen og den ansatte sitt ansvar i forebygging og oppfølging av sykefravær. Med det som utgangspunkt er det i 2023 gjennomført en omfattende prosess med ledere, tillitsvalgte og verneombud for å klargjøre hva nærværsløselse i banken skal være.
- Det rapporteres fortløpende om sykefravær og vårt nærværarbeid til bankens styre.
- Modellen for overskuddsdeling er revidert slik at fravær knyttet til svangerskap ikke kommer til avkortning.

Banken har en meget offensiv holdning til å tilby ansatte kurs og utdanninger der dette er relevant for jobben eller for å kvalifisere seg til videre karriere i banken. Dette er basert på individuelle vurderinger hvor like tilfeller behandles likt, uavhengig av evt. diskrimineringsgrunnlag. Det finnes en rekke tilbud om kurs knyttet til bankens ulike roller, og disse er tilgjengelige for alle ansatte. Både HR og tillitsvalgte bidrar til å støtte og kvalitetssikre slik at utvelgelse til kompetansegivende tiltak skjer på et saklig grunnlag.

HR sin rolle for å støtte og informere ledere, ansatte og prosesser er styrket slik at lovkrav, forventninger og rollefordeling er tydelige. Dette arbeidet har i 2023 hatt særlig fokus på nærværsløselse og mangfold. Dette arbeidet intensiveres ytterligere i 2024.

For å lykkes i nærværarbeidet vektlegges det at leder i dialogen med den enkelte ansatte legger til rette for høy grad av tillit og god dialog om belastninger, behov, muligheter og tilretteleggingstiltak. Der det er mulig og

Fra Regionmessa til Ungt Entreprenørskap på Vinstra januar 2024, hvor banken stilte med jurymedlemmer.

Samfunnsutbytte til allmennnyttige formål

Bankens styre gjør årlig en avsetning av midler som tildeles som gaver, prosjektmidler og talentstipender. Vi kaller dette samfunnsutbytte, da det er en direkte avsetning fra bankens overskudd. Formelt er det bankens generalforsamling som beslutter tildelingen i forbindelse med behandling av årsrapporten. Midlene deles ut til lag, foreninger og frivillige organisasjoner som hovedsakelig tilrettelegger for aktiviteter for barn og unge.

Gavemidler er en bred tilskuddsordning til lokale lag, foreninger og frivillige organisasjoner som har et kundeforhold til banken. Dette er frie midler som gjerne går til drift og aktivitet. I mange sammenhenger er gavemidlene, selv om det er noe begrensede beløp, med på å gjøre en forskjell i det daglige virket med å opprettholde aktivitetsnivået.

Prosjektmidlene skal gå til større og konkrete prosjekter av varig verdi, og hvor bærekraftige elementer vektlegges. Her kan det søkes om, og det gis i noen tilfeller støtte på betydelige beløp. Midlene fra banken skal sammen med øvrig støtte og bruk av egne midler, kunne realisere prosjekter som kommer barn, unge og lokalsamfunnene til gode. Noen prosjekter er også knyttet til støtte av aktivitetsnivå, eksempelvis for å ta ned terskelen for deltakelse.

Talentstipender gis til unge og tidlig voksne som utmerker seg innenfor idrett, kultur eller forskning/utdanning. Stipendet er ment å støtte opp under den aktiviteten som bedrives, og forhåpentligvis legge forholdene enda mer til rette for å lykkes.

Vi mener støtteordningene til banken er helt i kjernen på vårt samfunnsengasjement, og at vi gjennom våre

bidrag til gaver, prosjektmidler og talentstipender bidrar til opprettholdelse av verdifull aktivitet i våre mange lokalsamfunn, som igjen har betydning for lokal bolyst og engasjement.

I 2023 ble det satt av totalt 7,5 millioner kroner til utdeling i 2024. Dette var på samme nivå som året før. Fordelingen av midlene skjer etter en søknadsprosess der alle gis anledning til å søke via våre hjemmesider. Interessen for våre ordninger har vært meget stor de siste årene. Banken er den eneste aktøren i vårt markedsområde som deler ut slike summer til lag, foreninger, frivillige organisasjoner og talenter.

I 2023 opplevde vi rekord i antall søknader innenfor frivilligheten. Totalt mottok vi 347 søknader, fordelt på 108 søknader om talentstipend, 175 søkere om gavemidler og 64 søkere om prosjektmidler. Totalt mottok 257 søkere midler fra banken i 2023.

De siste par årene har banken opplevd at interessen for å investere er synkende for våre lokale lag, foreninger og frivillige organisasjoner. I vår dialog med frivilligheten pekes det på at mange har måttet prioritere å bruke midler på aktivitet, samt holde kostnadsnivået nede på et akseptabelt nivå i en tid som er krevende for både frivilligheten og husholdningene. Dyrtiden har preget oss, og for mange aktører har det viktigste vært å holde

aktiviteten i gang. Banken har stor forståelse for situasjonen, og har av den grunn også brukt mer midler til andre type prosjekter enn fysiske investeringer som anlegg og utstyr. Banken har bidratt med midler til å ta ned kostnadsnivået på aktiviteter som treffer særlig barn og unge. Vi ønsker at terskelen for deltakelse skal være så lav som mulig, og er redd kostnadsutviklingen i samfunnet generelt kan bidra til at barn og unge mister tilbud som er viktige for dem selv og for lokalsamfunnenes attraktivitet som bosteder. Et eksempel på dette er at banken har gitt prosjektmidler til flere lokale idrettslag i Sør-Fron og Nord-Fron som har gått sammen for å tilby gratis ukentlig skilek på Gålå, inkludert både transport og mat. Hensikten med prosjektet er å ta ned terskelen for deltakelse, gjøre aktiviteten tilgjengelig for alle, samt bidra til lek og glede.

Noe av det mest spennende vi gjør er å dele ut talentstipender. Hensikten med stipendene er å stimulere unge lokale talenter til å utvikle seg innenfor kultur, musikk, idrett, utdanning, kunnskap eller forskning, på en slik måte at det kommer vårt distrikt til gode nå eller i framtiden. I 2023 delte vi ut 54 stipender. Dette ble høytidelig markert på Rudi Gard i juni hvor talentene ble hedret av banken.

En oversikt over hvilke lag, foreninger og frivillige organisasjoner, samt talenter som har fått økonomisk støtte fra oss kommer senere i årsrapporten.

Talentstipendutdelingen fikk omtale i våre ulike lokalaviser, her eksemplifisert med en faksimile fra GD.

En samfunnsutvikling nasjonalt som også har preget det lokale nyhetsbildet er dyrtiden som har medført at stadig flere har måttet be frivillige organisasjoner om mathjelp. Frelsesarmeen på Lillehammer har aldri opplevd så mange som har hatt behov for såkalte matposer. Det er gjerne barnefamilier som er bosatt i hele regionen. Banken ønsket å bidra til det viktige arbeidet som Frelsesarmeen gjør lokalt, og deltok i særlig to aktiviteter før jul. Det ene var at de fleste medarbeiderne på Lillehammerkontoret var såkalte grytevakter ved Frelsesarmeen julegryte i Storgata. I år ble det samlet inn nærmere 900.000 kroner ved denne gryta. Ny rekord. Banken ga også sin julegave til Frelsesarmeens julegryte lokalt, på 25.000 kroner.

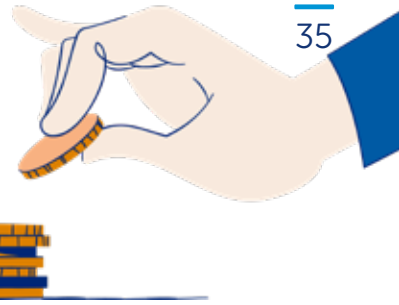

Noen av våre medarbeidere på julegrytevakt

Vi arrangerte også en julepakkeaksjon hvor vi inviterte egne medarbeidere, kunder og samarbeidspartnere til å komme til et av bankens lokaler med en julegave som kunne legges under bankens juletre. Kort tid før julaften samlet Frelsesarmeen inn pakkene, som deretter ble gitt ut til familier som hadde meldt inn behov for julegaver til sin familie. Engasjementet var enormt og bare på Lillehammer samlet banken inn over 300 gaver som ble gitt videre til Frelsesarmeen. Dette skapte også et internt engasjement, og mange medarbeidere benyttet muligheten til å engasjere egen familie eller bekjente. Også flere samarbeidspartnere hadde egne innsamlingsaksjoner med julegaver som de overleverte banken, før de ble gitt videre til Frelsesarmeen. Vårt mål var at «alle fortjener en fin jul».

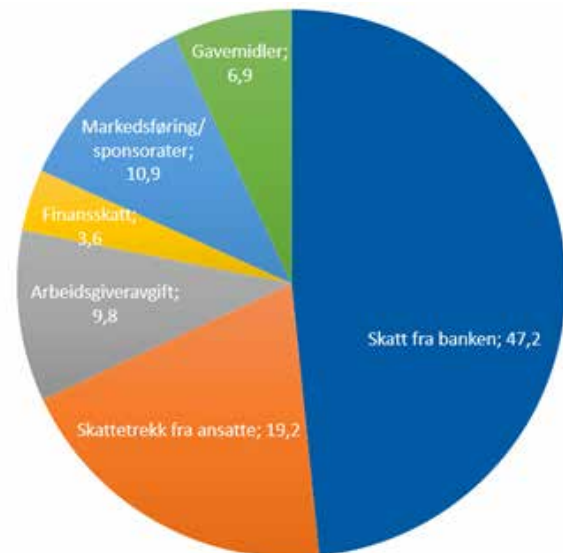
Banken opplevde stor interesse for å hjelpe Frelsesarmeen med julegaver

Skatter og avgifter til kommune og stat

I sum bidrar banken med 80 MNOK i skatter og offentlige avgifter i 2023 inkludert skattetrekk fra bankens ansatte. Summen er ca. 17 MNOK høyere enn i 2022.

Samfunnsregnskapet kan summeres til i alt 97,6 MNOK i bidrag fra bankens aktiviteter i 2023.

Det ytre miljø

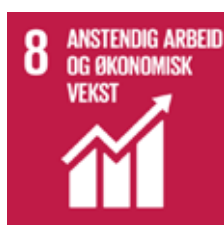
Norsk finansnæring har som mål å være i front når det gjelder bærekraft og det grønne skiftet, og har lagt til grunn blant annet FNs bærekraftsmål og FNs prinsipper for bærekraftig bankdrift i sitt arbeid. Også SpareBank 1-alliansen har en tydelig uttalt strategi om å integrere bærekraft i sine forretningsmodeller og de siste årene har SpareBank 1-merkevaren blitt kåret til den mest bærekraftige banken av norske forbrukere.

Av de 12 bankene i SpareBank 1-alliansen er det ulikt nivå på hvordan bærekraft er integrert i organisasjonen og forretningsdriften. Noen av de større bankene har i kraft av sin størrelse og ressurstilgang gått i front. Mindre og mellomstore banker i alliansen blir stadig bedre, og bærekraft står høyt på agendaen hos alle. Det jobbes godt på tvers av bankene for å få mest mulig kompetanse og erfaringsutveksling. SpareBank 1 Gudbrandsdal har utpekt en bærekraftsansvarlig som sitter sentralt i ulike

tverrfaglige grupper, enten internt eller i alliansen.

Som arbeidsgiver, investor, långiver, tilrettelegger og leverandør av finansiell infrastruktur skal SpareBank 1 Gudbrandsdal skape verdier til det beste for lokalsamfunnet og legge grunnlaget for videre lokal vekst og utvikling. Slik har det vært i mer enn 163 år og vi mener bærekraft har vært en naturlig del av alle deler av virksomheten siden oppstarten.

De siste årene har SpareBank 1 Gudbrandsdal satt bærekraft og det grønne skiftet enda mer på dagsorden i form av å strukturere og tydeliggjøre det interne arbeidet. Dette er ytterligere forsterket gjennom sertifiseringen som Miljøfyrtårn i 2023. Dette er også synliggjort på våre nettsider, hvor alle deler av bankens bærekraftsarbeid er tilgjengelig for allmennheten. Banken har utpekt fire konkrete bærekraftsmål basert på FNs 17 bærekraftsmål som vi mener er mest relevant for oss. Det er;

Basert på bærekraftmålene har banken innlemmet i sin strategi tre spesifikke satsingsområder innen bærekraft som er; **internt perspektiv** hvor vi ser på eget arbeid med det grønne skiftet, interne regler, policyer, rammeverk og liknende. **Eksternt perspektiv** som handler om ansvarlig drift, produkter og tjenester, mens **samfunnsperspektivet** synliggjør bankens arbeid og fokus ut mot lokalsamfunnene knyttet til økonomisk og ressursmessig støtte til lag, foreninger, frivillige organisasjoner, Høgskolen i Innlandet,

Ungt Entreprenørskap og liknende.

Gjennom 2023 har banken jobbet enda tettere med bærekraft og hvordan det påvirker virksomheten, våre strategier og vårt fokus. Gjennom Miljøfyrtårnsertifiseringen har vi fått metoder og fokusområder knyttet til bærekraft som har gjort at vårt arbeid har hevet seg. Det er nedsatt et tverrfaglig bærekraftutvalg som løpende rapporterer til bankens ledergruppe. Alle forretningsområder har

også egne KPI'er knyttet til bærekraft som det løpende rapporteres på. I tillegg er bærekraftstematikk regelmessig tema i bankens styre, øvrige ledelse, og i banken ulike team og avdelinger.

I 2023 har bankens interne bærekraftsutvalg hatt fokus på følgende områder;

- Kompetanseheving til alle medarbeidere, samt mer spisset kompetanseopplegg på avdelingsnivå
- Oversikt og økt kunnskap om lovkrav, regulatoriske krav, forskrifter, rapporteringskrav etc, samt være i forkant av nye krav.
- Utarbeide og videreutvikle nye grønne produkter, tjenester og rådgivning i forretningsområdene
- Økt internt fokus på hva vi som virksomhet og våre medarbeidere kan gjøre for å bidra til å gjøre banken enda mer klima- og miljøvennlig i hverdagen
- Starte arbeidet med å kartlegge klimarisiko av BM-porteføljen til banken i henhold til kommende regulatoriske krav

Gjennom sertifiseringen har dette arbeidet blitt styrket ved økt fokus på struktur og tydeligere prioriteringer og ansvarsfordeling. Stiftelsen Miljøfyrtårn har også tilgjengeliggjort verktøy og metoder som har gjort det lettere å jobbe med bærekraftselementer i hverdagen.

I 2023 har det handlet mye om å finne en balanse mellom etterlevelse av lover, regler og krav, og det å se forretningsmessige muligheter. Både innenfor personmarkedet og bedriftsmarkedet er det gjort betydelig innsats i å overføre vår kunnskap og forståelse av bærekraft til våre kunder. Hensikten er å være til verdi for kundene våre, enten det er privatpersoner som vurderer energieffektiverende tiltak i privatboligen, eller lokale SMB'er som er usikre på hva slags krav og forventninger vi stiller innen ESG-området ved søknad om finansiering. Bankens opplever å være en relevant og kompetent rådgiver, selv om vi fortsatt er i en læringsfase. Flere av bankens medarbeidere har deltatt på ulike samlinger for lokalt næringsliv for å snakke om hvordan vi jobber med bærekraft internt og ut mot kundene.

Vi mener 2023 har vært et vendepunkt i forhold til bankens bærekraftsarbeid, særlig knyttet til produkter, tjenester og rådgivning, men også det interne fokuset. Det er mye vi er stolte av knyttet til bærekraft, og vi mener vi kan bidra til en ønsket omstilling i vår region. Eksempelvis etablerte banken flere miljøprodukter og grønn rådgivning gjennom året, både på person- og bedriftsområdet. Dette er et kontinuerlig arbeid hvor banken ser stadig nye muligheter.

Banken har tatt initiativ til en klyngeetablering i fritidsboligbransjen hvor bærekraft står høyt på agendaen blant aktørene. Her handler det om å forene krefter og se framover med litt grønnere briller.

Vi er en av initiativtakerne til Varde Investeringslaug som nå har kommet godt i gang med sine investeringer i selskaper med særlig bærekraftsfokus. Varde er et grønt investeringsfond som skal investere i bærekraftige vekstselskaper i Gudbrandsdalen, og gjennom det både bidra til omstilling og flere lokale arbeidsplasser. Administrerende banksjef sitter i styret i Varde Investeringslaug AS.

Banken har siden 2020 hatt et samarbeid med selskapet CemaSys.com AS for å utarbeide et klimaregnskap for virksomheten, slik mange andre bank- og finansforetak gjør. Informasjonen i klimaregnskapet blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Analysen er basert på den internasjonale standarden «A Corporate Accounting and Reporting Standard» som er utviklet av «The Greenhouse Gas Protocol Initiative». Dette er den mest brukte metoden i verden.

Regnskapet er inndelt i tre ulike nivåer (scope) som består av direkte og indirekte utslippskilder knyttet til egen virksomhet.

- **Scope 1** er obligatorisk rapportering om utslipp knyttet opp til virksomhetens driftsmidler som den har operasjonell kontroll over, som bruk av fossilt brennstoff til firmabiler
- **Scope 2** er obligatorisk rapportering om utslipp knyttet til indirekte innkjøp av energi, som strøm, fjernvarme o.l. for egne bygg, leide bygg osv
- **Scope 3** er frivillig rapportering om indirekte utslipp knyttet til eksempelvis flyreiser, utbetalt kilometergodtgjørelse og avfall

Nøkkeltall klimagassutslipp

	Kategori	Enhet	2023	2022	2021
Scope 1	Transport				
	Diesel	tCO ₂ e	0,5	0,9	0,4
Scope 1 Total		tCO₂e	0,5	0,9	0,4
Scope 2	El-biler				
	El-bil Nordisk	tCO ₂ e	0,3	0,3	0,3
	Fjernvarmested				
	Fjernvarme NO/Lillehammer	tCO ₂ e	1,0	0,9	0,5
	District heating NO/ Lillehammer (Eidsiva)				
	Electricity location-based				
	Elektrisitet Nordisk miks	tCO ₂ e	18,3	15,6	21,4
Scope 2 Total		tCO₂e	19,7	16,8	22,1
Scope 3	Tjenestereiser	tCO ₂ e	5,5	5,6	4,8
	Avfall	tCO ₂ e	1,3	1,2	2,5
Scope 3 Total		tCO₂e	6,9	6,8	7,3
Totalt Scope 1+2+3		tCO₂e	27,1	24,6	29,8
Prosentvis endring			10,2 %	-18,0 %	-13,4 %

Tallene over viser detaljene for utregningen av beregnet klimagassutslipp for SpareBank 1 Gudbrandsdal i 2021, 2022 og 2023. Totalt utgjorde vårt klimagassutslipp for 2023 målt i tCO₂e 27,1. Etter noen år med nedgang i utslippene, viser fjorårets tall en økning i våre utslipp med 10,2 %.

Vi mener det er åpenbare årsaker til økte utslipp i 2023 ettersom fjoråret sammenlignes med 2022 som delvis var påvirket av pandemien ved at aktiviteten var lavere og da særlig i første halvår. Med normal aktivitet vil samlet forbruk av elektrisitet og fjernvarme være høyere enn 2022. Det kan selvsagt være forskjeller i vær- og temperatur som forklarer deler av årsaken til at vi hadde en økning i forbruket i 2023. Deler av 2021 som også var preget av pandemi hadde banken utslippstall over fjoråret, noe vi mener viser at virksomheten går i riktig retning når det gjelder fokus på egne utslipp. Vi er likevel ikke fornøyd med tallene, og

vil fortsette å jobbe målrettet internt med å redusere forbruket av elektrisitet, fjernvarme, avfall, samt redusere utslipp knyttet til reiser.

I forbindelse med sertifiseringen som Miljøfyrtårn er et hovedområde hvordan banken kan iverksette ytterligere tiltak som reduserer våre egne interne klimagassutslipp. I den sammenheng har vi satt tydelige mål, forankret i styret og ledelse. Banken skal redusere sitt klimagassutslipp med minimum 30% innen utgangen av 2026 i forhold til 2022, og mål om netto null i 2050. Det innebærer en rekke tiltak som er listet opp i en intern, dynamisk tiltaksplan som tydeliggjør mål, aktivitet og ansvarlig.

Tallene på neste side viser detaljert forbruk for de to obligatoriske scopene.

Nøkkeltall energiforbruk

	Kategori	Enhet	2023	2022	2021
Scope 1					
	Transport				
	Diesel	liter	178,5	345	159,2
Scope 2					
	Elektrisitet				
	Elektrisitet Nordisk miks	kWh	655 032	600 273	690 735
	El-biler				
	El-bil Nordisk	km	65 398	68 763	43 312
	Fjernvarmested				
	Fjernvarme NO/Lillehammer	kWh	83 491	72 979	87 740

Bekjempelse av korrupsjon

Det er lagt ned et betydelig internt arbeid knyttet til å hindre hvitvasking av økonomiske midler for å forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til ulike former for økonomisk kriminalitet eller terrorhandlinger.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har egne dedikerte ressurser som jobber med antihvitvasksaker og som også bidrar til å styrke kompetansen til bankens medarbeidere på dette området. Dette er et krevende område for både næringen og oss lokalt. Dessverre ser vi en urovekkende utvikling i stadig mer sofistikerte svindeltiltak. I 2022 ble staben lagt i en egen avdeling og den ble utvidet med ett årsverk, slik at avdelingen talte 2,5 årsverk ved årsslutt. Dette ble utvidet til 3 årsverk i løpet av vinteren 2023.

Både styret og bankens ledergruppe har regelmessig tematikken oppe på sine møter. Arbeidet med antihvitvask er styrt gjennom policy, virksomhetsspesifikke retningslinjer og rutiner for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Gjennom året har bankens medarbeidere jevnlig blitt orientert og kurset innenfor antihvitvaskområdet, blant annet gjennom den sentrale kursportalen i SpareBank 1-alliansen. Dette går blant annet på økt fokus på vurdering av dokumentasjon tilknyttet risikovurderinger av kundeengasjement. Det ble også gjennomført en antihvitvaskuke der alle medarbeidere deltok i ulike kurs, foredrag og oppgaveløsning for å øke bevisstheten rundt

problematikken.

Det er dessverre en økende grad av svindelforsøk og kriminalitet som treffer uskyldige kunder, også i vårt markedsområde. Vårt rådgiverkorps og kundesenter opplever stadig spørsmål rundt tematikken, og bistår også ved faktiske hendelser. For oss er det viktig å både kunne rådgi og veilede kundene våre, samt legge til rette for forebyggende aktivitet. Vi ser dessverre at den økende svindelaktiviteten skaper frykt og usikkerhet blant mange. Det gjelder særlig eldre mennesker.

Gjennom et utvidet samarbeid med andre banker gjennomføres det såkalt transaksjonsovervåkning som gjør det mulig å avdekke mistenkelige hendelser så raskt som mulig, samt dele denne informasjonen og erfaringene med ulike former for svindelforsøk. I en tid hvor ulike digitale angrep og svindelmetoder øker, er det en styrke å kunne utnytte hverandres erfaringer og kompetanse.

Ovennevnte tiltak har bidratt til å profesjonalisere arbeidet, samt økt fokuset og forbedret kompetansen hos ansatte innenfor antihvitvaskområdet. Arbeidet har hatt høy prioritet i 2023, og vil ha minst like høyt fokus i 2024.

Det er etablert egne varslingskanaler, både internt og eksternt. Her kan utfordringer, bekymringer og kritikkverdige forhold varsles anonymt og håndtert av våre antihvitvaskmedarbeidere.

Banken hadde ingen kjente tilfeller av korrupsjon i 2023.

Bankens støtte til lokalsamfunnet

Følgende ble tildelt talentstipend i 2023

Navn	Bosted	Utøver i	Beløp
Bjørn Mikkelsen	Lillehammer	Musikk/sang	20.000
Erling Dahl	Fåberg	Musikk	20.000
Hanna Jansen	Brøttum	Musikk/sang	20.000
Ingunn Graedler Listuen	Gausdal	Musikk/sang	20.000
Iselin Aukrust	Lom	Musikk/sang	20.000
Jon Mikkelsen	Lillehammer	Musikk/sang	20.000
Jørgen Nordhagen	Lillehammer	Sykkel og langrenn	20.000
Kasper Haugland	Lillehammer	Landeveissyklist	20.000
Mathias Brænden	Moelv	Curling	20.000
Agnes Christophersen	Lismarka	Skyting	15.000
Amelia Gillard	Lillehammer	Alpint	15.000
Birk Strand Rønnestad	Lillehammer	Terrengsykkel	15.000
Georg Rydningen Martinsen	Lillehammer	Sykkel	15.000
Halvor Røddølen Opsahl	Lillehammer	Fotball	15.000
Hedda Bakkemo	Lillehammer	Langrenn	15.000
Ingrid Gullhaugen	Lillehammer	Freeski	15.000
Jakob Maanum Trulsen	Lillehammer	Teater	15.000
Jonathan Risdal Gjevre	Lillehammer	Musikk/sang	15.000
Jostein Volehaugen Jordet	Otta	Musikk/sang	15.000
Magnus Kvalheim Larsen	Lillehammer	Vannski	15.000
Mats Trosholmen	Otta	Musikk/sang	15.000
Nikolai Larsen	Lillehammer	Alpint	15.000
Ola Brandstadmoen	Ringebu	Aking	15.000
Ole Gunnar Kleppa Madslie	Lillehammer	Orientering	15.000
Ole Reistad	Follebu	Musikk/sang	15.000
Petrine Kollstad	Lillehammer	Forskning og utdanning	15.000
Sivert Kristian Rusten	Lillehammer	Skiskyting	15.000

Fortsettelse talentstipend i 2023

Navn	Bosted	Utøver i	Beløp
Solveig Stormorken	Kvam	Musikk- sang	15.000
Amalie Linnerud Krogstad	Lillehammer	Håndball	10.000
Amund Lind	Otta	Badminton	10.000
Aslak Sørenes Velure	Lillehammer	Teater	10.000
Aurora Storlien Ulen	Lillehammer	Landeveissykling	10.000
Birgit Dorteia Klappe Madslie	Lillehammer	Orientering	10.000
Edvard Fossum Olstad	Øyer	Langrenn	10.000
Elias Helland Brubak	Sør-Fron	Skøyter	10.000
Henrik Stølefjell	Lillehammer	Musikk/sang	10.000
Ida Ramstad	Lillehammer	Langrenn	10.000
Ida Øverli Støen	Lillehammer	Orientering, langrenn, skiorientering	10.000
Jakop Leibnitz	Lillehammer	Ishockey	10.000
Joakim Marsteinstredet Pedersen	Lillehammer	Langrenn	10.000
Kim Werner Strand	Lillehammer	Ishockey	10.000
Linnea Melgårdshagen	Sør-Fron	Skøyter	10.000
Magnus Jetlund	Sør-Fron	Kombinert	10.000
Malin Ottestad Wilhelmsen	Kvam	Baneskyting	10.000
Mariell Østlie Gjendahl	Lillehammer	Kombinert	10.000
Marte Brandstad Haug	Fåvang	Hundekjøring	10.000
Mia Elise Aarnes	Fåvang	Musikk/sang	10.000
Oliver Norheim	Lillehammer	Alpint	10.000
Sigurd Stubberud	Lillehammer	Terrrensykkel	10.000
Synne Brandstad Haug	Fåvang	Hundekjøring	10.000
Thyra Matilda Cometti Koppervik	Lillehammer	Dans	10.000
Tove Helene Sandheim	Øyer	Musikk/sang	10.000
Trine Sofie Sektnan	Lillehammer	Drill	10.000
Vilde Marie Leirflaten	Otta	Skyting	10.000

Disse samarbeidet vi med i 2023

Birken AS	LFK Lillehammer Fotballklubb	Pillarguri Badmintonklubb
Create	LIK Bredde	Ringebu- Fåvang Håndballklubb
Countryfestivalen AS	Lillehammer cup	Ringebu- Fåvang Skiklubb
Dansefestivalen i Sel	LIK Elite	Ringebu og Fåvang Fotballklubb (RFFK)
DNT Gudbrandsdalen	Lillehammer Curlingklubb	Ringebu og Fåvang Skytterlag
Dølajazz	Lillehammer Faaberg Håndball 09	Robert Johansen
Emil Nyhus	Lillehammer Idrettsforening	Rondaståk
Erik Hægstad	Lillehammer Kvinnefotballklubb	Roterud Idrettslag
Faaberg Fotball	Lillehammer Lawn Tennisklubb	Rudi Kultur
Follebu Skiklubb	Lillehammer Sentrum Drift	Sel IL
Friskis & Svettis Lillehammer	Litrim / Innlandet Bedriftsidrettskrets	Sel Jeger og Fiskeforening
Fron SportsklubbH.K.	Martin Ellingsen	Sør-Fron Idrettslag
Furusjøen Rundt AS	Midt-Gudbrandsdal Næringsforening	Tormod Skilag
Gållå idrettsanlegg	Norges Skiforbund (Samspar) / NIF	UKM Nord-Gudbrandsdal
Gållå Turløyper AS	NTG Lillehammer	Ungt Entreprenørskap Innlandet
Gudbrandsdal Musikkfest AS	Otta Bridgeklubb - Rondanecupen	Utsiktsbakken Brassband
Gudbrandsdølenes Ballklubb (GBK)	Otta handels- og næringsforening	Venabygdsfjellet Turskiløyper SA
Hafjell Golf	Otta Idrettslag	Vestringen IL
Heidal Idrettslag	Otta videregående skole	Vinstra Idrettslag
Jonas Medby	Otta IL	Vinterpride Lillehammer
Kristinspelet (Sel Teaterlag)	Peer Gynt Alpinklubb	Visjonære Gudbrandsdøler
Kvam IL	Peer Gynt As	Øyer Tretten IL - Elgen Hockey

Disse mottok gavemidler i 2023

Amcar HD Fron	Fron Husflidslag	Hagatun Forsamlingslokale
Bakkestugus venner	Fron Jeger og fiskeforening	Harpefoss Grendahus
Bevar villreinen i Rondane	Fron Lasskjørarlag	Harpefoss IL
Bredebygden Grendahus	Fron Sportsklubb	Harpefoss skolemusikk
Elvekanten Aktivitetshus	Fron svømmeklubb	Heidal IL
Fagerli turlag	Fron Thrasher Team	Hold innlandet rent
Fefor turløyper	Faaberg Fotball	Hunde Hysteriet 13
Folkeakademiet Midt-Gudbrandsdal	Fåberg Gospelkor	Hundorp Musikklag
Follebu Skiklubb	Fåvang Musikkforening	Høgvang Forsamlingshus
Follebu speidergruppe	Gamle oppland auto entusiaster	Høvringen sti og løpelag
Foreningen Norden	Gausdal Innebandyklubb	Innsats 4H
Fozzajazz storband	Golåten	Jotunheimen Hundekjørarlag
Friskis & Svettis Lillehammer	Gudbrandsdal Hundeklubb	Kvam Bygdahus
Fron Badmintonklubb	Gudbrandsdal Sportsskyttere	Kvam IL
Fron Historielag	Gållå Idrettsanlegg	Kvam jeger og fiskerforening

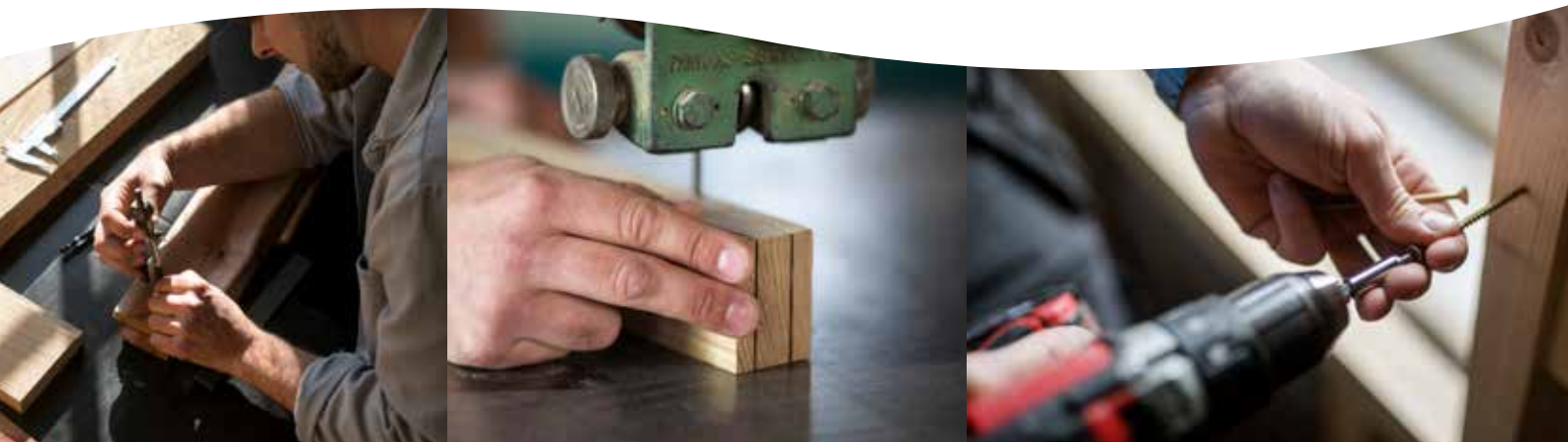
Fortsettelse gavemidler i 2023

Kvam Markedsforening	Otta Maleklubb	Sjoa Skytterlag
Kvam Musikkforening	Otta Musikkforening	Skodalsåas Venner
Kvam Skolemusikk	Otta skolekorps	Skåbu Bygdahus
Kvikne Bygdahus	Ottaløpet	Skåbu Musikkorps
Landsbygalleriet Ringeby/Vålebru	Pillarguri badmintonklubb	Skåbukoret
Lillehammer amatørteater	Ranglarkampen Kamferkor	Spranget teater
Lillehammer Bueskytterklubb	Rindvang Grendahus	Stolpejakten Nord-Fron v/Tormod Skilag
Lillehammer Idrettsforening	Ringeby Fåvang Jeger og Fiskeforening	Sulheim Grendahus
Lillehammer Innebandyklubb	Ringeby Fåvang Skiklubb	Sørdorpfjellet og Gravdalen skiløypelag
Lillehammer Ishockeyklubb	Ringeby- Fåvang Tur og Trimklubb	Sør-Fron Idrettslag
Lillehammer Seilforening	Ringeby Hørselslag	Sør-Fron Jeger- og Fiskeforening
Lillehammer Trommedamer	Ringeby Musikkforening	Sør-Fron Røde kors hjelpekorps
Lions Club Sør-Fron	Ringeby og Fåvang skytterlag	Sør-Fron Sangkor
Liv og Leik 4 H	Ringeby Pensjonistlag	Sørheims Venner
Løftet dansestudio	Ringeby Sangkor	Sør-Vekkom Lauparlag
Makerspace Ringeby	Ringeby sau og geit	Toksegranda Vel
Mesna Trekkhundklubb	Ringeby Swing og Gammeldans	Tverrbygda grendahus
Midt Gudbrandsdal demensforening	Ringeby-Fåvang Tur og Trim	Vassenden Vel, Espedalen
Midt Gudbrandsdalen Ride- og Kjøreklubb	Rondane Kvamsfjellet Turløypelag	Venabygdfjellet Vel
Midtdalstreffen	Roterud IL	Venabygdsfjellet Turskiløyper SA
Midt-Gudbrandsdal hagelag	Ruste Bygdahus	Venneforeningen Ringeby Prestgård
Midt-Gudbrandsdal Orkester	Ruste Idrettslag	Venneforennga på Heidalstun
Midt-Gudbrandsdal Revmatikerforening	Sangkoret DiViva	Vestsida Fotballklubb
Mugkampen løypelag	Scene Gudbrandsdal	Vinstra Drill
Mukampen spel og dansarlag	Sel Demensforening	Vinstra Idrettslag
Mysusæter og Raphamn Løypelag	Sel Grendelag	Vinstra MC klubb
Naturverforbundet Midt-Gudbrandsdalen	Sel Idrettslag	Vinstra motorklubb
NMK Midt gudbrandsdal gokart	Sel Jeger- og Fiskeforening	Vinstra Musikklag
Nord-Fron og Sør-Fron Bonde og Småbrukerlag	Sel og Otta Husflidslag	Vinstra Skytterlag
Nord-Fron pensjonistlag	Sel Samfunnshus	Vox Vaala
Nord-Fron Røde Kors Hjelpekorps	Sel Seniordans	Værskel Løypekomite
Nordre Furusjøen Vel	Sel sjukeheim Venner	Øvertun Skolegard
Norsk Et Lite Kor	Sel Teaterlag	Øyer/Dølen Skytterlag
Norsk Våpenteknisk Selskap,NVS Gudbrandsdal og omegn lokallag	Seniorkoret, Otta	Øyer-Tretten Skolekorps
Otta Idrettslag	Senioruniversitetet i Midt-Gudbrandsdalen	

Disse fikk prosjektmidler i 2023

Navn	Prosjekt	Sum
Roterud IL	Nytt bygg	350.000
Nord-Fron Røde kors hjelpekorps	Ny beredskapshytte	300.000
Sør-Fron Røde kors hjelpekorps	Restaurere beredskapshytta	300.000
Gålå Idrettsanlegg AS avd. Jordalen hoppanlegg	Kloakkanlegg og dommertårn	250.000
Høgskolen i Innlandet forskningsprosjekt	Forskningsprosjekt	250.000
Skeikampen skiarena v/Follebu skiklubb	Utbygging infrastruktur	250.000
Stiftelsen Ringeby Prestegard	Ombygging av driftsbygging	250.000
Harpefoss hotell kunstarena	Utvikling av kunstarena	200.000
Kvam idrettslag	Realisering av sykkelbane/hopplinjer	200.000
Rondane Kvamsfjellet turløypelag	Ny løypemaskin	200.000
Sørdorpfjellet og Gravdalen sikkløypelag	Garasje til løypemaskin	200.000
Vassenden Vel/Sti og løypekomiteen Gausdal vestfjell nord	Garasje til løypemaskin	170.000
Furusjøen Rundt	Utvikling av sentralt lager ved stadion	150.000
Lillehammer Fotballklubb/Lillehammer Kvinnefotballklubb	Kulturprosjekt- hindre økonomisk utenforskap	150.000
Follebu skiklubb	Utvidelse av lysløype	100.000
Fron Fjellstyre	Opparbeide båtutsettingsrampe	100.000
Sel kommune	Plan og designkonkurranse	100.000
Ski for alle v/Einar Tjøme Davidsen	Prosjekt "Ski for alle"	100.000
Sør-Fron Idrettslag	Oppgradering av klubbhus/Videreutvikling av isaktivitet	100.000
Venabygdsfjellet Vel	Vedlikehold og oppgradering av sti og løypenett	100.000
Sel Idrettslag	Lage treningsrom	85.000
Lillehammer Idrettsforening	Rehabilitering av trapp og veranda	75.000
Lillehammer Seilforening	Innkjøp av 4 stk. RS Fiva	75.000
Gudbrandsdal hundeklubb	Garasje og bod	50.000

Fortsettelse prosjektmidler i 2023

Navn	Prosjekt	Sum
Gudbrandsdal Streetdance	Strreetdancefestival	50.000
Per Gynt Alpinklubb	Porter og treningsavgift	50.000
Vinstra Park v/Rakvam	Lyssetting av Vinstrahallen	50.000
Nord-Fron kommune	Byfest- barneprogram med klovn og ansiktsmaling	45.000
Norsk Narkotikaforebyggende Forening	Kurs og folkemøte på Vinstra	40.000
Heidal Jeger og fiskeforening	Vedlikehold utleiehytte	38.000
Lillehammer Fotballklubb/Faaberg Fotball	Kiwi cup	35.000
Dancing in the wild	Danseforestilling	30.000
Furusjøen Pistolklubb	Fornyelse og innkjøp av våpen	30.000
Kvamsfjellet Vel	Inngjerding ved Årvillingen	30.000
Lillehammer kvinnefotballklubb	Sosialt kick off	30.000
Midt-Gudbrandsdal Gjeterhundlag	Tilrettelegge treningsarena for gjeterhund	30.000
Gausdal Paintballklubb	Utvikle flere spilltyper	25.000
LFH09	Støtte til tilrettelagt håndballlag	25.000
Mysusæter og Raphamn løypelag	Webkamera og værstasjoon	25.000
Sel Samfunnshus	Nytt sceneteppe	25.000
Bålsetervegen	Siktskive	20.000
Lillehammer Frisbee	Utbedre Skogen Diskgolfbane	20.000
Lillehammer kommune	First Lego Leauge	20.000
Midt-Gudbrandsdal orkester	Etablere samarbeid med kulturskolene og musikklnja	20.000
Skåbu Artist Residence v/Patrick Huse	Støtte til kunstner residens	20.000
Ung i Midtdalen	Rusfri festival for ungdom	15.000
Per Gynt teaterlag	Teaterforestilling	5.000

Fra utdelingen av støtte på Gålå våren 2023

Støtte til Røde Kors

I 2023 søkte både Sør-Fron Røde Kors Hjelpekorps og Nord-Fron Røde Kors Hjelpekorps om prosjektstøtte av banken. Begge korpserne var midt i henholdsvis oppussing av beredskapshytta på Gålå, og bygging av ny beredskapshytte på Kvamsfjellet. For banken var det naturlig å gi 300.000 kroner til hver organisasjon.

-Støtten var viktig for at vi skulle klare å komme i mål med oppussingsprosjektet. Hytta på Gålå har fantastisk beliggenhet og er et samlingspunkt, men det var stort behov for oppussing etter mange års hard bruk. Nå er hytta nærmest som ny innvendig. Det som gjenstår er litt utvendig arbeid som vi håper å få tatt i 2024, forteller administrativ leder i Sør-Fron Røde Kors hjelpekorps, Elin Fjellvang.

Hytta på Gålå er viktig for beredskapen på den populære destinasjonen og har i mange år vært flittig brukt, både som beredskapshytte, men også som samlingssted for korpsets medlemmer.

-Nå er den modernisert og satt i stand på en måte som gjør den attraktiv å bruke både til kurs, sosiale sammenkomster og utleie. Vi er virkelig stolt av hva vi har fått til gjennom dugnader, flinke håndverkere og støtte fra lokalsamfunnet, sier Fjellvang.

Litt lenger nord og øst ligger en splitter ny beredskapshytte på Kvamsfjellet. Den har korpset fått satt opp gjennom stor dugnadsinnsats og dyktige fagfolk fra Sjoa Laft. Også Nord-Fron Røde Kors Hjelpekorps fikk 300.000 kroner av banken i prosjektstøtte til byggingen.

-Nå har vi fått en drømmeplass som skal komme både egne medlemmer og lokalbefolkningen til gode. Synligheten blir helt fenomenal, og stedet gjør oss bedre i stand beredskapsmessig. Dette er bra på alle mulige måter, sier operativ leder i korpset, Rune Randen.

Han hyller egne medlemmer som har stått på lenge og intenst med å få prosjektet i havn. I januar åpnet hytta for bruk. Det planlegges en større åpning av hytta i forbindelse med påskeberedskapen.

-Da er alle velkommen for å se nærmere på hytta, sier Randen, som opplyser at det eneste som gjenstår av prosjektet er å få bygd ferdig garasjen i tilknytning til hytta.

Markedssjef i banken Trond Slåen understreker betydningen av støtte til de to korpserne.

-For oss var det viktig å gi et solid bidrag til dem begge. Korpserne gjør en fantastisk innsats for storsamfunnet gjennom beredskap og trygghet. Når de ville prioritere investering i egne fasiliteter for å gjøre forholdene bedre, var det naturlig for oss å bli med, sier Slåen.

Skiglede for 170 barn og unge

Hver tirsdag gjennom vinteren leker barn og unge på ski på Gålå gjennom prosjektet «Ski for alle». Det er et samarbeidsprosjekt hvor Sør-Fron IL, Tormod Skilag, Vinstra IL og Harpefoss IL har gått sammen om et unikt tilbud til lokale barn og unge fra 3. klasse til 10. klasse.

-Skiidretten sliter med rekrutteringen og dyrtiden gjør det utfordrende for mange å ha barna med på skiidrett. Det

ønsket vi å gjøre noe med gjennom dette prosjektet, hvor vi har lagt opp til et gratistilbud, inkludert transport og mat, forklarer Einar Tjøme Davidsen på vegne av idrettslagene.

Tilbudet ble veldig populært, og det er ikke rart. Barna hentes med buss på sine respektive skoler, fraktes opp til Gålå. Der venter et varmt måltid og skiutstyr til dem som ikke har selv. Deretter blir det ulike skiaktiviteter og trening i forhold til interesse og ferdigheter. Fokuset er lek og moro.

-Vi er veldig takknemlige for all støtten vi har fått, enten det er fra ulike samarbeidspartnere, flere avdelinger av Saniteten, samt Norges Skiforbund. Sammen har vi fått til et tilbud som meg bekjent er det eneste i sitt slag i Norge, fortsetter Davidsen.

Målet med «Ski for alle» er å ta ned terskelen for å delta på skiaktiviteter, bidra til rekruttering og at de som er glad i idretten velger å stå i den lenger. Vi skjønner at skiidrett kan være kostbart, og særlig i tider som nå er det lett å velge bort sporten grunnet økonomi, og det ønsket vi å gjøre noe med, sier Davidsen.

«Ski for alle» holder på hver tirsdag på skiarenaen på Gålå og vil være et tilbud fram til påske. Basert på deltakelsen og tilbakemeldingene er det å håpe at tilbudet fortsetter i årene som kommer.

Skal bli så god som mulig

Det er ikke ofte lokale navn nevnes i forbindelse med norsk toppfotball. Lillehamringen Halvor Røddølen Opsahl er et unntak. 21-åringen har spilt seg til plass på HamKam sitt A-lag, og var forrige sesong en del av det norske U21-landslaget. I juni fikk han talentstipend av banken.

Foto: HamKam

-Det er veldig stas det, og jeg er takknemlig for stipendet. Det er jo en anerkjennelse av prestasjonene mine, samtidig som det er hyggelig å bli satt pris på av lokalbanken, selv om jeg spiller i en annen mjesby, ler Røddølen Opsahl.

Det er ikke til å komme unna at fotballen står høyere litt lenger sør, men det er selvfølgelig stas for lokalfotballen i Lillehammerområdet at en unggutt har slått gjennom både i Eliteserien og på landslaget.

-Jeg håper jeg kan være et godt eksempel på at det er mulig å lykkes i fotball, også på et sted som Lillehammer som er veldig fokusert mot vinteridrettene. Har en trua, trener, satser og legger ned det som kreves, er det mange muligheter. Det er mange gode spillere både i Lillehammer og dalen, sier gutten som er fostret opp i Roterud IL og Lillehammer Fotballklubb.

Han forsikrer at pengene han fikk i stipend er brukt fornuftig. Han har nylig kjøpt leilighet på Hamar. Han har også skrevet ny kontrakt og ser for seg at han blir en stund til på Hamar, før han forhåpentligvis reiser videre.

-Jeg har jo ambisjoner og ønsker å bli så god som overhodet mulig. Hvor det tar meg i framtiden er vanskelig å si, men jeg kommer til å legge ned det jeg har av tid og krefter på å lykkes her i HamKam. Jeg trives godt, får spille mye og mener dette er en perfekt utviklingsarena for meg.

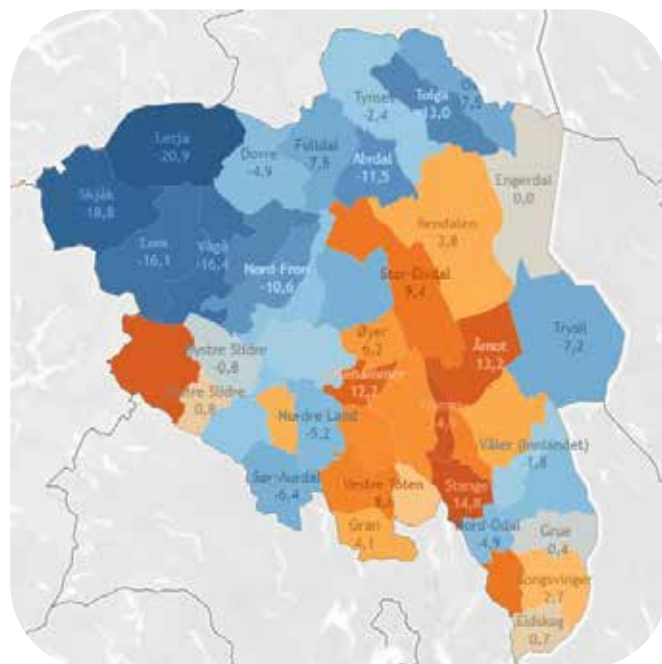

Styrets beretning

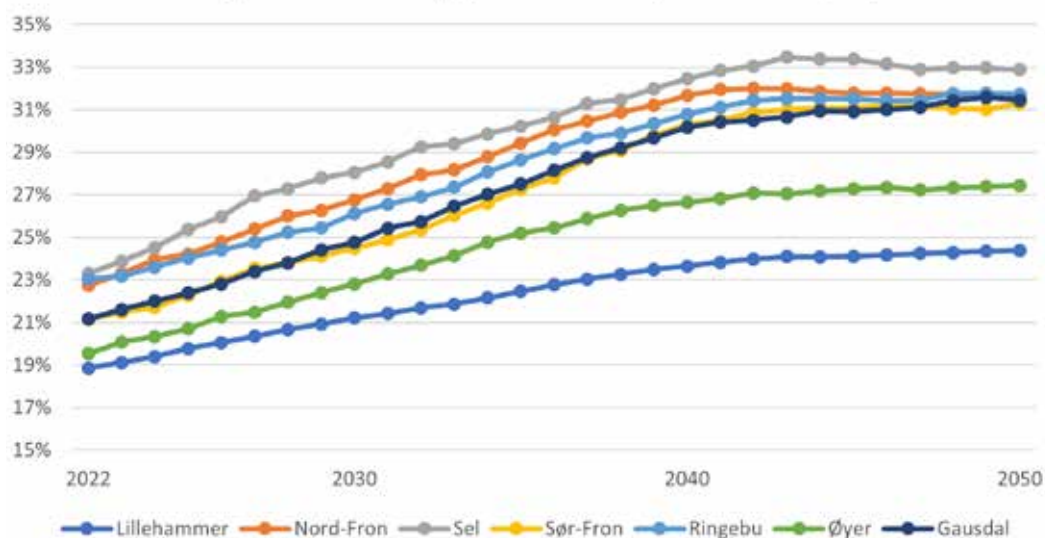
Utvikling i bankens markedsområde

Banken definerer sitt primære markedsområde fra nordre del av Ringsaker i sør til Sel kommune i nord. Markedsområdet har rundt 70.000 innbyggere fordelt på åtte kommuner. Utviklingen i innbyggertall er relativt stabil, men vi ser en trend i at veksten er svakt positiv i søndre del av markedsområdet mens trenden er negativ i nordre del. Dette samsvarer med de generelle befolkningsendringene i landet for øvrig der veksten primært kommer i de mer befolkningstette områdene på bekostning av mindre kommuner. Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin framskriving av befolkningsendring frem mot 2050 forsterker denne trenden.

Et utviklingstrekk i populasjonen er at andelen eldre er stigende. Nåsituasjonen i vårt markedsområde er at andelen over 67 år ligger i intervallet 19-23 % med størst andel i nordre del. SSB har i sin framskriving til 2050 anslått at økningen vil fortsette og prognostiserer at andelen over 67 år øker til opp mot 35 % i enkelte av våre kommuner.

Prognose andel innbyggere over 67 år pr kommune (SSB)

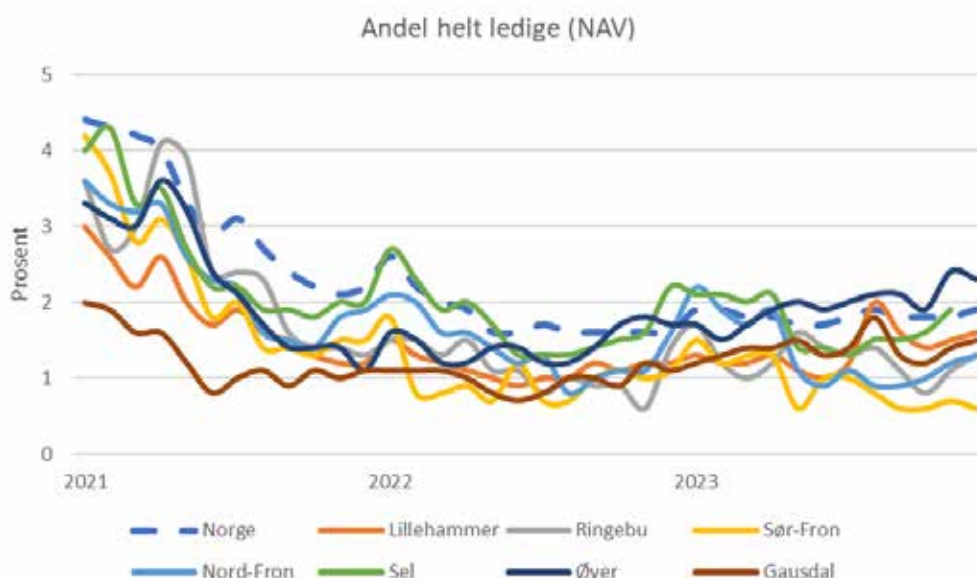
NHOs kommune-NM rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Rangeringen for 2023 baserer seg i stor grad på tallgrunnlag fra 2022. Sola kommune rangeres som den beste kommunen foran Oslo og Bærum. Våre kommuner gis slik plassering basert på kriteriene;

Kommune	Plassering	Kategori
Lillehammer	52	Best
Ringsaker	88	Nest best
Ringebu	146	Middels
Gausdal	196	Middels
Øyer	200	Middels
Nord-Fron	258	Nest dårligst
Sel	273	Nest dårligst
Sør-Fron	286	Nest dårligst

Ringebu er den kommunen i vårt område som klatrer mest fra 2022 med en fremgang på 17 plasser. Gausdal faller mest med en nedgang på 37 plasser. Samlet sett anser vi situasjonen som relativt stabil for kommunene i vårt markedsområde.

Arbeidsledigheten i Norge har vært preget av presset i økonomien og derfor vært rekordlav også i et historisk perspektiv. For 2023 har den nasjonale ledigheten (helt ledige, NAV) steget marginalt fra et lavt nivå. Dette anses lavere enn den naturlige ledigheten og har gitt gode muligheter for de som ønsker å komme seg inn i arbeidsmarkedet. For vårt markedsområde har sysselsettingsgraden vært enda sterkere enn nasjonalt over tid. Vi ser i tråd med den nasjonale utviklingen en svak økning i andre halvår, men fortsatt på lave nivåer.

Styret forventer at fortsatt svake vekstutsikter i 2024 vil bidra til at ledigheten øker noe, men at den fortsatt vil være på et forholdsvis lavt nivå både nasjonalt og lokalt.

Det var registrert 656.410 virksomheter i Norge pr. 1. januar 2024. Dette er en økning på 9.526 virksomheter fra året før. I overkant av 68 prosent av registrerte foretak har ingen ansatte.

I Innlandet er det registrert i alt 49.137 (48.807) foretak hvorav 21.189 er privateide foretak med et forretningsmessig formål. I 2023 ble det registrert i alt 3.792 (3.832) nye foretak i Innlandet. Mange av disse er enkeltmannsforetak og/eller selskaper uten ansatte. I vårt markedsområde er det i alt 8.195 (8.051) registrerte virksomheter.

Konkursraten falt gjennom pandemien både nasjonalt og lokalt. Etter en mindre økning i 2022 ser vi at konkursraten øker mer i 2023, dog er vi fortsatt ikke tilbake på nivåene fra årene før pandemien.

Antall konkurser i bankens markedsområde har vært på et lavt nivå de siste årene. Tallene for 2023 skiller seg ikke vesentlig ut fra foregående år.

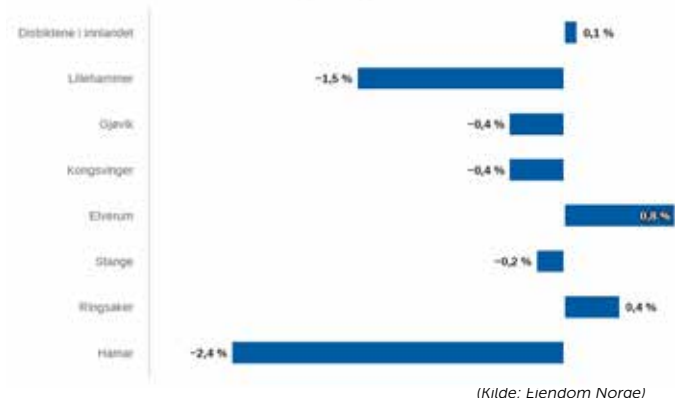

Styret registrerer økt konkurstrend på slutten av 2023 og forventer at antall konkurser vil øke noe også i 2024 og opp mot nivåene fra før pandemien. Forventninger om lav økonomisk vekst vil etter vårt syn øke risikoen for svakere utvikling i næringslivet med større sannsynlighet for konkurser.

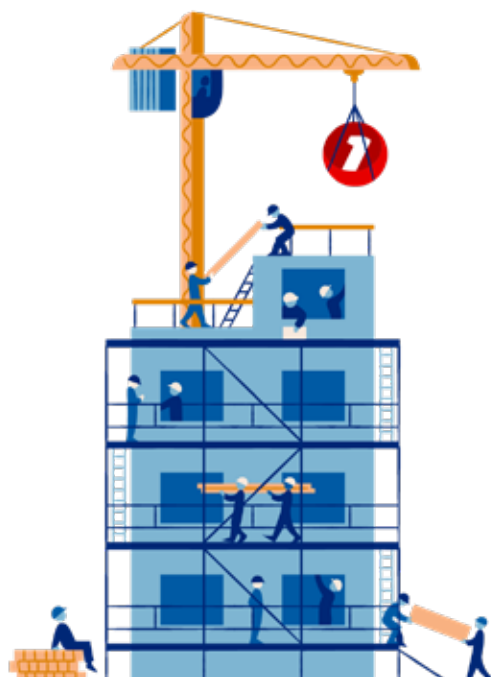
Svekket kjøpekraft og raskt økende rente har gitt negative utslag for boligprisene. Ifølge tall fra Eiendom Norge steg boligprisene nasjonalt med 0,5 % i 2023 og er litt svakere enn i 2022 der prisveksten var 1,5 %.

Boligprisene i Innlandet har noe svakere utvikling enn snittet nasjonalt. De tre mjesbyene har alle negativ prisutvikling der Lillehammer har en nedgang i snitt boligpris på 1,5 %. Distriktene i Innlandet har en samlet økning på 0,1 % fra lavere prisnivåer.

Endring boligpris i 2023

Tallene for fjerde kvartal i 2023 indikerer svak utvikling inn i 2024 med en negativ prisutvikling for kvartalet i Innlandet på rundt 3 %. Styret forventer at trenden fortsetter inn i neste år og registrerer at anslagene fra ulike økonomimiljøer spår en marginal prisvekst i 2024.

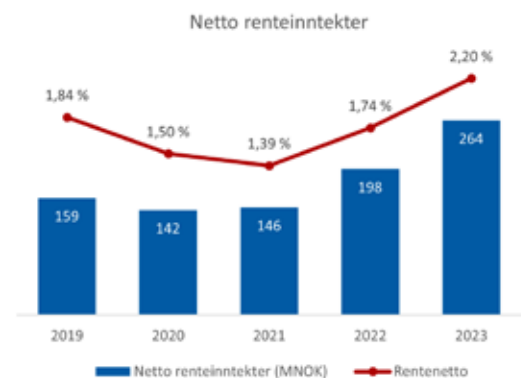
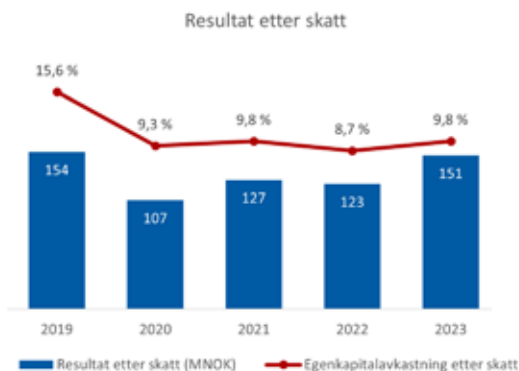
Bankens resultat for 2023

Bankens resultat etter skatt for 2023 ble 151 (123) MNOK. Dette gir en egenkapitalavkastning for året på 9,8 (8,7) %.

(tall i MNOK)	2023	2022	Endring
Netto renteinntekter	264	198	66
Netto provisjons- og andre inntekter	74	81	-7
Netto resultat fra finansielle eiendeler	44	36	8
Sum inntekter	382	315	67
Sum driftskostnader	169	158	11
Resultat før tap	213	157	56
Tap på utlån og garantier	14	3	11
Resultat før skatt	199	154	45
Skattekostnad	48	31	17
Resultat etter skatt	151	123	28

Økningen i resultat etter skatt skyldes hovedsakelig økte netto renteinntekter. Egenkapitalavkastningen på 9,8 % tilsvarer nær bankens målsetting for egenkapitalavkastning.

Utviklingen de siste fem årene har vært slik;

Banken har overført utlån på 4.355 (3.949) MNOK til kredittforetaket SpareBank 1 Boligkreditt AS. Mottatte provisjonsinntekter for dette volumet inntektsføres som en del av provisjonsinntektene til banken.

Driftsinntekter

Netto renteinntekter for 2023 utgjør 264 (198) MNOK. Økningen på 66 MNOK skyldes dels bankens vekst samt effektene av rentehevingene gjennom året. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital øker netto renteinntekter til 2,20 (1,74) %.

Netto provisjonsinntekter er redusert med 7,5 MNOK til 71,6 MNOK i 2023 sammenlignet med 2022. Mottatt provisjonsinntekt fra SpareBank 1 Boligkreditt AS synker med 6,5 MNOK og skyldes hovedsakelig utfordrende finansieringsmarkeder for kredittforetaket i store deler av 2023. Provisjon fra ulike forsikringsprodukter reduseres med 0,4 MNOK, mens inntekter fra betalingsformidling øker med 3,1 MNOK. Provisjonskostnadene øker med 2,7 MNOK.

Fordelingen er slik de siste fem årene;

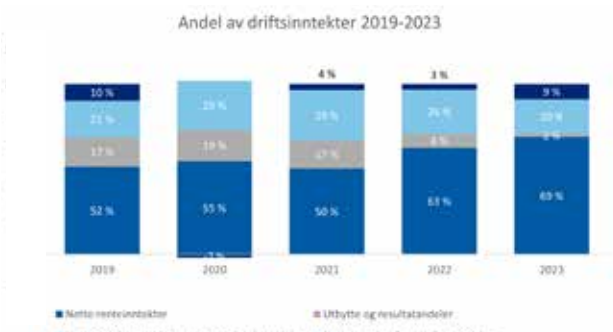

Utbytte og inntekter fra eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper i 2023 endte på 7,6 MNOK. Dette er en reduksjon på 18,3 MNOK fra 2022. Årsaken er hovedsakelig lavere resultater knyttet til våre eierandeler i SpareBank 1-gruppen, og utgjør 13,6 MNOK lavere resultatført inntekt i 2023.

Netto verdiendringer på finansielle eiendeler ga et positivt resultatbidrag på 36,1 MNOK og er 25,5 MNOK bedre enn foregående år. Hovedårsaken er høyere avkastning på likviditet plassert på konto og/eller rentefond.

Andre driftsinntekter økte med 0,6 MNOK til 2,9 MNOK.

Totale driftsinntekter i 2023 utgjør 381,9 MNOK og er 66,4 MNOK høyere enn i 2022. Banken legger vekt på diversifisert inntektsfordeling. De siste fem årene har denne fordelt seg slik;

Det er netto renteinntekter og netto provisjonsinntekter som utgjør hoveddelen av bankens inntektsprofil og er et resultat av bankens formål – å tilby lån, innskudd og andre relevante produkter til kundene.

Driftskostnader

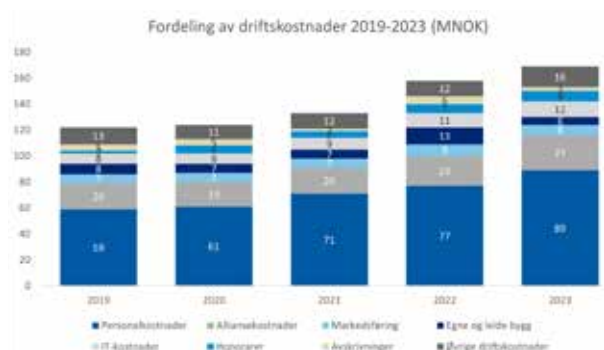
Samlede driftskostnader i 2023 ble 169 MNOK mot 158 MNOK i 2022. Til tross for økningen i driftskostnadene gir det en redusert kostnadsandel (eksklusive kursgevinster) fra 51,8 % til 48,9 %.

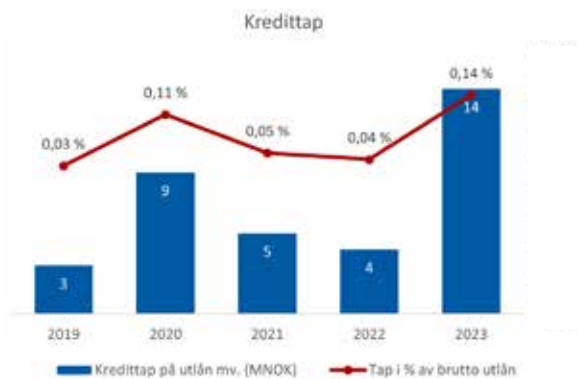
Økningen på 11 MNOK skyldes flere forhold;

- Bankens vekst og krav fra regulatoriske myndigheter har økt behovet for nye årsverk i tillegg til generelle lønnstillegg. Økningen i lønns- og personalkostnader er på 12,1 MNOK i 2023
- Bankene i SpareBank 1 finansierer sammen driften av felleseide selskaper. Vår andel av disse kostnadene økte med 3,2 MNOK i 2023 og skyldes delvis normalisering etter nedskalering gjennom pandemien og kostnader knyttet til tunge utviklingsprosjekter
- Satsen for formueskatt økte i 2023 samt økt beregningsgrunnlag. Dette gir økt formuesskatt på 3,0 MNOK
- IT-kostnadene øker med 0,9 MNOK der hovedårsaken er overgang til skyløsninger
- Kostnader til diverse eksterne aktører øker med 0,7 MNOK. Prosjekter innen bærekraft, internrevisjon og lederutvikling forklarer økningen

Utviklingen de siste fem årene er slik;

Tap på utlån i 2023 er kostnadsført med 13,8 MNOK. Sammenlignet med 2022 er dette en økning på 10,3 MNOK. Tapet i 2023 utgjør 0,14% av brutto utlånsportefølje ved utgangen av året (0,04% per 31.12.2022). Gjennomsnittet for norske sparebanker av sammenlignbar størrelse var per 30.09.2023 0,12%. Tapsgraden i banken har de siste fem årene vært i intervallet 0,03 % til 0,14 % av brutto utlån. Banken har historisk hatt en noe høyere tapsgrad enn sammenlignbare banker. Tapsgraden som har hatt en fallende tendens de siste årene øker igjen i 2023, men er fortsatt på et relativt lavt nivå. Økningen er som forventet i forhold til mer økonomisk utfordrende tider.

Tapene fordeler seg på individuelle tap og modellbaserte avsetninger for alle grupper av lån. I 2023 er det tapsført 6,7 MNOK på enkeltengasjementer, mens økningen i de modellbaserte avsetningene medfører tapskostnader på 7,1 MNOK. Økningen i de gruppevisse tapskostnadene relaterer seg til økt misligholdssannsynlighet ved at makroøkonomiske variabler i modellen ivaretar dette. I tillegg har banken valgt å ytterlig heve tapsrisikoen i tre spesielt utsatte næringer innen bygg og eiendom.

Styret mener de makroøkonomiske utsiktene tilsier behov for å følge utviklingen i utlånsporteføljen tett i 2024. Fortsatt høy prisvekst, utsikter til noe økt arbeidsledighet og marginpress i mange bransjer tilsier at tapsrisikoen kan tilta ytterligere. Styret mener banken har gode verktøy og kompetanse for å håndtere dette på en tilfredsstillende måte også fremover.

Skattekostnaden for banken ble i 2023 på 47,7 MNOK, noe som er en økning 16,8 MNOK fra året før. Årsaken til økningen er inntektsvekst på skattbare områder som netto renteinntekter, mens bortfall av inntekter på utbytte og resultatandeler har en lav skattesats og dermed ikke gir tilsvarende reduksjon i skatt for 2023. Skattesatsene er uendret fra året før. Avsetninger knyttet til finansskatt er som

tidligere bokført som en avgift under personalkostnader. Betalbar skatt utgjør 43,5 MNOK. For ytterligere detaljer om skatt henvises til note 12.

Resultatet etter skatt på 151,4 MNOK er 28,4 MNOK bedre enn året før. Betydelig styrket rentenetto drar mest opp, mens lavere resultatbidrag fra eierskap i SpareBank 1-gruppen og økte driftskostnader trekker mest ned. Resultatet fra den underliggende bankdriften - som trekker ut inntekter fra utbytter, resultatandeler og verdiendringer - viser en betydelig styrket lønnsomhet. Basert på resultatet før skatt er den underliggende bankdriften forbedret med 38,0 MNOK.

Balansen

Forvaltningskapital

Bankens forvaltningskapital økte i 2023 fra 11.493 MNOK til 12.520 MNOK. Dette utgjør en vekst på 8,9 % mot 7,1 % i 2022. Dette er vekst eksklusive utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Hensyntar vi vekst inklusive veksten i kredittforetaket har bankens forretningskapital økt fra 15.442 MNOK til 16.875 MNOK. Dette gir en vekst på 9,3 (8,0) %.

Utlån

Brutto utlån inklusive utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS utgjør 14.494 MNOK pr. 31.12.2023. Dette er en samlet utlånsvekst på 879 MNOK og tilsvarer en vekst på 6,5 %.

Personmarkedet økte sine utlån inklusive lån overført til kredittforetak med til sammen 519 MNOK tilsvarende 5,2 %. Bedriftsmarkedet hadde en vekst på 361 MNOK som gir en vekst siste året på 9,9 %.

Av totale utlån utgjør nå lån til personmarkedet 10.490 MNOK og utlån til bedriftsmarkedet 4.004 MNOK. Inkludert i disse tallene er det i 2023 netto tilført utlån på 406 MNOK til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Samlet volum i kredittforetaket ved utgangen av 2023 er 4.355 MNOK.

Samlet gjeldsvekst nasjonalt har vært synkende gjennom hele 2023 og faller fra 5,5 % ved utgangen av 2022 til 3,4 % ved utgangen av 2023. Detaljene viser en økning i gjeldsveksten i kommuneforvaltningen fra 5,4 % til 7,8 %. Ikke-finansielle foretak har en kraftig nedgang i kredittveksten fra 8,1 % til 2,8 %. For husholdningene synker gjeldsveksten videre i 2023 og endte på 3,1 %. Fallet i kredittveksten er et resultat av de innstramminger myndighetene har gjort ved å heve styringsrenten 14 ganger siden høsten 2021. I vårt markedsområde er gjeldsveksten noe under den nasjonale veksten. Vår utlånsvekst tilsier at vi fortsetter å øke våre markedsandeler også i året som har gått.

Innskudd

Ved utgangen av året var størrelsen på innskuddene fra bankens kunder 9.420 MNOK mot 8.700 MNOK året før.

Dette gir en vekst på 720 MNOK eller 8,3 %.

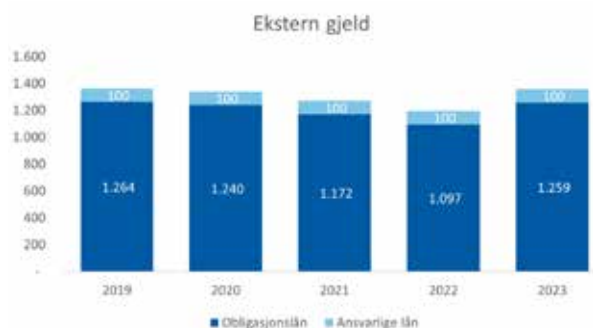
Innskuddsveksten for bedriftsmarkedet ble 230 MNOK og utgjør en vekst på 6,0 %. Tilsvarende vekst for personmarkedet ble 490 MNOK eller 10,1 %.

Bankens innskuddsdekning på egen balanse er stabil på et høyt nivå. Ved utgangen av 2022 har banken innskuddsdekning på 92,9 % som er en oppgang fra 90,0 % fra året før. Hensyntas utlånsvolumet som er overført til kredittforetak er innskuddsdekningen 65,0 (63,9) %.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

I tillegg til innskudd fra kunder er gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer en viktig finansieringskilde. Banken utsteder lån i obligasjonsmarkedet med ulike løpetider ved behov. Ved utgangen av 2023 er bokført verdi på obligasjonslåneporteføljen 1.259 MNOK. Dette er 162 MNOK høyere enn ved forrige årsskifte. I tillegg har banken utstedt to ansvarlige lån på til sammen 100 MNOK og er uendret det siste året.

Risikovurdering av balansen

Kredittrisiko

Kredittrisikoen er den desidert største risikofaktoren knyttet til den virksomhet banken driver.

Banken har siden 2008 gått i retning av en stadig større andel utlån til personmarkedet, men har stabilisert fordelingen de siste årene rundt 75 % personmarked og 25 % bedriftsmarked. Dette er i tråd med retningen i strategiplanene de siste årene. Ved utgangen av 2023 er 72,4 % av bankens utlånsmasse inklusiv eksponeringen mot kredittforetak relatert til personkunder. Dette er innenfor målet i strategiplanen. Banken har per 31.12.2023 to engasjement i henhold til Finanstilsynets retningslinjer om store engasjement, og disse utgjør 29,8 % av bankens kjernekapital. Bankens målsetting er at summen av store engasjement ikke skal utgjøre mer enn 80 % av kjernekapitalen.

Porteføljesystemet (Porto) måler utviklingen av kredittrisikoen i bankens portefølje, jmf. note 15. Utviklingen i kredittrisiko de siste årene viser en betydelig forbedring. Andel utlånsvolum i de tre beste risikoklassene utgjør ved utgangen av 2023 95,8 % som er på samme nivå som året før. Dermed blir andelen for de tre dårligste risikoklassene under 5 %.

Styrets vurdering er at kredittrisikoen ligger godt innenfor bankens evne til å bære tap basert på opparbeidet egenkapital.

Mislighold og tap på utlån og garantier

Fra 01.01.2020 ble IFRS 9 for måling av forventet tap tatt i bruk. Overgangen medførte noe økte avsetninger som var forventet. Tapsavsetningene ved utgangen av 2023 er 54,5 og er 15,3 MNOK høyere enn ved utgangen av fjoråret.

Samlet avsetning består av avsetninger til tap på utlån med 50,3 MNOK og avsetninger til tap på lånetilsagn, garantier og ubenyttede kreditter på 4,2 MNOK.

Tapsavsetninger til personmarkedet utgjør 9,8 MNOK, mens avsetninger i bedriftsmarkedet utgjør 44,7. Det henvises til note 2 og 17 for ytterligere informasjon.

Ved utgangen av 2023 har banken vurdert at det foreligger forhøyet risiko for tap relatert til betydelig kostnadsvekst og svak aktivitet i tre næringer. Engasjementer i disse næringene er flyttet fra trinn 1 til trinn 2 i tapsmodellen.

Banken har tett oppfølging av engasjementer i risikoklasse 3J og 3K i nedskrivningsmodellen etter IFRS 9.

Samlede tapsavsetninger utgjør nå 0,61 % av brutto utlån, noe høyere enn i 2022 (0,41 %). Gjennomsnittet for norske sparebanker av sammenlignbar størrelse var pr. 30.09.2023 0,48 %.

Misligholdte engasjementer over 90 dager utgjør pr. 31.12.2023 48,6 MNOK. Pr. 31.12.2022 var misligholdte engasjementer på 29,6 MNOK. Dette gir en økning i forhold til brutto utlån fra 0,31 % til 0,48 %.

Banken har kvartalsvis gjennomgått misligholdte, tapsutsatte og større engasjement både på person- og bedriftsmarked med henblikk på å avdekke risiko for tap i porteføljen. Det har vært ført løpende avsetninger for slike tap.

Misligholdet i banken har vært stabilt gjennom året, men med en stigende trend fra august. Styret anser nivået ved utgangen av året å fortsatt være på et relativt lavt nivå i forhold til samlet utlånsmasse. Misligholdet mellom 3-6 måneder utgjør 17 % av samlet mislighold, mens misligholdet eldre enn 9 måneder utgjør 51 %. Dette er engasjementer der arbeidet med realisasjon av sikkerhetene er tidkrevende.

De økonomiske utfordringene vi opplever vil redusere kjøpekraften for både husholdninger og en stor andel av næringslivet. Med bakgrunn i den høye gjeldsgraden for norske husholdninger er det grunn til å forvente en viss økning i mislighold og tap fremover. Styret vil fortsatt ha stor oppmerksomhet på utviklingen fremover i 2024.

Styret vurderer at de foretatte avsetninger ved utgangen av 2023 er tilstrekkelige.

Overtatte eiendeler

Banken har i forbindelse med engasjementssikringsarbeid overtatt eiendeler til en verdi av 8,7 MNOK. Samme tid i fjor var tilsvarende eksponering på 8,7 MNOK, jmf. note 18. Det er inngått avtale om salg av eiendeler for 6,7 MNOK i 2021. Det forventes at dette effektueres i 2024 slik at den balanseførte verdien på overtatte eiendeler vil være betydelig redusert ved neste årsskifte.

Markedsrisiko verdipapirer

Obligasjonsbeholdningen er 172 MNOK og er 27 MNOK lavere enn ved utgangen av 2022. Banken har plassert 491 MNOK i ulike rentefond som en del av likviditetsforvaltningen. Beholdningen er økt med 23 MNOK gjennom 2023. Denne beholdningen inngår i bankens likviditetsportefølje og endringer foretas ved behov.

Beholdningen av aksjer, andeler og egenkapitalbevis er økt fra 309 MNOK i 2022 til 331 MNOK i 2023. Våre anleggsaksjer er i all hovedsak strategiske aksjeposter i selskaper innenfor SpareBank 1 Alliansen.

Resultatandel fra investeringer i felleskontrollert virksomhet kommer fra eierandeler i Samarbeidende SpareBanker AS og SpareBank 1 SamSpar AS. For 2023 utgjør dette en negativ resultatandel på 2,3 (+ 11,3) MNOK. Bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS utgjør indirekte 1,44 % ved årsskiftet.

Utbytte fra investeringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis utgjør i alt 9,4 (13,5) MNOK, og kommer fra investeringer i SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS, SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS, Sparebank 1 Forvaltning AS, Sparebank 1 Markets AS og Spama.

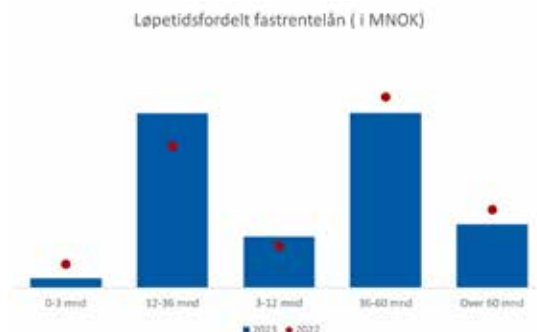
Netto avkastning på investeringer i datterselskaper utgjør i alt 0,5 (1,1) MNOK, og kommer fra investeringer i Eiendomsmegler 1 Lillehammer Gudbrandsdal AS.

Bankens eierskap av aksjer og andeler i ulike selskaper

har i all vesentlighet et strategisk og langsiktig formål. Eierandeler i disse selskapene omsettes normalt ikke i et åpent marked.

Renterisikoen ved innlån og plasseringer er holdt på et lavt nivå ved at posisjonene i hovedsak er korte renter (3 måneders NIBOR).

Volumet av fastrentelån har gjennom 2023 gått ned fra 1.186 MNOK i 2022 til 1.181 MNOK i 2023.

Dette volumet er rentesikret med rentebytteavtaler på til sammen 1.018 (1.272) MNOK, jmf. note 21.

Likviditetsrisiko

Banken legger vekt på å redusere likviditetsrisikoen. Dette særlig ved at låneforfall og motparter ved innlån er spredt og at kredittlinjer er etablert hos flere aktører.

Pengemarkedet og kredittmarkedene både nasjonalt og internasjonalt har vært preget av usikkerhet knyttet til lavere vekst og kraftig inflasjon. Likviditeten i markedet har variert gjennom året, men til enhver tid vært tilgjengelig ved behov for transaksjoner. Refinansieringsrisikoen fremover vurderes som uendret og som moderat både i det korte og lengre perspektivet. Banken har begrenset volum som skal refinansieres i 2024 (135 MNOK) og styret mener derfor det ikke utgjør noen vesentlig risiko i året som kommer.

Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens likviditetsstrategi vedtatt i styret. Strategien gjennomgås årlig av styret, og skal sikre bankens evne til å håndtere kritiske situasjoner.

En finansieringskilde som reduserer refinansieringsrisikoen er overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS, som er direkte eid av alliansebankene. Netto økning i overføringer til SpareBank 1 Boligkreditt AS er på 406 MNOK. I sum har banken overført utlån på 4.355 (3.949) MNOK. Styret vurderer

stabiliteten i bytte av lån mot likviditet i kredittforetaket som god. Banken har rullerende 12 mnd. prognoser som gir stor grad av forutsigbarhet for banken.

Balanseveksten i 2023 er på 1.027 (759) MNOK. Finansieringsbehovet er primært drevet av utlånsveksten, som på egen balanse har vært på i alt 473 (842) MNOK. De viktigste finansieringskildene har vært innskuddsveksten på 720 (681) MNOK og netto resultattilførsel for 2023 på 151 (123) MNOK.

Det er inngått en samarbeidsavtale i SpareBank 1 Alliansen som forplikter de enkelte bankene til å bistå øvrige banker i alliansen ved eventuelle finansieringsproblemer. Hverken tidligere eller i 2023 har denne avtalen medført eksponering.

Vårt refinansieringsbehov i 2023 er på i alt 135 MNOK, jfr. note 33 og 35. Vi forventer at bankenes finansieringskostnader i obligasjonsmarkedet i et 3-5 års perspektiv, vil ligge på 70 - 150 basispunkter over 3 mnd. Nibor, avhengig av løpetid på obligasjonene. Prisen på ansvarlig lån vil trolig ligge i intervallet 200 - 300 basispunkter over 3 mnd. Nibor.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som "risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser".

Styret og ledende ansatte er omfattet av selskapets løpende styreansvarsforsikring. Denne er plassert hos forsikringsgivere med solid kredittrating.

Med bakgrunn i de nye kapitalkravsreglene er det utviklet en modell som er bankens verktøy for å kartlegge og

vurdere bankens risiko.

Beregningsgrunnlaget for minstekravet til kapitaldekning er 15 % av gjennomsnittlig inntekt de tre siste årene kapitalisert med 8 % som er kravet til ren kjernekapital.

Kapitalforskriften § 42-1 inneholder nærmere bestemmelser om hvilke poster som inngår i inntektsbegrepet.

Styrets vurdering er at bankens operasjonelle risiko er innenfor akseptable rammer.

Driftsresultatet

Resultatet etter skatt er på 151,4 MNOK. Dette utgjør 1,26 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Resultatet etter skatt gir egenkapitalavkastning på 9,8 %.

Disponering av resultat

Styret bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er lagt til grunn i utarbeidelsen av årsregnskapet. Disponering av resultatet blir vedtatt av Generalforsamlingen for påfølgende regnskapsår.

Årets resultat blir i sin helhet tillagt Sparebankens fond og egenkapitalen blir ved årets slutt etter dette 1.606,5 MNOK mot 1.473,7 MNOK i fjor. For øvrige kommentarer til årets endring i Sparebankens fond, se endringer i egenkapital etter resultat- og balanseoppstilling.

Kapitaldekningen er beregnet i hht. EU's kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR, jmf. note 36.

Oppsummering og utsiktene fremover

Året vi legger bak oss har vært preget av en urolig verden. Ved inngangen av 2023 var krigen i Ukraina fortsatt i fokus og konflikten innvirket negativt på de makroøkonomiske forholdene med kraftig inflasjon og fallende vekst. Gjennom året har den geopolitiske uroen spredd seg og flere konflikter har tilspisset seg. Særlig brutal er den israelsk-palestinske konflikten som potensielt kan utvikle seg til en større og enda mer alvorlig konflikt i hele regionen.

Nær alle land har i 2023 intensivert kampen mot inflasjonen, og i andre halvår ser vi tegn på at veksttakten har snudd og pilene i all vesentlighet peker mot fallende prisvekst. Fortsatt har de aller fleste velutviklede økonomier et nivå for inflasjon som er høyere enn målsettingene, men det er klare tegn på at tiltakene som er iverksatt fungerer. Ved utgangen av året tolker de fleste makroøkonomer at sentralbankene er ferdige med rentehevinger og i stedet begynner å forberede en gradvis nedjustering av styringsrentene.

Norge har en åpen økonomi som er tett knyttet til andre økonomier. Styringsrentene ble hevet seks ganger i løpet av 2023 og ved utgangen av året ligger den på 4,50 %. Økningene har vært hyppige siden høsten 2021 der utgangspunktet var null i styringsrente. Inflasjonen har toppet ut og viser nedadgående trend også for Norge, men fortsatt høyere enn flere av sammenlignbare økonomier og godt over styringsmålet på 2 %. Veksten i BNP er redusert, men uten at arbeidsledigheten har steget nevneverdig. Boligprisutviklingen i 2023 er relativt flat og i tråd med forventningene.

Oppsummert har 2023 vært et relativt tøft år for både husholdninger og næringsliv. Husholdningene har fått redusert kjøpekraft til tross for et kostbart lønnsoppgjør, mens bedriftene opplever lavere etterspørsel og økte driftskostnader. Konkurstallene har vokst, men er ennå ikke oppe på nivåene fra før pandemien.

I krevende tider har finansbransjen et særlig ansvar. Bransjen gis et ansvar for å trekke inn kjøpekraft gjennom høyere lånekostnader og dermed bremse kredittveksten. Dette skal balanseres opp mot bankenes samfunnsansvar som innebærer å stimulere til levedyktige byer og bygder i hele landet.

Vi merker dette særlig som en middels stor bank i et område av landet der det tradisjonelt er litt lavere aktivitet, nyskaping og tilflytting enn andre og mer sentrale distrikter.

Vår måte å møte de utfordringer vi har sett gjennom hele 2023 har vært å være tro mot vårt konsept. Vi skal være tilgjengelige enten du vil treffe oss på telefon, chat, e-post eller fysisk på et av våre kontorer. For oss har det blitt enda tydeligere at en av våre viktigste oppgaver er å være tilstede – og tilgjengelige – der de fleste av våre kunder lever. Vi skal strekke oss langt og være løsningsorienterte når våre kunder føler uro og fortvilelse.

Med dette som bakgrunn er det svært gledelig at vi også i 2023 tiltrekker oss mange nye kunder. Det gir oss bekreftelse på at vår modell oppleves attraktiv og appellerer til mange, både enkeltpersoner og bedrifter.

Det er nok flere årsaker til bankens vekst gjennom mange år, men vi vil særlig peke på følgende hovedområder:

Konkurranseskraft

Vi har over tid evnet å skape gode relasjoner til kundene gjennom kompetente, serviceinnstilte og tilgjengelige rådgivere sammen med digitale løsninger som ligger helt i front. Vi mener kampen om å vinne kundene handler om å levere på flere ulike områder, ikke utelukkende å være best på pris, selv om dette er en viktig forutsetning.

Solid bankdrift med kvalitet

Banken legger mye ressurser i å styrke bankdriften og forbedre kvaliteten. Dette gjelder både inn mot våre kunder, men også i forhold til krav og forventninger som stilles til oss fra regulerende myndigheter. Vi ser klare resultater av målrettet kvalitetsarbeid over tid. Dette er vesentlig for å sikre banken fortsatt vekstkraft i årene som kommer. Solid drift med kvalitet i alle ledd er kun oppnåelig med godt kvalifiserte medarbeidere som har kunden i fokus og leverer på service og tilgjengelighet. Vi opplever at våre medarbeidere klarer å levere på dette år etter år.

Alliansesamarbeidet

Alliansesamarbeidet har vært og er fortsatt en avgjørende forutsetning for vår konkurranseskraft og som gjør at vi kan konkurrere med de store nasjonale og internasjonale konkurrentene i vårt eget markedsområde. I alliansesamarbeidet har vi et forpliktende samarbeid om teknologi, produktutvikling, innkjøp og merkevarebygging. Det gjør oss innovative og robuste. Sammen er vi sterkere.

Fornøyde kunder

Vi skal være best på tilgjengelighet, responstid og service. Vi har alltid holdt dette høyt og våre medarbeidere strekker seg langt for å innfri forventningene til oss. Selv om vi på flere områder oppnår gode resultater, jobber vi kontinuerlig for å forbedre prestasjonene våre.

Ambisjoner og konkurranseinstinkt

Vi har satt oss høye mål og stimulerer hverandre hver dag til å måle oss mot de beste. Vi har en organisasjon med offensive medarbeidere som liker utfordringer og som er stolte av arbeidsplassen sin.

Eierskap

Vi har ingen profesjonelle eiere som henter utbytte fra bankens overskudd, men eies i praksis av våre kunder. Deler av verdiskapningen i banken går tilbake til lokalsamfunnet i form av støtte til gaver, prosjektmidler, talentstipend og utstrakt støtte til lokalt idretts- og kulturliv.

Styret mener at summen av de ovenstående punktene er hovedgrunnlaget for bankens resultater og vekst også i 2023.

Styrets forventning til 2024

Ved utgangen av 2023 er det fortsatt usikkerhet i forhold til å gjenvinne kontrollen på prisveksten selv om retningen de siste månedene har vært positive. Myndighetenes hyppige oppjustering av styringsrentene virker og vi går inn i et år der de fleste forventer at rentetoppen er nådd. Like fullt er det flere skjær i sjøen som kan endre dette bildet i tiden som kommer. Svekkelsen av den norske krona mot sentrale valutaer har vært betydelig og er i større grad knyttet opp til de samlede vurderinger Norges Bank gjør for å håndtere inflasjonen. Årets lønnsoppgjør vil også påvirke retningen der et kostbart lønnsoppgjør kan tilføre mer kjøpekraft og således påvirke inflasjonsutviklingen på oppsiden. Utviklingen i verdensøkonomien blir sentral der Norges utvikling vil følge retningen til sammenlignbare økonomier.

I tillegg til disse faktorene er det en erkennelse at den geopolitiske usikkerheten i større grad påvirker verdensøkonomien.

Myndighetens mål om en myk landing der veksten bremses opp, men ikke i et slik omfang at vi får en økonomisk resesjon, anses fortsatt som det mest realistiske scenariet. Det tilsier at rentenivået vil reduseres gradvis, men ikke tilbake til nivåene vi kom fra. Norges Bank har signalisert at første rentereduksjon kan inntreffe mot slutten av året, mens markedet priser inn en sannsynlighet for første rentenedsettelse til sommeren.

Styret er forberedt på fortsatt urolig farvann og ser at utfallsrommet er større enn normalt i 2024. Vår viktigste oppgave er å være en god og trygg samtalepartner for våre kunder enten det er snakk om et boliglån eller en bedrift som trenger finansiering.

I tillegg til å være en god samarbeidspartner med våre kunder i tradisjonelle økonomiske spørsmål ønsker banken å være en aktiv pådriver for fremme av en omstilling mot et mer bærekraftig samfunn. Styret ser at fremtidens suksess for både oss og bankens kunder i større grad vil være betinget av tilpasning til det grønne skiftet. Bankens har i 2023 fått tildelt Miljøfyrtårnsertifisering som et bevis på at bankens virksomhet har fokus på, og er tilpasset til, formelle krav om miljøvennlig drift. Det er vi stolte av.

Banken ønsker å ha samme offensive holdning til bærekraftig utvikling hos våre kunder. Vi ønsker å bli oppfattet som en god samtalepartner med kompetanse og en positiv pådriver for vårt markedsområde der næringslivet går inn i fremtiden med attraktive produkter tilpasset behovet for mindre klimautslipp.

Næringslivet i Norge har stor variasjon. I dagens bilde har mer kystnære næringer som olje, gass og sjømat medvind, mens mer tradisjonelle innlandsnæringer som landbruk, bygg og eiendom har større utfordringer. Det er disse næringene som dominerer vårt markedsområde. Nærmest stopp i byggeaktiviteten og stadig marginpress for bøndene utfordrer Innlandet merkbart. Bankens ambisjon er å forsterke grunnlaget for fortsatt vekst og gode levekår i Lillehammer og Gudbrandsdalen. Grunnlaget for å oppfylle denne ambisjonen er at banken fortsetter å være en lønnsom mellomstor bank som evner å stå på egne føtter i en bransje der trenden går mot færre og større enheter.

Med vår høye kundetilfredshet har vi et svært godt utgangspunkt for å styrke relasjonene til våre eksisterende kunder i tillegg til å kapre nye markedsandeler også i 2024 slik vi har gjort de siste årene. Fornøyde kunder er våre beste ambassadører og den viktigste garantien for fortsatt tilvekst av nye kunder.

Våre medarbeidere er den viktigste ressursen i arbeidet for å opprettholde en bank med lokal handlekraft og kunnskap og et hjerte som banker for Lillehammer og Gudbrandsdalen. Vi fortsetter å bygge kompetanse og kapasitet som kundene våre finner relevant å benytte seg av. Da vil vi klare å fylle verdiene våre; nær, dyktig og fremtidsretta med innhold. I kraft av den avgjørende rollen den samlede kapasiteten har for bankens utvikling har styret fortsatt fokus på sykefraværet med tydelige ambisjoner for 2024.

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til regnskapsloven, årsoppgjørskriften og god regnskapsskikk.

Slik styret vurderer det, er det etter regnskapsavslutningen ikke inntrådt forhold som bør kommenteres ytterligere.

Omstendighetene tatt i betraktning er styret godt tilfreds med bankens økonomiske resultater i 2023. Vi opprettholder en lønnsomhet som gir oss kraft til å forsterke evnen til å være en bærebjelke i samfunnsutviklingen i Lillehammer og Gudbrandsdalen. Styret ser med tilfredshet på bankens

vekst i 2023 som for oss er en bekreftelse på at vår driftsmodell fortsatt har stor tillit.

Styret vil takke bankens medarbeidere for god innsats. Takk også til bankens øvrige tillitsvalgte i Generalforsamling og komitéer.

Sist, men ikke minst en særlig takk til bankens kunder.

Vinstra, 31.12.2023 / 23.02.2024

Pål Egil Rønn
styreleder

Guro Selfors Lund
nestleder

Frode Henning Killi
styremedlem

Trond Skjellerud
styremedlem

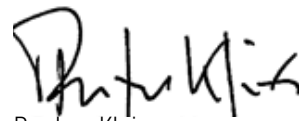
Ida Hamilton
styremedlem

Petter Ulen
ansattes representant

Jorunn Blekastad
ansattes representant

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Resultatregnskap

(tall i hele tusen kroner)	Note	2023	2022
Renteinntekter, amortisert kost		537.344	316.507
Renteinntekter, øvrige		24.904	800
Rentekostnader		298.501	119.627
Netto renteinntekter	6	263.747	197.680
Provisjonsinntekter		77.328	82.133
Provisjonskostnader		5.730	3.081
Andre driftsinntekter		2.906	2.310
Netto provisjons- og andre inntekter	7	74.504	81.363
Inntekter fra utbytter	8	9.383	13.491
Inntekter fra eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter og datterselskap	8,28	-1.821	12.394
Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	8	36.075	10.537
Sum inntekter		381.888	315.465
Lønn og andre personalkostnader	9,10	89.442	77.299
Andre driftskostnader	11	76.598	75.016
Av- og nedskrivninger av varige driftsmidler	13	2.977	5.735
Sum driftskostnader		169.016	158.050
Resultat før tap		212.872	157.415
Tap på utlån og garantier	17	13.774	3.510
Resultat før skatt		199.098	153.906
Skattekostnad	12	47.707	30.940
Resultat etter skatt		151.391	122.965
Utvidet resultat			
<i>Poster som kan bli omklassifisert til ordinært resultat</i>			
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI		-482	246
Skatteeffekt		240	-3
Utvidet resultat		-242	243
Totalresultat		151.149	123.208

Balanse

(tall i hele tusen kroner)	Note	2023	2022
EIENDELER			
Kontanter		9.193	12.666
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	1.161.692	592.987
Netto utlån til kunder	15,17	10.088.392	9.629.175
Rentebærende verdipapirer	25,26, 27	662.819	667.572
Finansielle derivater	21,27	29.515	29.599
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	26,27,28	330.821	309.331
Investeringer i felleskontrollerte virksomheter og datterselskap	28	148.590	161.513
Overtatte eiendeler	18	8.705	8.705
Varige driftsmidler	13	62.098	67.636
Utsatt skattefordel	12	4.651	8.605
Andre eiendeler	30	13.593	5.104
SUM EIENDELER		12.520.069	11.492.892
GJELD OG EGENKAPITAL			
Innskudd fra og gjeld til kunder	32	9.420.290	8.699.932
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	33	1.259.019	1.096.895
Finansielle derivater	21,27	-	1.635
Annen gjeld	34	122.555	110.347
Pensjonsforpliktelser	34	6.628	6.692
Andre avsetninger og forpliktelser		4.242	2.988
Ansvarlig lånekapital	27,35	100.872	100.675
SUM GJELD		10.913.607	10.019.164
EGENKAPITAL			
Sparebankens fond		1.454.216	1.350.058
Gavefond		1.097	462
Totalresultat		151.149	123.208
SUM EGENKAPITAL		1.606.462	1.473.728
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		12.520.069	11.492.892
Poster utenom balansen:			
SpareBank 1 Boligkreditt AS		4.354.888	3.948.826
Garantier		114.412	162.355

Vinstra, 31.12.2023 / 23.02.2024

Pål Egil Rønn
styreleder

Guro Selfors Lund
nestleder

Frode Henning Killi
styremedlem

Trond Skjellerud
styremedlem

Ida Hamilton
styremedlem

Petter Ulen
ansattes representant

Jorunn Blekastad
ansattes representant

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Endring i egenkapital

	Sparebankens fond	Gavefond	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2022	1.473.266	462	1.473.728
Disponert resultat	151.391		151.391
Avsatt gaver	-7.500	7.500	-
Gaveutbetalinger		-6.865	-6.865
Implementeringseffekt IFRS17 SpareBank 1 Gruppen	-14.885		-14.885
Endret eierandel i Samarbeidende Sparebanker og SpareBank 1 SamSpar	2.723		2.723
Endring pensjon ført over egenkapitalen	612		612
<i>Poster som reverseres over resultat</i>			
Disponert utvidet resultat	-242		-242
Egenkapital per 31.12.2023	1.605.365	1.097	1.606.462

	Sparebankens fond	Gavefond	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2021	1.357.357	1.177	1.358.534
Disponert resultat	122.965		126.707
Avsatt gaver	-7.500	7.500	-
Gaveutbetalinger		-8.216	-8.216
Endring pensjon ført over egenkapitalen	200		200
<i>Poster som reverseres over resultat</i>			
Disponert utvidet resultat	243		243
Egenkapital per 31.12.2022	1.473.266	462	1.473.728

Kontantstrømoppstilling

	2023	2022
Resultat før skatt	199.098	153.906
Ordinære avskrivninger	5.633	5.735
Gevinst ved avgang anleggsaksjer	-51	-220
Gevinst salg anleggsmidler	-2.631	-
Tap på utlån	13.774	3.510
Betalbare skatter	-32.880	-28.075
Endringer ført direkte mot Sparebankens fond	-3.772	-7.772
Tilført fra årets drift	179.171	127.082
Endring kortsiktig gjeld	824	33.378
Endring kortsiktige fordringer	-8.489	11.094
Netto likviditetsendring i resultatregnskapet	171.506	171.554
Endring brutto utlån	-472.991	-845.937
Endring innskudd fra kunder	720.358	680.524
Endring kortsiktige verdipapir	4.837	16.074
Netto endring fra virksomheten (A)	423.710	22.214
Investering i varige driftsmidler	-404	-4.853
Salg av varige driftsmidler	3.006	301
Salg langsiktige verdipapir	1.132	4.290
Endring langsiktige verdipapir	-24.533	-23.512
Netto likviditetsendring fra investeringer (B)	-20.799	-23.773
Endring obligasjons- og sertifikatgjeld	162.321	-74.413
Netto likviditetsendring fra finansiering (C)	162.321	-74.413
Sum endring likvider (A+B+C)	565.232	-75.972
Likvidbeholdning 01.01.	605.654	681.626
Likvidbeholdning 31.12.	1.170.886	605.654
som består av:		
Kontanter og innskudd i Norges Bank	9.193	12.666
Innskudd fra andre finansinstitusjoner	1.161.692	592.987
Likvidbeholdning 31.12.	1.170.885	605.653

NOTER - INNHOLD**SIDE**

67	NOTE 1	GENERELL INFORMASJON
67	NOTE 2	REGNSKAPSPRINSIPPER
71	NOTE 3	FINANSIELL RISIKOSTYRING
73	NOTE 4	KRITISKE ESTIMATER
74	NOTE 5	SEGMENTINFORMASJON
75	NOTE 6	NETTO RENTEINNTEKTER
76	NOTE 7	NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER
76	NOTE 8	INNTEKTER OG VERDIENDRINGER FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER
77	NOTE 9	PERSONALKOSTNADER OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE
79	NOTE 10	PENSJONSFORPLIKTELSE
80	NOTE 11	ANDRE DRIFTSKOSTNADER
80	NOTE 12	SKATT
82	NOTE 13	VARIGE DRIFTSMIDLER
82	NOTE 14	KREDITTINSTITUSJONER - FORDRING OG GJELD
83	NOTE 15	UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER
85	NOTE 16	OVERFØRING AV UTLÅN TIL KREDITTFORETAK
86	NOTE 17	TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER
92	NOTE 18	OVERTATTE EIENDELER
92	NOTE 19	KREDITTEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISKORATING
93	NOTE 20	MAKS KREDITTEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTSTILLELSE
94	NOTE 21	FINANSIELLE DERIVATER
94	NOTE 22	KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER
95	NOTE 23	MARKEDSRISIKO
97	NOTE 24	LIKVIDITETSRISIKO
98	NOTE 25	RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER
100	NOTE 26	AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINSTRUMENTER
101	NOTE 27	KLASSIFIERING OG MÅLING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER
103	NOTE 28	INVESTERING I EIERINTERESSER
104	NOTE 29	NÆRSTÅENDE PARTER
104	NOTE 30	ANDRE EIENDELER
104	NOTE 31	ANSVARLIG LÅN OG FONDSOBLIGASJONER I ANDRE FORETAK
105	NOTE 32	INNSKUDD FRA KUNDER
106	NOTE 33	GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER
106	NOTE 34	ANNEN GJELD OG PENSJONSFORPLIKTELSE
107	NOTE 35	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
108	NOTE 36	KAPITALDEKNING
110	NOTE 37	GARANTIANSVAR
110	NOTE 38	PANTSTILLELSE
110	NOTE 39	HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Noter

Note 1 Generell informasjon

SpareBank 1 Gudbrandsdal har forretningsadresse og hovedkontor på Vinstra. Banken har avdelingskontor på Lillehammer, Otta og Ringeby.

Bankens organisasjonsnummer i Foretaksregisteret er 937 888 104 og vi opererer i Norge og reguleres av norsk rett.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har tre datterselskap; Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS, Engasjementssikring AS og Gjestgivern AS. Det henvises til note nr. 28 for mer informasjon.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap inkludert datterselskap. Begrunnelsen for dette er at de økonomiske størrelsene i datterselskapene ikke er av en slik størrelse at de vil påvirke bankens resultater eller balanse i vesentlig grad.

Bankens virksomhet er vurdert som en samlet virksomhet, dvs. ett segment.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i tusen kroner med mindre noe annet er angitt.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet til SpareBank 1 Gudbrandsdal er avlagt i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som er gjort gjeldende i Norge etter forskrift om IFRS-forordning og regnskapsloven, for regnskapsår som starter 1. januar eller senere. Banken har valgt å avlegge regnskapet etter §1-4 2.ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS; IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens §7-3.

IFRS 9 finansielle instrumenter

IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering og måling, nedskrivning, fraregning og sikringsbokføring.

IFRS 9 er benyttet retrospektivt, med unntak for sikringsbokføring. Retrospektiv anvendelse innebærer at SpareBank 1 Gudbrandsdal utarbeidet åpningsbalansen 01.01.2020 som om de alltid har anvendt de nye prinsippene. Som tillatt i overgangsbestemmelsene til IFRS 9 omarbeidet

ikke SpareBank 1 Gudbrandsdal sammenligningstall for tidligere perioder ved implementeringen av standarden 01.01.2020. Effektene av nye prinsipper i åpningsbalansen for 2020 ble ført mot egenkapitalen.

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsregnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. BM porteføljen til banken tilfredsstiller disse kriteriene og måles, med unntak av fastrenteutlån, til amortisert kost.

Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Dette har medført at hele PM porteføljen med unntak av fastrenteutlån etter IFRS 9 reklassifiseres til virkelig verdi over OCI. Dette skyldes rutinemessige salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert

kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost, vil medføre et regnskapsmessig misforhold og SpareBank 1 Gudbrandsdal har valgt å måle disse til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Banken har per rapporteringsdato ingen derivater som klassifiserer til sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Gudbrandsdal regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat.

Finansielle forpliktelser

For finansielle forpliktelser er reglene i hovedsak de samme som i IAS 39. Som hovedregel skal finansielle forpliktelser fortsatt måles til amortisert kost med unntak av finansielle derivater målt til virkelig verdi, finansielle instrumenter som inngår i en handelsportefølje og finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer innregnet over resultatet.

Nedskrivning av utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet løpetid, det vil si forskjellen mellom de

kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold over lånets løpetid (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og implisitt LGD, som danner grunnlag for estimer på fremtidige verdier for PD og LGD. Modellen inneholder 3 ulike scenarier, «normalscenario», «oppgangsscenario» og «nedgangsscenario», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene, hvor «normalscenario» vektet med 80 %, «oppgangsscenario» vektet med 10 % og «nedgangsscenario» vektet med 10 %. ECL-scenariene lages på bakgrunn av referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien inngår alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen inngår eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

- En konto skal ha trinn 2 når kontoen er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.
- En konto skal ha trinn 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken og kontoen settes i kategori 2 manuelt. Kriteriene kan bl.a. være at kunden er på watchlist.
- En konto skal ha trinn 2 når kundens PD er over 2,5 ganger opprinnelig PD og når endringen i PD er over

0,60 prosent. Endringen måles ved å sammenligne kundens PD samme måned som kontoen ble opprettet/ fornyet («PD_IB») med kundens PD for måneden det rapporteres på («PD_UB»).

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen inngår eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og/eller som er misligholdt på balansedato (klasse J eller K). For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over løpetiden.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer. Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres. Når tap er konstatert vil lånet bli fraregnet i balansen. Kriterier for når dette skal skje er blant annet:

- Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
- Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
- Avvikling for øvrige selskaper med begrenset ansvar
- Avsluttet bo ved dødsfall
- Ved rettskraftig dom
- Sikkerheter er realisert

Engasjementet vil normalt legges på langstidsovervåkning i tilfelle debitor igjen skulle bli søkegod.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når

de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjell fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres. I en reforhandlingssituasjon hvor låntager har store økonomiske problemer gjøres det særskilte vurderinger.

Inntektsføring og kostnadsføring

Renteinntekter- og kostnader

Renteinntekter -og kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost, resultatføres løpende basert på effektiv rentes metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid. For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi, vil renten klassifiseres som renteinntekt eller -kostnad, mens effekten av verdiendringer klassifiseres som gevinst/tap fra andre finansielle investeringer eller over OCI.

Dersom en finansiell eiendel eller en gruppe av like eiendeler er nedskrevet som følge av verditap, resultatføres renteinntektene ved å benytte renten som fremtidige kontantstrømmer diskonteres med for å beregne verditapet.

Provisjonsinntekter- og kostnader

Provisjonsinntekter- og kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Honorar og gebyr ved formidling av finansielle instrumenter (garantier og lignende) som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres løpende i perioden. Etableringsgebyr for slike poster resultatføres på transaksjonstidspunktet.

Prinsipp for omregning av poster i utenlandsk valuta.

Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes til valutakurs pr. balansedato.

Overføring av låneporteføljer til SpareBank1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er etablert som kredittforetak etter konsesjon fra Finanstilsynet og er lokalisert i Stavanger. Hovedformålet med foretaket er å sikre eierne stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige betingelser.

Banken vurderer at praktisk talt all risiko og avkastning ved eierskap knyttet til solgte utlån er overført. Alle overførte lån er fraregnet i bankens balanse.

Pr balansedato utgjorde porteføljen overført til boligkredittselskapet 4.355 MNOK (3.949 MNOK ved fjorårets balansedato). Vår eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS var ved årsskiftet 1,57 % (1,56 % ved forrige årsskifte). Reallokering av eierandeler skjer normalt en gang ved årsslutt.

Aksjer i felleskontrollert virksomhet og datterselskaper

Investering i felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper er regnskapsført etter EK metoden. Utbytte fra felleskontrollerte virksomheter regnskapsføres det året det mottas.

Aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis

Alle aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis (utenom felleskontrollert virksomhet og datterselskaper) blir vurdert til virkelig verdi.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer blir vurdert til virkelig verdi.

Egenutstedte obligasjoner

Beholdningen av egne utstedte obligasjoner blir nettoført mot obligasjonsgjelden til pålydende verdi. Banken har på balansedato ingen beholdning i egenutstedte obligasjoner.

Eiendom, anlegg og utstyr

Investeringer i eiendom, anlegg og utstyr balanseføres til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskosten inkluderer utgifter for å anskaffe eiendelen. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres. Øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Avskrivningene starter når eiendelene er klare for bruk. Avskrivningene er lineært fordelt over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Tomter og kunst avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er;

Bygninger	20-50 år
Maskiner og utstyr	4-5 år
Transportmidler	4-5 år
Inventar	5-10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Banken har ikke driftsmidler som skal klassifiseres som investeringseiendommer etter IAS 40.

Overtatte eiendeler

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Engasjementer under overtatte eiendeler har en forventet realisasjonstid på inntil 12 måneder. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

Skatter

Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Ved beregning av skatt pr balansedato er det lagt til grunn en skattesats for betalbar skatt på 25 % og for utsatt skattefordel 25 %. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden.

Formueskatt blir presentert som driftskostnad i regnskapet i samsvar med IAS 12.

Pensjoner

Bankens tjenestepensjonsordning oppfyller lovens krav om tjenestepensjon.

Banken har ingen ordinær ytelsesbasert ordning da den tidligere ordningen ble avviklet 31.12.2016. Alle tidligere medlemmer omfattes nå av innskuddsbasert ordning gjennom SpareBank 1 Livsforsikring. For den innskuddsbaserte ordningen vil årets pensjonskostnad tilsvare årets påløpte premie.

Banken har imidlertid en forpliktelse knyttet til nåværende og tidligere administrerende banksjefer. Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelsene i denne

avtalen skjer etter aktuarielle prinsipper. Beregning av pensjonsforpliktelse innebærer bruk av skjønn og estimerer på en rekke parametere. Det henvises til note 10 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

AFP ordningen i privat sektor

Fra 1.1.2011 ble det innført nye regler for AFP i privat sektor. Ny AFP-ordning skal finansieres med premier fra alle arbeidsgiverne med en prosentandel av lønn. Dette i motsetning til gammel ordning hvor den enkelte bank betalte en egenandel på 60-100 % ved AFP-uttak for bankens ansatte.

Ny AFP-ordning er ansett å være en ytelsesbasert ordning. Administrator har pr i dag ikke beregnet forventet over- eller underdekning for ordningen som helhet, og av den grunn behandles ny AFP-ordning som en innskuddsordning. Årspremien bokført som en kostnad i 2023 utgjorde 2,6 % av et nærmere bestemt grunnlag. Det er fastsatt at satsen vil øke til 2,7% i 2024.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse.

Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ledelsen har brukt estimerer og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimerer og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimerer regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den

indirekte metode. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på banker uten oppsigelsesfrist.

Note 3 Finansiell risikostyring

Overordnet ansvar og kontroll

Risikostyring i SpareBank 1 Gudbrandsdal er en prosess for å identifisere, håndtere og følge opp risiki slik at samlet risikoeksponering er i samsvar med bankens valgte risikoprofil. Risikostyringen skal støtte opp under strategisk utvikling og måloppnåelse for derved å medvirke til finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk bedriftskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risiki som driver inntjeningen
- Å tilstrebe optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi, dog slik at de til enhver tid strategiske kapitalmål oppfylles
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av mulig synergi og diversifiseringseffekter

Styret skal påse at SpareBank 1 Gudbrandsdal har en ansvarlig kapital som er forsvarlig i forhold til ønsket risikoprofil og myndighetsfastsatte krav. Styret fastsetter de overordnede prinsippene for risikostyring, herunder mål, rammer, fullmakter og retningslinjer. Administrerende banksjef er ansvarlig for å etablere en forsvarlig risikostyring. Dette betyr at administrerende banksjef er ansvarlig for at det innføres effektive risikostyringsfunksjoner- og systemer, og at risikoeksponeringen overvåkes. De ulike avdelingene er ansvarlige for den daglige risikostyringen innenfor eget ansvarsområde og skal påse at risikostyring- og eksponering er innenfor de rammer og fullmakter som er fastsatt.

Leder for risikostyring er ansvarlig for å videreutvikle bankens rammeverk for helhetlig risiko- og kapitalstyring, herunder risikopolicy / -strategier, metoder, modeller og systemer i henhold til anerkjente prinsipper.

SpareBank 1 Gudbrandsdal sin risiko tallfestes blant annet gjennom beregning av forventet tap og risikojustert kapital. For beregning av kredittrisiko benyttes modell utviklet av SpareBank 1-alliansen. Modellen tar utgangspunkt i statistiske eregninger og baserer seg på at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av mulige uventede tap. Beregning av risikojustert kapital for øvrige risikotyper baserer seg i større grad på kvalitative metoder.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring skal rammeverket baseres på de

elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer SpareBank 1 Gudbrandsdal på, så som:

- Strategisk målilde
- Organisering og bedriftskultur
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Stresstester
- Kapitalstyring (inkl. avkastning og kapitaldekning)
- Rapportering
- Oppfølging
- Beredskapsplaner
- Compliance (etterlevelse)

Nedenfor er det gitt en nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og valutarisiko.

Kredittrisiko

Den største finansielle risikoeksponeringen til SpareBank 1 Gudbrandsdal er kredittrisiko i utlånsporteføljen. Kredittrisiko er risikoen for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke har evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og bevilgningsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom bevilgningsreglementet delegeres kredittfullmakt til administrerende banksjef innenfor visse rammer. Administrerende banksjef kan videredelegere fullmakter. De delegerte fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og risiko.

SpareBank 1 Gudbrandsdal bruker statistiske modeller

utviklet i Sparebank 1-alliansen som grunnlag for beregning av risiko og kategorisering av kredittporteføljen. Med bakgrunn i modellene kategoriseres kundene i følgende undergrupper; svært lav, lav, middels, høy og svært høy risiko, samt misligholdte engasjementer. Banken etterstreber å prise kredittrisiko og har etablert prismatriser basert på risikoklassifiseringssystemet. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer påfører også banken kredittrisiko. Styret gjennomgår jevnlig bankens finansstrategi hvor det fastsettes rammer for maksimal portefølje av rentebærende verdipapirer, samt maksimalrammer for eksponering per bransje og per utsteder.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap som skyldes endringer i renter og aksje-/verdipapirkurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingaktiviteten. Styring av markedsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer.

SpareBank 1 Gudbrandsdal sine posisjoner i forhold til rammer rapporteres periodisk til styret og ledelsen. Styret har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. For aksjerisiko (utenom investeringer i strategiske plasseringer) er det etablert maksimalrammer mot aksjemarkedet. Vi viser til note 23.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at SpareBank 1 Gudbrandsdal ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader. Banken styrer sin likviditetsrisiko gjennom måltall for kundeinnskudd i forhold til utlån til kunder, andel langsiktig kapitalmarkedsfinansiering og krav til egenkapital, samt krav til lengden på den tidsperioden hvor banken

skal være uavhengig av ny finansiering fra markedet. I praksis skjer likviditetsstyringen gjennom likviditetsprognoser, valg av løpetid på bankens innlån, inngåelse av avtaler om trekkrettigheter, overføring av utlån til Spare-Bank 1 Boligkreditt AS og deponering av verdipapirer mot låneadgang i Norges Bank. Vi viser til note 24.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser. Bankens balanseposter i utenlandsk valuta inngår i kassebeholdningen. Denne er omregnet til norske kroner basert på kursen ved årets utgang. Samlet beholdning av utenlandsk valuta utgjør en svært lav andel av bankens eiendeler og risiko for valutatap anses å være uvesentlig.

Banken formidler for øvrig valutilån gjennom annen bank for kunder som ønsker lån i utenlandsk valuta. Samlet volum anses som lavt i forhold til bankens størrelse og risiko for tap i denne sammenheng vurderes som uvesentlig.

Note 4 Kritiske estimater

Ved utarbeidelse av selskapets regnskap foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger.

Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra

de estimerte størrelser. Postene omtalt under er utvalgte poster hvor det utvises størst grad av skjønn.

Tap på utlån og garantier

Banken gjennomgår årlig den delen av bedriftsmarkedsporteføljen som tilligger utsatte risikoklasser eller der det identifiseres negativ migrasjon. Store og risikoutsatte engasjementer, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Engasjementer som er misligholdt over 90 dager vurderes som tapsutsatte engasjementer. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom det foreligger erfaring med dårlig betalingshistorikk.

Utlån til virkelig verdi

Alle utlån til kunder med fast rente og utlån til kunder med flytende rente med pant i boligeiendom måles til virkelig verdi ref. note 15. Måling av virkelig verdi gjøres for den samlede porteføljen av fastrenteutlån og basert på endring i estimert markedsrente og endring i kredittrisiko. Verdsettelsen er således beheftet med usikkerhet.

Virkelig verdi av investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og andeler

Måling av virkelig verdi på aksjer, egenkapitalbevis og andeler som ikke omsettes i et aktivt marked vil bestemmes ved å bruke en av følgende eller en kombinasjon av følgende verdsettelsesmetoder: (I) siste kjente transaksjonskurs, (II) resultat per aksje, (III) utbytte per aksje, (IV) rapportert EBITDA for underliggende selskap og (V) siste kjente transaksjonskurs på sammenlignbare instrumenter. Slike verdsettelser vil være beheftet med usikkerhet. Ref. note 26 og 27.

Note 5 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon er definert som virksomhetsområder eller geografiske markeder. Det vurderes ikke å foreligge vesentlige forskjeller i risiko og avkastning på produkter og tjenester i markedene som er definert som bankens hovedmarkeder. Bankvirksomheten er delt i privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM). Segmentet "Ufordelt" er de inntekter og kostnader som ikke lar seg allokere til PM eller BM. Segment PM og segment BM er definert som kunder håndtert av henholdsvis PM og BM avdelingene. Det vil være kunder med BM sektor som behandles av PM avdelingene, og motsatt. Segmentinformasjonen vil derfor ikke samsvare med sektorinndelingen i note 15.

2023	Privatmarked	Bedriftsmarked	Ufordelt	Totalt
Resultat				
Netto renteinntekter	165.841	89.263	8.643	263.747
Netto provisjonsinntekter	11.351	5.589	54.658	71.598
Andre driftsinntekter			2.906	2.906
Netto avkastning på finansielle investeringer			43.636	43.636
Driftskostnader	104.043	39.705	25.268	169.016
Resultat før tap	73.149	55.147	84.575	212.872
Tap på utlån og garantier	-13.107	-668	-	-13.774
Resultat før skatt	60.043	54.480	84.575	199.098
Balanse				
Brutto utlån til kunder	6.420.735	3.746.234	-28.327	10.138.642
Avsetning for tap	-9.725	-40.525	-	-50.250
Andre eiendeler			2.431.677	2.431.677
Sum eiendeler pr segment	6.411.010	3.705.708	2.403.350	12.520.069
Innskudd fra og gjeld til kunder	5.331.445	4.088.845		9.420.290
Avsetning garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	86	4.156		4.242
Annen gjeld og egenkapital			3.095.536	3.095.536
Sum egenkapital og gjeld pr segment	5.331.532	4.093.001	3.095.536	12.520.069

Note 5 fortsetter

2022	Privatmarked	Bedriftsmarked	Ufordelt	Totalt
Resultat				
Netto renteinntekter	138.911	73.988	-15.219	197.680
Netto provisjonsinntekter	10.899	5.638	62.516	79.053
Andre driftsinntekter			2.310	2.310
Netto avkastning på finansielle investeringer			36.422	36.422
Driftskostnader	101.389	37.038	19.623	158.050
Resultat før tap	48.421	42.588	66.406	157.415
Tap på utlån og garantier	-3.117	-392	-	-3.510
Resultat før skatt	45.304	42.196	66.406	153.906
Balanse				
Brutto utlån til kunder	6.340.241	3.328.209	-3.053	9.665.398
Avsetning for tap	-10.441	-25.781	-	-36.223
Andre eiendeler			1.863.717	1.863.717
Sum eiendeler pr segment	6.329.800	3.302.428	1.860.664	11.492.892
Innskudd fra og gjeld til kunder	4.841.754	3.858.177		8.699.932
Avsetning garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	103	2.886		2.988
Annen gjeld og egenkapital			2.789.972	2.789.972
Sum egenkapital og gjeld pr segment	4.841.857	3.861.063	2.789.972	11.492.892

Note 6 Netto renteinntekter

Renteinntekter	2023	2022
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	31.128	9.204
Renter av utlån til og fordringer på kunder	506.215	307.303
Renter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papirer	8.364	4.400
Andre renteinntekter og lignende inntekter	16.540	-3.600
Sum renteinntekter	562.248	317.308
Rentekostnader		
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	24	24
Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	232.451	82.763
Renter på utstedte verdipapirer	54.070	28.149
Renter på ansvarlig lånekapital	5.703	3.528
Avgifter til bankenes sikringsfond	6.181	5.075
Renter på leieforpliktelser etter IFRS 16	71	77
Andre rentekostnader og lignende kostnader	-	12
Sum rentekostnader	298.501	119.627
Sum netto renteinntekter	263.747	197.680

Note 7 Netto provisjons- og andre inntekter

Provisjonsinntekter	2023	2022
Garantiprovisjon	2.162	2.584
Verdipapiromsetning og forvaltning	2.707	2.830
Forsikringstjenester	21.201	21.626
Betalingsformidling	23.926	20.809
Andre provisjonsinntekter	9.846	10.288
Sum provisjonsinntekter ekskl. kredittforetak	59.842	58.138
Provisjonsinntekter fra SB1 Boligkreditt	17.486	23.996
Sum provisjonsinntekter	77.328	82.133
Provisjonskostnader		
Betalingsformidling	5.555	2.862
Andre provisjonskostnader	175	219
Sum provisjonskostnader	5.730	3.081
Netto provisjonsinntekter	71.598	79.053
Andre driftsinntekter		
Leieinntekter fast eiendom	2.001	1.411
Andre driftsinntekter	904	899
Sum andre driftsinntekter	2.906	2.310
Netto provisjons- og andre inntekter	74.504	81.363

Note 8 Inntekter og verdiendringer fra finansielle instrumenter

	2023	2022
Sum utbytte	9.383	13.491
Inntekt fra eierinteresser i felleskontrollert virksomhet og datterselskaper	-1.821	12.394
Netto verdiendring på fastrenteutlån	4.341	-36.370
Netto resultat fra rentebærende verdipapirer	22.511	7.158
Netto realisert verdiendring på aksjer, aksjefond og EK bevis	51	220
Netto verdiendring på aksjer, aksjefond og EK bevis	7.244	6.856
Netto inntekter/ kostnader (-) på valuta og finansielle derivater	1.928	32.673
Sum netto verdiendring på verdipapirer	36.075	10.537
Sum inntekt og verdiendring fra finansielle eiendeler	43.636	36.422

Note 9 Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

	2023	2022
Lønn	62.485	55.467
Pensjonskostnader (note 10)	6.428	5.673
Andre personalkostnader	20.528	16.160
Sum personalkostnader	89.442	77.299
Ansatte	2023	2022
Antall årsverk pr. 31.12:	84	79
Antall ansatte pr. 31.12:	87	84

Nåværende og tidligere ansatte i banken har en samlet rentesubsidiering av utlån på kr. 685.625 for 2023 målt mot gjennomsnittlig kunderente. For 2022 var fordelen kr. 323.648. Ingen tillitsvalgte har i kraft av sine verv rentesubsidiering på utlån. Utlån til ansatte, se note 15. Alle ansatte er omfattet av en felles avtale om overskuddsdeling som gir lik utbetaling basert på utført årsverk. Overskuddsdelingen er begrenset oppad til en månedslønn (snitt for alle ansatte med unntak av adm. banksjef). For 2023 er gjennomsnittlig brutto månedslønn kr 50.055. Overskuddsdelingen blir utbetalt ved oppfyllelse av gitte resultatkrav for banken. For 2023 er disse kravene oppnådd.

Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte i 2023

Tittel	Navn	Lønn og andre kort-siktede ytelser ¹	Andre godtgjørelser	Pensjonskostnad	Lån
Adm. banksjef	Per Ivar Kleiven	2.031,6	234,1	767,1	10.000,0
Banksjef Forretningsutvikling	Ivar Belle	1.007,0	25,6	93,8	1.150,0
Banksjef Bedriftsmarked	Tore Lie	1.086,8	28,6	113,3	1.115,0
Banksjef Personmarked	Truls Bjelke	992,0	40,8	97,9	3.182,8
Teamleder risk og compliance	Lars Sletmoen	970,1	35,4	92,4	3.600,0
Samfunnskontakt	André W. Arntzen	998,2	36,8	94,3	7.050,0
Styret					
Styreleder	Pål Egil Rønn	203,0			8.308,4
Nestleder	Guro Selfors Lund	149,3			7.436,9
Styrets medlemmer	Frode Henning Killi	124,5			4.912,7
	Trond Skjellerud	124,5			3.387,0
(jan-mar)	Siv Marie Høye	26,3			
(apr-des)	Ida Hamilton	98,3			8.897,1
Ansattes representant (jan-mar)	Trond Amundsen	26,3			
Ansattes representant (apr-des)	Petter Ulen	94,3			1.733,8
Ansattes representant	Jorun Blekastad	124,5			4.054,2

¹ Kun honorarer er inkludert i godtgjørelse til ansattevalgte styre- og representantskapsmedlemmer.

Vilkår for lån til ledende ansatte avviker ikke fra de generelle bestemmelsene som gjelder for øvrige ansatte. For adm. banksjef foreligger det to låneengasjementer med rentesats 31.12.2023 på hhv. 3,71 % og 4,95 %.

Ansettelsesavtalen med adm. banksjef medfører ingen forpliktelse for banken ved fratreden. Adm. banksjef har rett til å fratre ved fylte 62 år med en pensjon på 70 % av lønn på fratredelsestidspunktet og frem til fylte 67 år.

Den øvrige ledergruppen har ikke rettigheter utover ordinær pensjon tilsvarende øvrige ansatte ref. omtale under regnskapsprinsipper (note 2 og note 10).

Lån og garantier til selskaper hvor tillitspersoner er ansvarlige medlemmer eller styremedlemmer utgjør samlet 13,5 MNOK.

Vilkår for lån hvor fungerende medlemmer pr. 31.12.2023 har selskapsfunksjoner avviker ikke fra de generelle bestemmelsene som gjelder for øvrige kunder. For styreleder foreligger det avtale om kreditter og lån med rentesatser 31.12.2023 fra 6,30 % til 8,60 %. Styrets leder har betingelser for sitt engasjement som er i tråd med ordinære markedsmessige betingelser.

Ansattes representant i styret mottar også ordinær lønn, opptjener pensjonsrettigheter og mottar øvrig godtgjørelse som ikke er inkludert i tabellen over.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styre-/møtehonorer.

Generalforsamlingens medlemmer har ikke avtaler om annet vederlag enn møtehonorer og har i 2023 mottatt honorarer på kr. 2.000,- for deltagelse pr. møte. Det er ingen lederfunksjon av Generalforsamlingen, men møteleder velges ved åpning. Samlet honorar til medlemmer av Generalforsamlingen i 2023 er totalt kr. 32.000,-.

Samlet låneengasjement for medlemmer av Generalforsamlingen pr. 31.12.2023 utgjør 42,4 MNOK.

Engasjement til generalforsamlingens medlemmer i 2023

Engasjement i mill. kroner	Antall medlemmer
≤1	4
1-2	11
2-3	1
3-4	3
>4	2

Det er i 2023 utbetalt honorar til valgkomiteen på til sammen kr. 29.000,-. Av dette beløpet utgjør honorar til leder Magnar Bratlien på kr. 15.000,-.

Note 10 Pensjonsforpliktelser

Banken har pensjonsordning for sine ansatte med innskuddspensjonsordning gjennom SpareBank 1 Forsikring AS.

Banken har inngått avtale om førtidspensjonsordning til adm. banksjef og en tidligere banksjef basert på ytelsesmessige prinsipper. Forpliktelsen i balansen ved årets utgang er knyttet til disse avtalene.

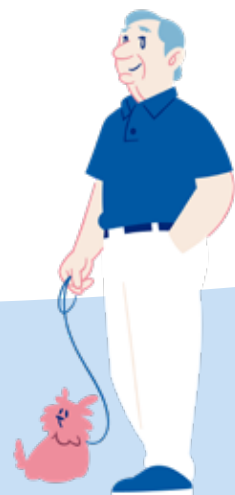
Ved beregningene er følgende forutsetninger lagt til grunn:	2023	2022
Diskonteringsrente	3,1 %	3,2 %
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	0 %	0 %
Årlig regulering av pensjoner	≤ 0,4%	≤ 0,4%

Medlemmer i innskuddsbasert pensjonsordning	2023	2022
Antall personer med innskuddsbasert pensjonsordning	91	84

	Usikrede ordninger	
	2023	2022
Estimert brutto verdi pensjonsforpliktelse banksjefer	6.628	6.692
Balanseført pensjon	6.628	6.692

	Usikrede ordninger	
	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-342	-392
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	-183	-96
Avsatt arbeidsgiveravgift (inkl i bruttobeløp)	-33	-42
Pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravgift	-557	-529
Pensjonskostnad innskuddsbasert ordning *	-4.811	-4.175
Kostnad knyttet til ny AFP ordning *	-1.060	-969
Sum pensjonskostnad	-6.428	-5.673

*) kostnad eks. arbeidsgiveravgift

Note 11 Andre driftskostnader

	2023	2022
Kostnader til banksamarbeidet i SpareBank 1	26.504	23.348
Markedsføring	8.457	8.914
IT-kostnader	11.523	10.617
Kostnader egne lokaler	3.846	10.896
Kostnader leide lokaler	2.195	2.143
Maskiner og inventar	1.587	1.989
Honorarer	7.629	6.928
Telefon, kurs og overnatting	1.373	1.167
Øvrige driftskostnader	13.484	9.014
Sum andre driftskostnader	76.598	75.016

Banken leier lokaler for sin avdeling på Ringebu. Leieavtalen har en varighet frem til 30.04.2025 med opsjon til fornyelse i ytterligere fem år. I tillegg har banken inngått en leieavtale på Lillehammer i Storgata 56 med tilknytning til eget bygg i Storgata 54. Leieavtalen har en varighet frem til 17.10.2031, med en opsjon på forlengelse i 5 år. Videre har banken inngått en fremleieavtale med utleie av 51% av arealet. Denne fremleieavtalen har en varighet på 5 år med opsjon på ytterligere 5 år.

Godtgjørelse til revisor	2023	2022
Lovpålagt revisjon	989	1.102
Attestasjoner	-	109
Skatte- og avgiftsrådgivning	30	25
Andre tjenester	-	13
Sum godtgjørelser til revisor inkl MVA	1.019	1.248

Note 12 Skatt

	2023	2022
Resultat før skattekostnad	199.098	153.906
+/-permanente forskjeller	-14.296	-29.034
+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon	-9.437	5.302
- herav ført over OCI	-961	10
Årets skattegrunnlag/skattepliktig inntekt	174.404	130.183
Herav betalbar skatt	43.601	32.546
Avstemming skyldig betalbar skatt i balansen		
Årets beregnede betalbare skatt	43.601	32.546
Avvik beregnet vs. betalt forrige år	127	-
Beregnet betalbar skatt ført over OCI	-240	3
Bokført skyldig betalbar skatt i balansen	43.488	32.548

Utsatt skattefordel og utsatt skatt i balansen vedrører følgende midlertidige forskjeller	2023	2022
Utlån kunder	34.935	39.661
Gevinst-/tapskonto	-2.684	-27.885
Finansielle instrumenter	-29.515	8.351
Driftsmidler	6.897	6.692
Netto pensjonsforpliktelse	6.628	7.965
Andre poster	2.343	-365
Sum midlertidige forskjeller	18.604	34.419
Utsatt skattefordel	4.651	8.605

Utsatt skatt i resultatregnskapet vedrører endring i følgende midlertidige forskjeller	2023	2022
Utlån kunder	-4.726	36.370
Gevinst-/tapskonto	-2.319	-52
Finansielle instrumenter	-1.630	-32.393
Varige driftsmidler	-1.453	847
Netto pensjonsforpliktelse	-64	301
Andre midlertidige forskjeller	-5.623	-376
Endring midlertidige forskjeller	-15.815	4.697
Netto endring utsatt skatt	-3.954	1.174

Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt	2023	2022
25 % av resultat før skatt	49.775	38.476
Ikke skattepliktige resultatposter (permanente forskjeller)	-348	705
Aksjeutbytte	-3.356	-7.961
Gevinst verdipapirer under fritaksmetoden	-110	359
Tilbakeføring av 3% av skattefrie inntekter etter fritaksmodellen	1.594	-208
PM utlån Trinn 3 over OCI	-240	3
For mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år	151	-431
Total skattekostnad	47.466	30.943

Effektiv skattesats i %	23,8 %	20,1 %
--------------------------------	---------------	---------------

Hvorav;

Skattekostnad i ordinært resultat	47.706	30.789
Skattekostnad i utvidet resultat	-240	3

Note 13 Varige driftsmidler

	Maskiner, inventar og transportmidler	Tomter, bygninger og andre faste eiendommer	Bruksretts-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01	17.624	100.304	6.575	124.503
Tilgang	41	147		188
Avgang til kostpris		-350		-350
Bruksrett IFRS 16			257	257
Anskaffelseskost 31.12	17.665	100.101	6.832	124.598
Samlede ordinære avskrivninger	15.393	45.089	2.018	62.500
Bokført verdi 31.12	2.272	55.012	4.814	62.098
Ordinære avskrivninger 2023	1.618	3.265	750	5.633
Sum avskrivning og gevinst på ikke-finansielle eiendeler	1.618	3.265	750	5.633
Avskrivningssatser	10 - 30 %	0 - 4 %	10 %	

Eiendommer	Kommune	Eiendomstype	Total areal m2	Herav utleid m2	Balanseført verdi
Nedregt 69	Nord-Fron	Bankbygg	1.848	40	6.699
Nedregt 63	Nord-Fron	Kontorbygg	1.138	737,21	8.802
	Nord-Fron	Tomt			1.750
Storgt 17	Sel	Bankbygg	326	-	2.674
Hanstadgt. 5	Ringebu	Bankbygg ¹	302	9	627
Storgt 54	Lillehammer	Bank- og forretningsbygg	1.260	568	25.493
	Lillehammer	Tomt			800
Storgt 56	Lillehammer	Bankbygg	430	168	4.667
	Ringebu	Fritidseiendom			404
	Ringebu	Fritidseiendom			1.638
	Ringebu	Tomt			350
	Kristiansund	Fritidseiendom			928
					54.832
Kunst					180
Sum					55.012

¹ Bankbygget er leid og foretatte påkostninger avskrives lineært over leieperioden

Note 14 Kredittinstitusjoner - fordring og gjeld

	2023	2022
Innskudd i Norges Bank	54.624	52.993
Utlån til og fordringer på kred.inst uten avtalt løpetid	1.107.068	539.994
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	1.161.692	592.987
Gjennomsnittlig rente	3,69 %	1,26 %

Note 15 Utlån til og fordringer på kunder

	2023	2022
Kasse-/drifts- og brukskreditter	615.614	605.401
Byggelån	148.371	120.355
Nedbetalingslån	9.374.657	8.939.641
Brutto utlån og fordringer på kunder	10.138.642	9.665.398
- Forventet tap på utlån	-50.250	-36.223
Netto utlån og fordringer på kunder	10.088.392	9.629.175
Ubenyttede kreditter	624.078	561.899
Garantier	114.412	162.355
Maksimal eksponering for kredittrisiko	10.877.133	10.389.651
Herav utlån til ansatte	240.753	181.703
Gjennomsnittlig rente brutto utlån	5,14 %	4,34 %

Sikkerhetsverdier

Banken benytter sikkerheter for å redusere kredittrisikoen. Av den grunn er bankens reelle maksimale kredittrisiko vesentlig lavere enn tabellen ovenfor gir uttrykk for. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, kontantdepot eller avtalt motregning samt avgitte kausjoner fra privatpersoner og selskaper. Fysiske sikkerheter skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger, driftsmidler og/eller varelager.

	Sikkerhetsdekning pr. klasse	2023	2022
Sikkerhetsklasse 1	>120 %	1.291.290	1.241.899
Sikkerhetsklasse 2	100-120 %	1.528.563	1.373.819
Sikkerhetsklasse 3	80-100 %	2.232.548	2.532.439
Sikkerhetsklasse 4	60-80 %	4.701.388	4.163.444
Sikkerhetsklasse 5	40-60 %	748.828	768.808
Sikkerhetsklasse 6	20-40 %	119.092	89.566
Sikkerhetsklasse 7	0-20 %	255.423	219.675
Sum eksponering fordelt på risikoklasser		10.877.133	10.389.651

Utlån, garantier og kreditter

	Brutto nedbetalingslån		Rammekreditter benyttet		Rammekreditter ubenyttet		Garantier	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Svært lav	3.058.243	3.250.914	344.866	359.717	366.545	313.953	56.224	56.253
Lav	3.432.603	3.135.020	169.101	103.464	96.777	74.665	11.227	23.235
Middels	2.403.138	2.093.153	182.454	227.264	126.824	158.818	28.816	52.312
Høy	215.489	217.724	41.199	10.563	29.253	10.634	13.645	10.441
Svært høy	152.718	172.319	16.726	16.973	3.261	3.432	3.274	19.243
Misligholdt/nedskrevne	112.466	70.510	9.638	7.775	1.419	397	1.226	871
Sum	9.374.657	8.939.641	763.985	725.756	624.078	561.899	114.412	162.355

Fordelt på sektor

	Brutto utlån		Garantier	
	2023	2022	2023	2022
Offentlig sektor				
Finansiell sektor				
Næringsdrivende	3.717.705	3.325.156	96.396	144.348
Lønnstakere	6.420.937	6.340.241	18.016	18.007
Sum	10.138.642	9.665.398	114.412	162.355

Utlån og garantier fordelt etter geografisk område

	Brutto utlån		Utlån inkl Boligkreditt		Garantier	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Nord-Fron	1.493.922	1.539.836	1.967.538	1.947.690	32.078	34.294
Sør-Fron	818.930	793.156	976.314	956.977	7.987	15.268
Ringebu	717.113	715.356	963.184	921.609	3.519	6.820
Lillehammer	1.980.866	1.855.265	3.240.896	3.040.946	28.714	53.458
Øyer	626.167	463.781	866.598	655.468	5.229	9.393
Gausdal	416.732	416.921	638.541	600.496	2.003	3.505
Sel	1.074.081	988.811	1.441.571	1.323.504	8.524	6.964
Resten av landet	3.010.831	2.892.272	4.398.888	4.167.534	26.358	32.653
Sum	10.138.642	9.665.398	14.493.530	13.614.224	114.412	162.355

Brutto utlån fordelt på sektor og næring

	2023	2022
Primærnæring	1.035.538	962.294
Industri	52.858	46.981
Elektrisitets-produksjon	16.065	17.632
Bygg og anlegg	574.489	368.132
Varehandel	160.296	158.373
Overnatting og servering	104.499	67.024
Omsetning og drift av fast eiendom	1.113.919	1.040.713
Tjenesteyting	287.002	211.832
Øvrige næringer	373.039	452.175
Sum bedriftsmarked	3.717.705	3.325.156
Personmarked	6.420.937	6.340.241
Brutto utlån	10.138.642	9.665.398
-Avsetning til tap på utlån til amortisert kost	-27.181	-19.576
-Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi	-23.069	-16.647
Netto utlån	10.088.392	9.629.175
Sum brutto utlån	10.138.642	9.665.398
Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	4.354.888	3.948.826
Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	14.493.530	13.614.224

Note 16 Overføring av utlån til kredittforetak

SpareBank 1 Gudbrandsdal har inngått avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kontakten med kunden. Banken mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. SpareBank 1 Gudbrandsdal har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Det innebærer full fraregning fra balansen. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet.

SpareBank 1 Gudbrandsdal innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser. Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Banken sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene. Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av banken, samtidig som retten til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom banken ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan banken ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser. Eierandel i kredittforetak fremgår av note 26.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 70 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og banken har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. Banken forestår forvaltningen av de overførte utlånene og mottar provisjon basert på netto avkastning på utlånene overført. Totalt er det fraregnet boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS for 4.355 MNOK ved utgangen av regnskapsåret. Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2023 og 2022. De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er godt sikret og har en lav tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl. krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,8 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste 12 måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS har en intern målsetning om å holde likviditet for de neste seks måneders forfall. Den likviditeten foretaket faktisk har på beregningstidspunktet trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Note 17 Tap på utlån og garantier

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se prinsippnoten. Tall i hele tusen kroner.

Tap på utlån og garantier	2022	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	2023
Avsetning til tap målt til amortisert kost - bedriftsmarkedet	28.667	16.993	-979	44.681
Avsetning til tap målt til virkelig verdi - privatmarkedet	10.544	-720	-12	9.811
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	39.211	16.273	-991	54.493
<i>Presentert som:</i>				
Avsetning til tap på utlån	36.223	15.019	-991	50.250
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt	2.988	1.254	-	4.242
Balanse	39.211	16.273	-991	54.493

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- Bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- Nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	2023				2022			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	10.275	17.503	11.433	39.211	9.521	17.351	12.809	39.681
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	5.502	-5.485	-17	-	4.584	-4.566	-18	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.972	2.002	-31	-	-674	681	-7	-
Overført til (fra) trinn 3	-250	-3.484	3.735	-	-257	-403	660	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.550	4.107	17	5.674	4.406	2.734	75	7.215
Økning i trekk på eksisterende lån	2.919	19.102	6.204	28.225	1.401	8.002	25	9.428
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-9.074	-4.634	-783	-14.491	-4.409	-3.311	-520	-8.241
Utlån som har blitt fraregnet	-1.874	-1.177	-85	-3.136	-4.273	-2.978	-215	-7.466
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-991	-991	-24	-7	-1.375	-1.406
Utgående balanse	7.076	27.934	19.483	54.493	10.275	17.503	11.433	39.211

Tapsavsetning på "nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler" i trinn 3 relaterer seg i hovedsak til selskap som har gått konkurs og dermed har fått nytt organisasjonsnummer.

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)	2023				2022			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	910	7.356	2.175	10.441	886	6.553	2.165	9.605
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	1.443	-1.443	-	-	1.114	-1.103	-12	-
Overført til (fra) trinn 2	-221	221	-	-	-249	257	-7	-
Overført til (fra) trinn 3	-41	-644	684	-	-239	-271	510	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	537	594	39	1.170	1.613	1.870	75	3.559
Økning i trekk på eksisterende lån	561	2.362	458	3.381	325	2.937	23	3.285
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1.945	-1.532	-407	-3.884	-1.506	-976	-381	-2.863
Utlån som har blitt fraregnet	-675	-686	-10	-1.372	-1.035	-1.905	-198	-3.138
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-12	-12	-	-7	-	-7
Utgående balanse	569	6.229	2.927	9.725	910	7.356	2.175	10.441

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (BM)	2023				2022			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	7.601	8.932	9.249	25.781	6.773	9.543	10.628	26.944
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	3.762	-3.745	-17	-	3.121	-3.121	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.648	1.679	-31	-	-367	367	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-180	-2.758	2.938	-	-17	-119	136	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.120	3.182	3	4.305	2.442	857	-	3.300
Økning i trekk på eksisterende lån	2.039	14.240	5.710	21.988	994	3.173	2	4.169
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-5.962	-2.356	-233	-8.550	-3.104	-856	-130	-4.090
Utlån som har blitt fraregnet	-1.213	-712	-95	-2.020	-2.225	-911	-11	-3.147
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-979	-979	-19	-	-1.375	-1.394
Utgående balanse	5.517	18.463	16.545	40.525	7.601	8.932	9.249	25.781

Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttede kreditter, garantiansvar og lånetilsagn	2023				2022			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	1.764	1.214	10	2.988	1.861	1.256	17	3.133
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	270	-270	-	-	349	-342	-7	-
Overført til (fra) trinn 2	-100	100	-	-	-58	58	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-30	-82	112	-	-1	-13	14	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	18	491	-	509	350	6	-	356
Økning i trekk på eksisterende lån	308	2.370	32	2.709	81	581	1	663
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1.028	-517	-142	-1.687	196	-169	-10	17
Utlån som har blitt fraregnet	-212	-64	-1	-277	-1.013	-162	-6	-1.180
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-	-	-	-	-
Utgående balanse	990	3.242	11	4.242	1.764	1.214	10	2.988

Periodens tap på utlån og garantier	2023	2022
Endring i IFRS 9 nedskrivning	7.555	1.112
Endring i individuelle nedskrivninger	6.427	2.501
Endring i amortiseringseffekter	99	-
Konstaterte tap	532	1.363
Reversering av tidligere konstaterte tap	-839	-1.466
Sum tap på utlån og garantier	13.774	3.510

Misligholdte engasjement	2023	2022
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	48.643	29.564
Trinn 3 nedskrivning	-6.032	-2.427
Netto misligholdte engasjement	42.610	27.137
Avsetningsgrad	12 %	8 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,48 %	0,31 %
Øvrig tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	9.940	10.051
Trinn 3 nedskrivning	-7.926	-8.334
Netto tapsutsatte engasjement	2.014	1.717
Avsetningsgrad	79,7 %	82,9 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,10 %	0,10 %

2023					2022			
Brutto utlån eksl. fastrentelån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse inkl. fastrentelån	8.780.500	800.327	84.571	9.665.398	7.936.505	812.518	74.273	8.823.296
Virkelig verdi fastrentelån	-1.018.541	-158.219	-9.409	-1.186.169	-720.076	-71.817	-18.635	-810.528
Inngående balanse eksl. fastrente	7.761.959	642.108	75.162	8.479.229	7.216.429	740.701	55.638	8.012.769
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	266.581	-265.803	-778	-	293.890	-293.103	-787	-
Overført til (fra) trinn 2	-640.069	641.218	-1.149	-	-314.436	315.653	-1.217	-
Overført til (fra) trinn 3	-18.847	-46.429	65.276	-	-14.722	-17.485	32.207	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.579.112	185.201	2.729	1.767.042	1.515.659	54.128	897	1.570.683
Økning i trekk på eksisterende lån	1.485.489	194.645	4.419	1.684.553	1.828.132	59.260	7.519	1.894.911
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1.464.230	-112.745	-11.778	-1.588.753	-1.686.852	-158.149	-7.978	-1.852.979
Utlån som har blitt fraregnet	-1.264.423	-71.041	-10.934	-1.346.399	-1.076.141	-58.622	-8.654	-1.143.417
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-2.839	-2.839	-	-275	-2.462	-2.737
Utgående balanse	7.705.572	1.167.154	120.108	8.992.834	7.761.959	642.109	75.162	8.479.229
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,09 %	2,39 %	16,22 %	0,61 %	0,13 %	2,73 %	15,21 %	0,46 %

2023					2022			
Brutto utlån PM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse eksl. fastrente	5.102.106	288.987	25.429	5.416.522	4.987.584	279.226	19.420	5.286.230
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	91.889	-91.889	-	-	67.932	-67.145	-787	-
Overført til (fra) trinn 2	-172.057	172.057	-	-	-144.839	146.057	-1.217	-
Overført til (fra) trinn 3	-7.189	-14.869	22.058	-	-6.683	-8.675	15.358	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.208.290	55.463	5.220	1.268.973	1.274.572	34.563	966	1.310.100
Økning i trekk på eksisterende lån	855.186	40.464	2.726	898.376	1.006.320	30.276	2.047	1.038.644
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-899.506	-51.785	-5.962	-957.253	-1.024.268	-60.969	-2.220	-1.087.457
Utlån som har blitt fraregnet	-1.037.101	-53.402	-1.579	-1.092.082	-1.058.512	-64.071	-6.982	-1.129.565
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-1.388	-1.388	-	-275	-1.156	-1.431
Utgående balanse	5.141.619	345.026	46.503	5.533.148	5.102.106	288.987	25.429	5.416.522
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,01 %	1,81 %	6,29 %	0,18 %	0,02 %	2,55 %	8,55 %	0,19 %

Brutto utlån BM	2023				2022			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse ekskl. fastrente	2.659.853	353.122	49.733	3.062.708	2.228.845	461.476	36.218	2.726.539
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	171.138	-170.360	-778	-	224.805	-224.805	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-464.756	465.905	-1.149	-	-159.733	159.733	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-11.659	-31.560	43.219	-	-8.039	-6.236	14.275	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	428.487	156.349	156	584.993	386.791	48.620	3.808	439.219
Økning i trekk på eksisterende lån	610.093	134.899	1.693	746.684	767.153	18.021	5.459	790.633
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-541.648	-58.861	-5.774	-606.283	-620.950	-94.208	-4.936	-720.094
Utlån som har blitt fraregnet	-287.556	-27.365	-12.044	-326.964	-159.019	-9.479	-3.784	-172.283
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-1.451	-1.451	-	-	-1.306	-1.306
Utgående balanse	2.563.953	822.129	73.605	3.459.686	2.659.853	353.122	49.733	3.062.708
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,22 %	2,25 %	22,48 %	1,17 %	0,29 %	2,53 %	18,60 %	0,84 %

Ubenyttet kreditter, garantiansvar og lånetilsagn	2023				2022			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse ekskl. fastrente	989.082	53.681	1.171	1.043.935	1.005.852	55.568	4.483	1.065.903
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	22.831	-22.831	-	-	31.318	-29.637	-1.681	-
Overført til (fra) trinn 2	-50.167	50.172	-6	-	-33.218	33.218	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-846	-741	1.588	-	-245	-319	564	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	56.630	37.599	-	94.229	218.951	458	-	219.409
Økning i trekk på eksisterende lån	179.172	37.134	411	216.717	133.300	7.646	12	140.959
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-257.533	-36.530	-948	-295.011	-135.664	-7.179	-468	-143.311
Utlån som har blitt fraregnet	-91.336	-3.065	-198	-94.599	-231.112	-6.074	-1.739	-238.925
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-	-100	-	-	-100
Utgående balanse	847.833	115.420	2.018	965.272	989.082	53.681	1.171	1.043.935

Lån med betalingslettelser (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Lån med betalingslettelser uten nedskrivning	31.212	47.120	40.822	119.153
Lån med betalingslettelser med nedskrivning			2.738	2.738
Netto lån med betalingslettelser	31.212	47.120	43.560	121.891

Sensitivitetsanalyse tapsmodell

Analysen simulerer sensitiviteten knyttet til vesentlig økt kredittrisiko. Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for 3 ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet.

Utgangspunktet for forventet scenario er observert og validert nivå for mislighold (DR) og tap (faktisk LGD) og bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger til makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv.

Nedsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvikling, og PD og LGD settes høyere enn i forventet scenario.

Oppsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i forventet scenario.

Scenariovekting er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon. Det gjøres årlig en grundig gjennomgang av grunnlaget og prinsippene for gjeldende vekting. ECL per 31.12.2023 er beregnet som en kombinasjon av 80 % forventet scenario, 10 % nedsidescenario og 10 % oppsidescenario (80/10/10 %).

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	BM	PM	Total
ECL i forventetscenarioet	28.654	10.969	39.623
ECL i nedsidescenarioet	110.341	67.908	178.249
ECL i oppsidescenarioet	18.454	8.658	27.112
ECL med anvendt scenariovekting 80/10/10 %	35.803	16.432	52.235
ECL med alternativ scenariovekting 75/15/10 %	39.887	19.279	59.166
ECL med alternativ scenariovekting 70/20/10 %	43.971	22.126	66.097

Per 31.12.2023 har banken valgt å beholde normalscenarioet.

Note 18 Overtatte eiendeler

	2023	2022
Bygg for kontor, utleie mm	-	-
Leilighetsbygg for fritidsmarkedet	8	8
Hotelleiendom med tilhørende områder	8.697	8.697
Andre eiendeler	-	-
Sum overtatte eiendeler	8.705	8.705

Som grunnlag for bokført verdi på samlet 8,7 MNOK foreligger det enten takst, verdivurderinger mottatt fra eiendomsmegler eller verdiberegningsmodeller. Intensjonen er at banken skal avhende eiendelene så raskt som mulig.

Det er inngått avtale om salg av deler av eiendelene som ligger i overtatte eiendeler på til sammen 6,7 MNOK med forventet oppgjør i første halvår 2024.

Note 19 Kreditteksponering for hver interne risikoring

Banken benytter et eget klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i porteføljen. Inndeling i risikoklasser skjer ut fra hvor sannsynlig mislighold er i de enkelte engasjementene. I tabellen er denne inndelingen sammenlignbar med tilsvarende ratingklasser hos Moody's.

Misligholdssannsynlighet grupperer deretter den enkelte kunde inn i risikogrupper som vist nedenfor.

Risikoklasse	Fra	Til
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,50 %
G	2,50 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %
J	Misligholdt	
K	Tapsutsatt	

Risikoklasse	Risikogrupper
A - C	Svært lav risiko
D - E	Lav risiko
F - G	Middels risiko
H	Høy risiko
I	Svært høy risiko
J - K	Mislighold og nedskrevet

Totale engasjement bedriftsmarked	2023	2022
Svært lav	1.289.882	1.142.445
Lav	818.838	759.111
Middels	1.689.153	1.554.753
Høy	236.731	204.087
Svært høy	120.120	132.620
Misligholdt/nedskrevne	77.364	53.749
Sum	4.232.088	3.846.766

Totale engasjement privatmarked	2023	2022
Svært lav	2.535.996	2.838.392
Lav	2.890.870	2.577.273
Middels	1.052.078	976.795
Høy	62.855	45.275
Svært høy	55.860	79.347
Misligholdt/nedskrevne	47.385	25.804
Sum	6.645.045	6.542.885

Sum	10.877.133	10.389.651
------------	-------------------	-------------------

Note 20 Maks kreditteksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Kreditteksponering	2023	2022
Eiendeler på balansen		
Kontanter	9.193	12.666
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.161.692	592.987
Brutto utlån til og fordringer på kunder	10.138.642	9.665.398
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	662.819	667.572
Finansielle derivater	29.515	29.599
Andre eiendeler	13.593	5.104
Sum eiendeler på balansen	12.015.454	10.973.325
Forpliktelse ikke balanseført		
Betingende forpliktelse	211.391	238.381
Ubenyttede kreditter	624.078	561.899
Garantier og lånetilsagn	341.194	482.036
Sum finansielle garantistillelser	1.176.663	1.282.316
Sum kreditteksponering	13.192.117	12.255.641

Note 21 Finansielle derivater

Tabellen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld, samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Alle verdiene er basert på observerbare markedsdata.

Kontraktsvolumet viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Derivatkontraktene benyttes til å redusere bankens risiko relatert til utlånsvirksomhet. Banken har ingen derivatkontrakter som kvalifiserer til sikringsbokføring.

	2023			2022		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
Renteinstrumenter		Eiendeler	Forpliktelseser		Eiendeler	Forpliktelseser
Renteswapper fastrente utlån	1.017.800	29.515	-	1.271.600	29.599	1.714
Påløpte renter på renteswapper		2.489	-		1.310	-80
Sum alle renteinstrumenter	1.017.800	32.004	-	1.271.600	30.910	1.635

Note 22 Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler

Kredittkvalitet mot norske finansinstitusjoner er vurdert med svært lav risiko. Obligasjoner garantert av stater eller kommuner er vurdert til svært lav risiko, obligasjoner med særskilt sikkerhet i boligeiendom er vurdert til lav risiko, obligasjoner utstedt av industri og finansinstitusjoner er vurdert til middels risiko eller høy risiko.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1 Alliansen. Tabellen nedenfor viser kredittkvaliteten per risikogruppe for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens kredittratingsystem.

2023	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevne	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.161.692						1.161.692
Utlån til og fordringer på kunder:							
Personmarked	2.322.193	2.890.728	1.041.951	62.841	55.845	47.379	6.420.937
Bedriftsmarked	1.080.916	720.419	1.535.315	193.847	113.599	73.608	3.717.705
Sum	4.564.800	3.611.147	2.577.266	256.689	169.444	120.987	11.300.334
Finansielle investeringer							
Obligasjoner og sertifikater		158.899	12.355				171.254
Sum		158.899	12.355				171.254
Total	4.564.800	3.770.046	2.589.621	256.689	169.444	120.987	11.471.588

2022	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevne	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	592.987						592.987
Utlån til og fordringer på kunder:							
Personmarked	2.657.983	2.559.199	972.669	45.255	79.332	25.803	6.340.241
Bedriftsmarked	952.648	699.326	1.328.784	183.033	109.960	51.405	3.325.156
Sum	4.203.618	3.258.525	2.301.453	228.287	189.292	77.208	10.258.384
Finansielle investeringer							
Obligasjoner og sertifikater		194.016	4.722				198.737
Sum	-	194.016	4.722	-	-	-	198.737
Total	4.203.618	3.452.541	2.306.175	228.287	189.292	77.208	10.457.122

Note 23 Markedsrisiko

Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid. Den totale renterisikoen kan splittes i tre elementer:

- Basisrisiko
- Rentekurverisiko
- Spreadrisiko

Basisrisiko er den verdiendring som finner sted på bankens eiendeler og gjeld når hele rentekurven parallellforskyves. Basisrisikoen er vist i tabellen under ved at renterisiko er beregnet som effekten av virkelig verdi av en renteendring på 1 % - poeng. Det er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko.

Basisrisiko (mill kr)	2023	2022
Likvider og fordringer på sentralbank og oppgjørsbank	-3,7	-2,0
Fastrenteutlån	-69,0	-84,7
Utlån for øvrig	-19,7	-19,2
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papir med fast avkastning	-5,2	-5,1
Øvrige eiendeler	-0,1	-0,1
Sum eiendeler	-97,7	-111,1
Innskudd fra kredittinstitusjoner	-	-
Innskudd fra kunder	19,0	16,8
Sertifikat- og obligasjonsgjeld	4,1	3,6
Annen gjeld	0,3	0,3
Sum gjeld	23,5	20,7
Sikret med rentebytteavtaler	61,7	87,3
Sum renterisiko	-12,5	-3,1

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Renterisiko endringstidspunkt

2023

Post i balansen (mill. kr)	Uten renteeksp.	Inntil 1 mnd	1 mnd til 3 mnd	3 mnd til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	9	55	-	-	-	-	64
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	1.107	-	-	-	-	1.107
Utlån til og fordringer på kunder	-	4	8.978	127	871	160	10.139
Obligasjoner og sertifikater	-	-	172	-	-	-	172
Øvrige rentebærende eiendeler	-	-	-	-	-	-	-
Ikke rentebærende eiendeler	1.034	-	-	-	5	-	1.038
Sum eiendeler	1.043	1.165	9.150	127	875	160	12.520
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	8.905	-	515	-	-	9.420
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	1.259	-	-	-	1.259
Ansvarlig lån	-	-	100	-	-	-	100
Ikke rentebærende gjeld	134	-	-	-	-	-	134
Egenkapital	1.606	-	-	-	-	-	1.606
Sum gjeld og egenkapital	1.741	8.905	1.359	515	-	-	12.520
Netto risikoeksponering	-698	-7.740	7.791	-388	875	160	-

Kassekreditt og byggelån er klassifisert i intervallet inntil 1 mnd.

Renterisiko endringstidspunkt

2022

Post i balansen (mill. kr)	Uten renteeksp.	Inntil 1 mnd	1 mnd til 3 mnd	3 mnd til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	13	53	-	-	-	-	66
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	540	-	-	-	-	540
Utlån til og fordringer på kunder	-	9	8.464	103	892	196	9.665
Obligasjoner og sertifikater	-	-	197	-	-	-	197
Øvrige rentebærende eiendeler	-	-	-	-	-	-	-
Ikke rentebærende eiendeler	1.016	-	-	-	9	-	1.024
Sum eiendeler	1.029	602	8.662	103	901	196	11.493
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	8.473	-	227	-	-	8.700
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	1.097	-	-	-	1.097
Ansvarlig lån	-	-	100	-	-	-	100
Ikke rentebærende gjeld	122	-	-	-	-	-	122
Egenkapital	1.474	-	-	-	-	-	1.474
Sum gjeld og egenkapital	1.596	8.473	1.197	227	-	-	11.493
Netto risikoeksponering	-568	-7.871	7.465	-123	901	196	-

Kassekreditt og byggelån er klassifisert i intervallet inntil 1 mnd.

Tabellen under viser den såkalte rentekurverisikoen, dvs. risikoen for at rentekurven forskyver seg ulikt innenfor ulike tidsbånd ved en renteendring, ved å måle bankens netto renteeksponering innenfor de ulike tidsintervallene.

Rentekurverisiko (mill kr)	2023	2022
0 - 3 mnd	-5,2	-6,6
3 - 12 mnd	-2,0	-0,9
1 - 3 år	3,1	-1,0
3 - 5 år	-21,7	-18,2
Over 5 år	13,3	23,7
Sum renterisiko	-12,5	-3,1

Spreadrisikoen er risikoen for at markedets prising av de enkelte utstedere ikke endrer seg tilsvarende som de underliggende referansrentene, for eksempel statsrentene eller swaprentene.

Spreadrisiko (mill kr)	2023	2022
Sum spreadrisiko	-4,7	-4,8

Note 24 Likviditetsrisiko

Post i balansen (mill. kr)	2023						Sum
	Uten løpetid	Inntil 1 mnd	1 mnd til 3 mnd	3 mnd til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	
Kontanter og fordringer på sentralbanker	64	-	-	-	-	-	64
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.107	-	-	-	-	-	1.107
Utlån til og fordringer på kunder	806	2	18	71	520	8.722	10.139
Obligasjoner og sertifikater	5	-	-	-	161	7	172
Øvrige eiendeler med restløpetid	-	-	-	-	-	-	-
Øvrige eiendeler	1.038	-	-	-	-	-	1.038
Sum eiendeler	3.020	2	18	71	681	8.729	12.520
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.905	-	-	515	-	-	9.420
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	6	75	1.178	-	1.259
Øvrig gjeld med restløpetid	4	-	7	123	-	-	134
Ansvarlig lån	100	-	-	-	-	-	100
Egenkapital	1.606	-	-	-	-	-	1.606
Sum gjeld og egenkapital	10.616	-	13	713	1.178	-	12.520
Netto likviditetseksponering	-7.596	2	5	-642	-498	8.729	-

Kasse-, drifts- og brukskreditt er tatt med i gruppen inntil 1 mnd. Byggelån er tatt med i gruppen 3-12 mnd.

Post i balansen (mill. kr)	2022						Sum
	Uten løpetid	Inntil 1 mnd	1 mnd til 3 mnd	3 mnd til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	
Konter og fordringer på sentralbanker	66	-	-	-	-	-	66
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	540	-	-	-	-	-	540
Utlån til og fordringer på kunder	712	3	9	45	463	8.434	9.665
Obligasjoner og sertifikater	-	-	-	-	183	14	197
Øvrige eiendeler med restløpetid	-	-	-	-	-	-	-
Øvrige eiendeler	1.024	-	-	-	-	-	1.024
Sum eiendeler	2.343	3	9	45	646	8.448	11.493
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.473	-	-	227	-	-	8.700
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	19	-	1.078	-	1.097
Øvrig gjeld med restløpetid	5	-	6	111	-	-	122
Ansvarlig lån	100	-	-	-	-	-	100
Egenkapital	1.474	-	-	-	-	-	1.474
Sum gjeld og egenkapital	10.051	-	25	338	1.078	-	11.493
Netto likviditetseksponering	-7.709	3	-8.490	-293	-432	8.448	-

Kasse-, drifts- og brukskreditt er tatt med i gruppen inntil 1 mnd. Byggelån er tatt med i gruppen 3-12 mnd.

Pr 31.12.2023 hadde banken følgende lånemuligheter i Norges Bank og andre avtalte trekkrettigheter:

Type	Låneadgang/ramme	Herav trukket beløp	Forfall på trekkramme
Låneadgang i Norges Bank	211.391	-	
Trekkrettighet oppgjørskonto	50.000	-	01.04.2024

I tillegg til egne trekkrettigheter har bankens kunder trekkmuligheter for inntil 624,1 MNOK pr 31.12.2023.

Note 25 Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi over resultatet.

Rentebærende verdipapirer fordelt på utsteder	2023		2022	
	Pålydende	Virkelig verdi	Pålydende	Virkelig verdi
Finansielle foretak	170.400	171.253	197.808	198.737
Sum rentebærende verdipapirer	170.400	171.253	197.808	198.737

Rentebærende verdipapirer fordelt etter forfall	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Finansielle foretak	-	10.011	161.242	-	171.253
Sum rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	-	10.011	161.242	-	171.253

Gjennomsnittlig effektiv rente på rentebærende verdipapirer utgjør 4,52% mot 2,03% i 2022. Renten er beregnet ut fra 12 måneders gjennomsnittlig beholdning.

Note 26 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter

Aksjer og andeler	2023	2022
Til virkelig verdi over resultatet		
- Børsnoterte	490.752	468.165
- Unoterte	325.715	304.610
Sum aksjer og andeler	816.467	772.775

Selskapets navn	Beholdning antall	Eierandel i %	Anskaffelses- kost	Markedsverdi/ bokført verdi
DNB Global Treasury	116.822		108.995	106.133
Holberg OMF	1.121.421		113.283	112.851
Fondsforvaltning Pluss Likviditet II	108.948		109.375	109.814
Pareto Likviditet	161.559		161.192	161.954
Noterte aksjer og andeler til virkelig verdi		*	492.845	490.752
SpareBank 1 Boligkreditt AS	1.225.207	1,57 %	183.819	183.781
SpareBank 1 SMN Finans AS	3.120	2,60 %	33.325	39.437
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS	11	4,62 %	33.278	33.278
SpareBank 1 Kreditt ASA	62.881	1,24 %	21.416	23.329
SpareBank 1 Betaling AS	265.812	0,85 %	9.268	16.799
SpareBank 1 Forvaltning AS	34.629	0,74 %	11.673	13.124
SpareBank 1 Markets AS	21.118	0,67 %	4.216	8.447
Øvrig aksjer ikke spesifisert			5.634	7.520
Unoterte egenkapitalinstrument vurdert til virkelig verdi			302.629	325.715
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter			795.473	816.467

*) Bankens eierandel er ubetydelig

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av konsernselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet). Aksjer som ikke kan måles pålitelig vurderes til kostpris som tilnærming til virkelig verdi.

Beholdningsendring unoterte egenkapitalinstrumenter vurdert til virkelig verdi	2023	2022
Inngående balanse	304.609	286.546
Tilgang	14.940	15.278
Avgang	1.132	4.070
Verdiendring	7.297	6.856
Utgående balanse	325.714	304.609

Tap/gevinst på unoterte egenkapitalinstrumenter vurdert til virkelig verdi	2023	2022
Gevinst (+) / tap (-) ved realisasjon av aksjer	51	220
Tap/gevinst på unoterte egenkapitalinstrumenter vurdert til virkelig verdi	51	220

Note 27 Klassifisering og måling av finansielle instrumenter

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Finansielle instrumenter til amortisert kost	Totalt
2023				
Kontanter og fordringer på sentralbanker			9.193	9.193
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			1.161.692	1.161.692
Netto utlån til og fordringer på kunder	1.145.907	569	8.941.916	10.088.392
Rentebærende verdipapirer	662.819			662.819
Finansielle derivater	32.004			32.004
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	479.411			479.411
Sum finansielle instrumenter eiendeler	2.320.141	569	10.112.801	12.433.511
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Innskudd fra og gjeld til kunder			9.420.290	9.420.290
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			1.259.019	1.259.019
Finansielle derivater				
Ansvarlig lånekapital			100.872	100.872
Sum finansielle instrumenter gjeld	-	-	10.780.181	10.780.181
	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Finansielle instrumenter til amortisert kost	Totalt
2022				
Kontanter og fordringer på sentralbanker			12.666	12.666
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			592.987	592.987
Netto utlån til og fordringer på kunder	1.186.169	910	8.442.096	9.629.175
Rentebærende verdipapirer	667.572			667.572
Finansielle derivater	30.910			30.910
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	470.845			470.845
Sum finansielle instrumenter eiendeler	2.355.495	910	9.047.749	11.404.154
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Innskudd fra og gjeld til kunder			8.699.932	8.699.932
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			1.096.895	1.096.895
Finansielle derivater	1.635			1.635
Ansvarlig lånekapital			100.675	100.675
Sum finansielle instrumenter gjeld	1.635	-	9.897.502	9.899.136

Bankens BM portefølje bokføres til amortisert kost. Grunnet rutinemessige salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS blir PM porteføljen i sin helhet bokført til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI). Bankens fastrenteportefølje bokføres til virkelig verdi over resultatet.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, innskudd fra kredittinstitusjoner, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon er vurdert til amortisert kost.

Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen på neste side viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Nivå 1: Verdsettelse etter priser i aktivt marked

Markedspris på balansedagen er benyttet. Markedet anses aktivt dersom det er mulig å fremskaffe ersternt observerbare priser, kurser eller renter fra en børs, forhandler, megler eller lignende, og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 2: Verdsettelse etter observerbare markedsdata

Versdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i slike ikke aktive markeder. Verdien er basert på nylige observerbare markedsdata i form av en transaksjon i instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter

Nivå 3: Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig ved bruk av nivå 1 eller 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon. Instrumenter i denne kategorien verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, og modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder.

	2023				2022			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
Rentebærende verdipapirer	490.752	172.067		662.819	468.165	199.406		667.572
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler			479.411	479.411			470.845	470.845
Fastrenteutlån			1.145.907	1.145.907			1.186.169	1.186.169
Boliglån til virkelig verdi over OCI				-				-
Derivater		32.004		32.004		30.910		30.910
Sum eiendeler til virkelig verdi	490.752	204.071	1.625.318	2.320.141	468.165	230.316	1.657.014	2.355.495
Finansiell gjeld til virkelig verdi over resultatet								
Finansielle derivater forpliktelser		-		-		1.635		1.635
Sum forpliktelser til virkelig verdi	-	-	-	-	-	1.635	-	1.635

Note 28 Investering i eierinteresser

Datterselskap	Forretnings- adresse	Selskapets aksjekapital i hele kroner	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Eiendomsmegler 1 Lillehammer Gudbrandsdal AS Lillehammer		1.232.000	67,4 %	830	7.879	4.441
Engasjementssikring AS	Nord-Fron	30.000	100,0 %	30	100	192
Gjestgiveren AS	Nord-Fron	100.000	100,0 %	100	30	61
Sum aksjer i datterselskaper					8.009	4.695

	Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gud- brandsdal AS		Gjestgiveren AS		Engasjementssikring AS		Totalt	
Resultat fra datterselskaper	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Inngående balanse 01.01	3.923	4.773	61	61	192	192	4.176	5.026
Inntektsført resultatandel	518	1.142					518	1.142
Mottatt utbytte	-	-1.992					-	1.992
Utgående balanse 31.12	4.441	3.923	61	61	192	192	4.695	4.176

SpareBank 1 Gruppen AS eies med 19,5 % hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er SpareBank 1 Østlandet (12,4 %) og LO (9,6 %).

SpareBank 1 Gudbrandsdal eier 7,39 % av Samarbeidende Sparebanker AS, 7,33 % av SamSpar AS og 3,89 % av Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Styringsstrukturen i disse selskapene er også avtaleregulert mellom eierne som tilfredsstiller felleskontrollert virksomhet. SpareBank 1 Gudbrandsdal klassifiserer sin deltakelse i Samarbeidende Sparebanker AS og SpareBank 1 SamSpar AS som investering i felleskontrollert virksomhet og bokfører disse etter egenkapitalmetoden.

Aksjer i felleskontrollert virksomhet og selskaper med delt ansvar (DA)	Forretnings- adresse	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Samarbeidende Sparebanker AS	Oslo	7,39 %	65.527	110.838	140.758
SpareBank 1 SamSpar AS	Oslo	7,33 %	65.003	3.059	3.137
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	Oslo	3,89 %	927.466	5.094	5.094
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet og DA				118.991	148.989

Eierandel i felleskontrollert virksomhet	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	131.568	24	281	454	-2.135
SpareBank 1 SamSpar AS	6.022	3.964	9.363	9.269	148
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	137.589	3.989	9.645	9.723	-1.987

Felleskontrollert virksomhet er presentert etter egenkapitalmetoden

Balanseført verdi i felleskontrollert virksomhet	Samarbeidende Sparebanker AS		SpareBank 1 SamSpar AS	
	2023	2022	2023	2022
Per 01.01	155.553	155.108	1.784 -	
Tilgang	39.351		1.224	12.534
Avgang		12.534		
Implementeringseffekt IFRS 17	-14.885			
Kontinuitet tingsutbytte				-10.689
Endring i resultatandel fra tidligere år		26	-19	
Resultatandel	-2.469	21.975	148	-60
Andel andre inntekter og kostnader (OCI)	478	236		
Utbetalt utbytte	37.270	9.259		
Balanseført verdi 31.12	140.758	155.553	3.137	1.784

Samarbeidende Sparebanker AS delte i 2022 ut aksjene i SpareBank 1 SamSpar AS som tingsutbytte til sine aksjonærer. SpareBank 1 Gudbrandsdal har behandlet denne transaksjonen som en kontinuitet.

Per 1. januar 2023 ble det i SpareBank 1 Gruppen regnskapsført en negativ implementeringseffekt på egenkapitalen ved overgangen til IFRS 17 Forsikringskontrakter. Denne effekten vil bli reversert over tid når inntektene resultatføres i takt med at forsikringsforpliktelsen reduseres. SpareBank 1 Gudbrandsdal presenterer sin eierandel i Samarbeidende Sparebanker etter egenkapitalmetoden og blir gjennom det også påvirket av implementeringseffekten av IFRS 17.

Note 29 Nærstående parter

	2023	2022
Utlån til datterselskap	4.189	2.502
Innskudd fra datterselskap	138	1.316
Konsernbidrag datterselskap	-	-

Selskaper, med eierandeler, fremgår av note 28. Internhandel med selskapene er gjort i henhold til egne avtaler og på forretningsmessige vilkår.

Note 30 Andre eiendeler

	2023	2022
Fordringer	6.086	5.383
Opptjente ikke mottatte inntekter	4.020	2.306
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	4.403	2.502
Annet	3.735	3.518
Sum andre eiendeler	18.244	13.708

Note 31 Ansvarlig lån og fondsobligasjoner i andre foretak

	2023	2022
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS	10.400	2.808
Fremtind Forsikring AS	2.000	2.000
Sum ansvarlig lån/ fondsobligasjoner	12.400	4.808
Bokført under obligasjoner	12.400	4.808
Bokført under utlån	-	-
Sum ansvarlig lån/ fondsobligasjoner	12.400	4.808

Note 32 Innskudd fra kunder

	2023		2022	
	Beløp	Gj.snittlig rentesats %	Beløp	Gj.snittlig rentesats %
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	2.259.825	0,5 %	2.473.729	0,4 %
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	7.160.465	4,0 %	6.226.202	2,2 %
Sum innskudd fra kunder	9.420.290	3,2 %	8.699.932	1,8 %

Innskudd fra kunder - andel med fast rente

Av innskudd fra kunder utgjør fastrente innskudd	2023	2022
Bokført verdi	515.121	226.878

Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

	2023	2022
Primærnæring	418.650	398.685
Industri	181.816	206.572
Elektrisitets-produksjon	2.435	12.793
Bygg og anlegg	453.198	450.917
Varehandel	217.782	206.986
Omsetning og drift av fast eiendom	353.642	330.277
Offentlig administrasjon	1.249.449	1.038.577
Tjenesteyting	521.674	490.909
Øvrige næringer	690.199	722.463
Sum næring	4.088.845	3.858.177
Personmarked	5.331.445	4.841.754
Sum innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	9.420.290	8.699.932

Innskudd fra kunder fordelt på geografiske områder

	2023	2022
Nord-Fron	2.286.399	2.247.694
Sør-Fron	1.121.938	1.042.054
Ringebu	1.113.342	1.026.225
Lillehammer	1.605.728	1.414.320
Øyer	246.659	206.950
Gausdal	199.344	175.096
Sel	1.115.271	1.070.832
Resten av landet	1.731.610	1.516.760
Sum innskudd fordelt på geografiske områder	9.420.290	8.699.932

Note 33 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

	2023	2022
Obligasjonsgjeld	1.255.000	1.095.000
Påløpte renter	5.681	3.832
Over/underkurs	-1.663	-1.937
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1.259.019	1.096.895

Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt	2023	2022
Forfall i løpet av 2023	-	15.000
Forfall i løpet av 2024	75.000	330.000
Forfall i løpet av 2025	500.000	500.000
Forfall i løpet av 2026	350.000	250.000
Forfall i løpet av 2027	-	-
Forfall i løpet av 2028	330.000	-
Påløpte renter	5.681	3.832
Over-/underkurs	-1.663	-1.937
Sum obligasjonsgjeld	1.259.019	1.096.895

Endringer i verdipapirgjeld	2023	Utstedt	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	2022
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	1.255.000	430.000	270.000	-	1.095.000
Påløpte renter	5.681	-	-	1.849	3.832
Over/underkurs	-1.663	-	-	274	-1.937
Sum obligasjonsgjeld	1.259.019	430.000	270.000	2.124	1.096.895

Note 34 Annen gjeld og pensjonsforpliktelser

	2023	2022
Påløpte ikke betalte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	14.587	12.751
IFRS 16 Forpliktelser knyttet til leieavtaler	3.951	4.300
Pensjonsforpliktelser	6.628	6.692
Annen gjeld	104.018	93.296
Sum annen gjeld og pensjonsforpliktelser	129.184	117.039

Pr 31.12.2023 hadde banken inntil 33,2 MNOK som sikkerhet for inngåtte rentebytteavtaler

Note 35 Ansvarlig lånekapital

	2023	2022
Tidsbegrenset ansvarlig lån		
FRN ansvarlig obligasjonslån, 3 mnd Nibor + 1,75 % (Call opsjon 2024)	60.000	60.000
FRN ansvarlig obligasjonslån, 3 mnd Nibor + 1,55 % (Call opsjon 2027)	40.000	40.000
Påløpte renter	872	675
Sum ansvarlig lånekapital	100.872	100.675

Endringer i tidsbegrenset ansvarlig lån	2023	Utstedt	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	2022
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	100.000	-	-	-	100.000
Påløpte renter	872	-	-	197	675
Sum ansvarlig lånekapital	100.872	-	-	197	100.675

Note 36 Kapitaldekning

Banken følger EU's kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak, CRR/CRD IV.

Pr. 31.12.23 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 4,5 % og motsyklisk buffer 2,5 %. Kravene er i tillegg til minstekravet til ren kjernekapital på 4,5 %, slik at minstekravet til ren kjernekapitaldekning er på 14,0 %, kjernekapitaldekning på 15,5 % og kapitaldekning på 17,5 %. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et individuelt Pilar II krav for banken på 2,7 % med virkning fra 30.04.2022.

Fra og med 2018 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i foretak i samarbeidende grupper ref. Finansforetaksloven § 17-13. Pr. 31.12.23 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Kreditt ASA og SpareBank 1 Finans Midt Norge AS.

Bankens investering i datterselskap faller inn under størrelsesunntaket i forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpassing av CRR/CRD IV § 17. Det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå for datterselskap.

SpareBank 1 Gudbrandsdal benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko

	2023	2022
Ansvarlig kapital		
Sparebankens fond	1.606.462	1.473.728
Egenkapital	1.606.462	1.473.728
 Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-261.328	-266.180
Ren kjernekapital	1.345.134	1.207.548
 Fondsobligasjon	-	-
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-	-
Kjernekapital	1.345.134	1.207.548
 Ansvarlig lånekapital	100.000	100.000
Periodisert rente ansvarlig lånekapital	872	675
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-4.049	-2.103
Ansvarlig kapital	1.441.957	1.306.120
 Risikovektet beregningsgrunnlag		
Kredittrisiko	5.705.522	5.283.574
Operasjonell risiko	616.051	540.584
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	14.534	20.946
Totalt beregningsgrunnlag	6.336.107	5.845.104
 Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	21,23 %	20,66 %
Kjernekapitaldekning	21,23 %	20,66 %
Kapitaldekning	22,76 %	22,35 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	10,79 %	10,62 %

Note 36 fortsetter

	2023	2022
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer	158.403	146.128
Motsyklisk buffer	158.403	116.902
Systemrisikobuffer	285.125	175.353
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	601.930	438.383
Minimumskrav til ren kjernekapital	285.125	263.030
Tilgjengelig ren kjernekapital	458.079	506.135
Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko		
Stater	-	-
Lokale og regionale myndigheter	-	-
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	248.020	138.200
Foretak	565.171	527.519
Massemarked	1.425.209	1.308.013
Pantesikkerhet i eiendom:		
- Pantesikkerhet i boligeiendom	2.380.085	2.337.990
- Pantesikkerhet i næringseiendom	349.197	334.157
Forfalte engasjementer	133.716	82.201
Høyrisiko-engasjementer	200.075	154.139
Obligasjoner med fortrinnsrett	15.968	19.466
Andeler i verdipapirfond	65.639	61.136
Egenkapitalposisjoner	228.162	215.002
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	94.280	105.752
Sum kredittrisiko	5.705.522	5.283.574
Forholdsmessig konsolidering	2023	2022
Ren kjernekapital	1.571.325	1.437.708
Kjernekapital	1.585.664	1.454.988
Ansvarlig kapital	1.709.522	1.579.874
Beregningsgrunnlag	7.800.548	7.139.897
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	20,14 %	20,14 %
Kjernekapitaldekning	20,33 %	20,38 %
Kapitaldekning	21,92 %	22,13 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	8,84 %	9,05 %

Note 37 Garantiansvar

Garantiansvar fordelt på garantiformer	2023	2022
Betalingsgarantier	22.368	37.516
Kontraktsgarantier	36.422	72.943
Lånegarantier	33.089	38.494
Annet garantiansvar	22.533	13.402
Sum garantiansvar	114.412	162.355

Note 38 Pantstillelser

Det er innskudd på 54,6 MNOK og deponerte obligasjoner på 156,8 MNOK, totalt 211,4 MNOK som gir mulighet for å benytte Norges Bank ved finansiering.

Note 39 Hendelser etter balansedagen

Styret eller bankens ledelse er ikke kjent med at det har inntruffet hendelser etter 31. desember 2023 som er egnet til å påvirke det fremlagte årsregnskapet for virksomheten.

Den geopolitiske uroen innvirker bredt og negativt på verdensøkonomien og det er utsikter til at dette fortsetter i 2024. Banken opplever at dette øker utfallsrommet for makroøkonomiske variabler som i noen grad påvirker bankens usikkerhet neste år. Styret og bankens ledelse har vurdert at dette ikke gir identifiserbare effekter som påvirker bankens regnskapsavleggelse pr. 31. desember 2023 ut over det som er innarbeidet i fremlagte tall.

Erklæring fra styrets medlemmer og adm. banksjef

Avgitt i samsvar med Lov om verdipapirhandel § 5-5 2. ledd pkt 3

Styret og adm. banksjef har i dag behandlet og godkjent årsberetning og årsregnskap for SpareBank 1 Gudbrandsdal for kalenderåret 2023 og pr. 31. desember 2023.

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2023, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Opplysningene i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor.

Vinstra, 23. februar 2024

Pål Egil Rønn
styreleder

Guro Selfors Lund
nestleder

Frode Henning Killi
styremedlem

Trond Skjellerud
styremedlem

Ida Hamilton
styremedlem

Petter Ulen
ansattes representant

Jorunn Blekastad
ansattes representant

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Gudbrandsdalsvegen 188
2619 Lillehammer

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Sparebank 1 Gudbrandsdal

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebank 1 Gudbrandsdal som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av sparebankens finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av sparebanken i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Sparebank 1 Gudbrandsdals revisor sammenhengende i 42 år fra valget på generalforsamlingen i 1982 for regnskapsåret 1982.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Vår beskrivelse av hvordan vi revisjonsmessig håndterte hvert forhold omtalt nedenfor, er gitt på den bakgrunnen.

Vi har også oppfylt våre forpliktelser beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet* når det gjelder disse forholdene. Vår revisjon omfattet følgende handlinger utformet for å håndtere vår vurdering av risiko for vesentlige feil i årsregnskapet. Resultatet av våre revisjonshandlinger, inkludert handlingene rettet mot forholdene omtalt nedenfor, utgjør grunnlaget for vår konklusjon på revisjonen av årsregnskapet.

2

Forventet kredittap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter

Grunnlag for det sentrale forholdet

Netto utlån til kunder utgjør MNOK 10 088 (81 % av totale eiendeler). Forventet kredittap på utlån til og fordringer på kunder, garantier og ubenyttede kreditter utgjør MNOK 54,5. Forventet kredittap fordeles til tre trinn hvorav MNOK 35,0 er basert på modellberegninger (trinn 1 og 2) og MNOK 19,5 hovedsakelig er basert på individuelle vurderinger av nedskrivninger (trinn 3).

Fastsettelsen av estimatet på forventet kredittap krever at ledelsen bruker skjønn for å utarbeide et nøytralt og sannsynlighetsvektet estimat som fastsettes ved å vurdere ulike mulige utfall, tidsverdi av penger, rimelig og underbygget informasjon om tidligere hendelser, dagens forhold og prognoser for økonomiske forventninger. Som følge av bruken av skjønn i målekriteriene for forventet tap, kompleksitet i beregningene og den tilhørende effekten på tapsestimatet, så har vi vurdert avsetningen for forventet kredittap som et sentralt forhold i revisjonen.

Våre revisjonshandlinger

Vi vurderte sparebankens metodikk for å fastsette estimatet på forventet kredittap. Videre vurderte og testet vi effektivitet og målrettethet av internkontrollen som er implementert i prosessen for å beregne det forventede tapet, herunder inputvariabler og forutsetninger. Som en del av dette innhentet og evaluerte vi tredjepartsbekreftelser (ISAE 3000-rapporter) for de delene av prosessen som er utført hos tjenesteleverandører. Vi evaluerte ledelsens vurderinger av ulike økonomiske scenarier så vel som makroøkonomiske data brukt i beregningen. For avsetninger i trinn 3 som er individuelt fastsatt, så vurderte vi forventede, fremtidige kontantstrømmer og estimert verdi på underliggende sikkerheter.

Tap på utlån omtales i note 2 Regnskapsprinsipper og note 17 Tap på utlån og garantier.

IT-miljø som understøtter finansiell rapportering

Grunnlag for det sentrale forholdet

Sparebanken benytter komplekse IT-systemer i et automatisert IT-miljø og er avhengig av IT-systemene i den finansielle rapporteringen. Kjernebanksystemene styres og driftes av en ekstern tjenesteleverandør. For å sikre fullstendig og nøyaktig presentasjon av den finansielle informasjonen, er det viktig at kontroller over transaksjonsprosessering og måling er utformet og fungerer målrettet og effektivt. Tilsvarende må kontroller for å sikre hensiktsmessig tilgangsstyring og systemendringer også utformes og fungere målrettet og effektivt både hos sparebanken og tjenesteleverandøren. IT-miljø som understøtter finansiell rapportering, er av den grunn betraktet som et sentralt forhold ved revisjonen.

Våre revisjonshandlinger

Vi etablerte en forståelse for sparebankens IT-systemer og IT-miljø av betydning for den finansielle rapporteringen. Vi innhentet og evaluerte en tredjepartsbekreftelse (ISAE 3402-rapport) som dekker de relevante kjernebanksystemene og tilhørende infrastruktur som understøtter den finansielle rapporteringen til sparebanken. Vi vurderte målrettethet og effektivitet av IT-generelle kontroller over tilgangsstyring, systemendringer og IT-drift hos tjenesteleverandøren. Videre vurderte vi også målrettethet og effektivitet av relevante kontroller hos Sparebank 1 Gudbrandsdal.

Våre revisjonsprosedyrer inkluderte videre en evaluering og test av automatiserte kontroller i kjernebanksystemene, blant annet beregning av effektiv rente, amortisering og beregning av forventet kredittap, så vel som etterfølgende bokføring. Som en del av våre prosedyrer innhentet og evaluerte vi tredjepartsbekreftelser som dekker relevante automatiserte kontroller i kjernebanksystemene.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen og redegjørelsen om samfunnsansvar inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen og redegjørelsen om samfunnsansvar er konsistente med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til sparebankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle sparebanken eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av sparebankens interne kontroll.

4

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om sparebankens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at sparebanken ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Lillehammer, 23. februar 2024
ERNST & YOUNG AS

Tor Kjetil Lund
statsautorisert revisor

Hovedkontor

**SpareBank 1
Gudbrandsdal**

NO 937 888 104

E-post: bankpost@s1g.no

Nedregata 69
2640 Vinstra

Avdelingskontor

Hanstadgata 5
2630 Ringebu

Storgata 54
2609 Lillehammer

Storgata 17
2670 Otta

Kundesenter: 02095
Åpent 07-24, alle dager

<http://www.s1g.no>
<http://bedrift.s1g.no>